

Matiu

Te Rono Tauareka Matiu e taataa **Na hakataakoto hakamattua i roto te launiu** **nei:**

Jisas ku haanau iho 1.1—2.23

Te kaamata te Rono Tauareka 3.1—4.11

Jisas e tokonaki na tama i Galili 4.12—18.35

Jisas ku haere i Jerusalem 19.1—20.34

Jisas ku taapiri i Jerusalem 21.1—27.66

Jisas ku ora muri 28.1—28.20

Na tipuna Jisas Krai *(Luk 3.23–38)*

¹ Teenei te moe iho na tipuna Jisas Krai te mokopuna Devit raa, tena Devit he mokopuna Abraham.

² 6a Aanei na inoa na tipuna Jisas Krai kaamata Abraham haere no tae te saaita te tuku Devit: Abraham, Aisak, Jekop, Juda ia ma na taina aia raa, tena Peres laaua ma Sera (te tinna laaua raa ko Tamar), Hesron, Ram, Aminadap, Nason, Salmon, Boas (te tinna aia raa ko Rehap), Obet (te tinna aia raa ko Rut), Jesi, tena te tuku Devit.

^{6b} 11 Tena kaamata Devit haere no tae te saaita na tama Israel raa ni too ria no kkave i Babilon: Devit, Solomon (te tinna aia raa ko te avana Uriah i mua), tena Rehoboam, Abaija, Asa, Jehosafat, Jehoram, Usaia, Jotam, Ahas, Hesekaia, Manase, Amon, Josaia, tena Jehoiakin ia ma na taina aia raa.

¹² 16 Aanei alaa tipuna taatou e mmahu hoki i roto te launiu kaamata te saaita i muri na tama Israel raa ni too ria no kkave i Babilon haere no tae te saaita Jisas ni haanau iho: Jehoiakin, Sealtiel, Serubabel, Abiut, Eliakim, Asor, Sadok, Akim, Eliut, Eliesa, Matan, Jekop, tena Josep te avana Meri te tinna Jisas tera na tama e kanna ma ko te Mesaia raa.

¹⁷ Ia tena e isi sanahuru ma haa na tautama kaamata te saaita Abraham haere no tae te saaita Devit, tena e isi hoki teeraa sanahuru ma haa na tautama kaamata te saaita Devit haere no tae te saaita na tama Israel raa ni too ria no kkave i Babilon raa, tena e isi hoki teeraa sanahuru ma haa na tautama kaamata te saaita na tama Israel raa ni too ria no kkave i Babilon haere no tae te saaita Jisas ni haanau iho raa.

Jisas Krai ku haanau iho
(Luk 2.1–7)

¹⁸ Teenei ko na tattara i te haanau iho Jisas. Meri te tinna Aia raa e hakamattino ma ki avana Josep, e mea i mua laaua e hakapaa, Meri ku iroa pera ma aia ku hai tama i na mahi TeAnana Tapu.

¹⁹ Josep he tama e ppena tahi na mee e ttonu, tena aia se hihai ma ki mee Meri ki napa i mua na karemata na tama hakaatoa; kito aia ki mee na maanatu ma ki tiaki hemuu Meri. ²⁰ Te saaita aia koi noho koi ma na maanatu aia ma ki peesia Meri raa, te ensel TeAriki raa ku tuu ake i roto te miti no meake ma, “Josep, te mokopuna Devit, auu se matakau te too Meri ki mee mo avana akoe. Maitaname aia e hai tama i na mahi TeAnana Tapu. ²¹ Meri e me ki haanau te tamariki tanata, tena akoe ku hui te inoa te tamariki naa Jisas,

maitaname te Tamariki naa e me ki hakasao te kanohenua Aia raa i taha ma na hai sara laatou.”

²² Tena na mee nei hakaatoa e kapihi mai ki huri mai te hakamaoni hea TeAtua ni tattara ake na profet Aia raa ma,

²³ “He taukupu e tonu e me ki hai tama no haanau te tamariki tanata, tena te tamariki naa e me ki hui Imanuel” (e mee ma, “TeAtua e noho ma taatou”).

²⁴ Josep ku mahike i aruna, tena ki too Meri no avvana laaua. Josep e tautari hea te ensel raa ni tattara ake aia ki ppena raa. ²⁵ Emeia Josep se moemmoe laaua ma Meri haere no tae roo te saaita Meri ni haanau te tamariki tanata raa. Tena Josep ki hui te inoa te tamariki raa Jisas.

2

Na tama mattonu i te vahi te anake

¹ Jisas e haanau mai i te matakaina Betlehem i roto Judia te saaita Herot ni suku. Meri e mamaoha no oti, tena se roroa na tama i te anake e mattonu i te vahi na hetuu raa ku ttae ake i Jerusalem ² no vahihhiri ma, “Teehee te tamariki e haanau iho ki mee mo suku na Jiu naa? Maatou e kkite te hetuu Aia raa te saaita te hetuu raa ni tuu ake i te vahi te anake, ia tena maatou e oo mai ma ki hakamaru ake te tamariki naa.”

³ Te saaita Herot ni rono na tattara ma e isi teeraa suku ku haanau iho, aia ku se hihia roo, ia hoki na tama hakaatoa i roto Jerusalem raa ku se hihia. ⁴ Tena Herot ki kanna ake na maatua hakananniu raa ia ma na tama poroporo na tuua raa ki hakkutu ake hakaatoa, tena aia ki vahiri ake na tama raa ma, “Te Mesaia raa e me ki haanau mai i hee?”

⁵ Kito na tama raa ki meake ma, “Te Mesaia raa e me ki haanau iho i te matakaina Betlehem i roto Judia, e mee na profet raa ni tattaa ma:

⁶ ‘Betlehem e tuu i roto Judia, akoe he matakaina e hakanaaniu hoki i roto na matakaina Judia raa, maitaname he tama hakanaaniu e me ki haanau iho i te kina naa; he tama e me ki hakattaki Israel te kanohenua Anau raa.’”

⁷ Kito Herot ki kanna ake na tama mattonu ni oo mai peeraa i te anake raa ma ki kkutu hemuu ma aia, tena aia ki vahiri ake na tama raa ma ki iroa aia te saaita hee roo te hetuu raa ni hopo ake. ⁸ Tena aia ki kauna na tama mattonu raa ki oo i Betlehem ma na tattara nei, “Oo no ssee hakaraoi roo te tamariki naa, tena te saaita kootou e kkite te tamariki naa, kootou ku hakari mai ki iroa anau ki haere hoki anau no hakamaru te tamariki naa.”

⁹ ¹⁰ Kito na tama raa ki oo, e meia te saaita na tama raa koi oo koi, na tama raa ku kkite te hetuu laatou ni kkite i te vahi te anake raa. Ia te saaita na tama mattonu raa ni kkite te hetuu raa, na tama raa ku hihhia roo! Te hetuu raa e haere i mua na tama raa no tae roo i te kina te tamariki raa e moe raa, tena ki hakamau. ¹¹ Na tama mattonu raa ku oo no uru i roto te hare raa, ia te saaita na tama raa ni kkite te tamariki raa laaua ma Meri te tinna aia raa, na tama raa ku tutturi no hakamaru ake te tamariki raa. Tena na tama raa ki uhu ake na gol, na rehu e mannoni hakaaroa raa ia ma na maraseni e pena i na laakau e sui mmaha raa, tena ki kou ake na mee raa mo hoki te tamariki raa.

¹² Kito na tama raa ki tauttari teeraa mateara no vakkai i te matakaina laatou raa, maitaname TeAtua ni tattara ake na tama raa i roto te miti ma ki se lavaa te vakkai iaa Herot raa.

Na maatua Jisas raa ku hakassao no oo i Isip

¹³ Te saaita na tama mattonu raa ni vakkai, te ensel TeAtua raa ku tuu ake iaa Josep i roto te miti no meake ma, “Herot e me ki sesee te tamariki naa ma ki taa ki mate. Mahike i aruna no too te tamariki naa laaua ma te tinna aia raa no hakassao no oo i Isip, tena kootou ku nnoho i te kina naa ki ttae roo te saaita anau e me ki meatu kootou ki vakkai mai muri.”

¹⁴ Kito Josep ki mahike te poo naa no too te tamariki raa laaua ma Meri no oo te poo naa koi i Isip, ¹⁵ tena laatou ki nnoho i Isip no tae roo te saaita Herot ni mate. Na mee nei e kapihi mai ki mee na tattara TeAtua ni tattara ake na profet i mua raa ki hakamaoni ma, “Anau e kanna te tamariki tanata Anau raa ki haere i taha ma Isip.”

Te taa na tamalliki no mmate

¹⁶ Herot ku roto roo te saaita aia ni iroa ma na tama mattonu i te vahi te anake raa e malliu ake aia. Tena aia ki hakamoe te tattara e ivi ma ki taa na tamalliki taanata hakaatoa i roto Betlehem ia ma na matakaina tappiri ake raa hoki; na tamalliki taanata tera ku ttae e rua na hetau te mattua laatou haere sara mai i raro. Herot e ppena te mee nei tautari te iroa aia ni too i na tama mattonu i te anake raa te saaita roo te hetuu raa ni hopo ake.

¹⁷ Na mee nei e kapihi mai, tena na tattara TeAtua ni tattara ake Jeremaia raa ku hakamaoni ma:

18 “Te nnana e hamai peeraa i Rama, te nnana na tama e ttani okioki roo. Resel e tanitani i na tamalliki aia, tena aia se hihai ma ni tama ki oo ake no hakatattara hia aia, e mee na tamalliki aia raa hakaatoa ku mmate.”

Josep ma te hai tinna aia raa ku vakkai i Nasaret

¹⁹ I muri Herot ni mate, te ensel TeAtua raa ku tuu ake iaa Josep i roto te miti no tattara ake ma, ²⁰ “Mahike i aruna no too te hai tinna akoe naa, tena kootou ku oo i Israel, maitaname na tama ni hahaivi ma ki taa te tamariki naa ku mmate.” ²¹ Tena Josep ku mahike i aruna no too te tamariki raa laaua ma Meri no vakkai i Israel.

²² Emeia te saaita Josep ni rono ma Arkelaus, te tama Herot raa ku tuku i Judia, aia ku matakutaku te vaakai i te matakaina raa. Kito TeAtua ki tattara ake hoki Josep i roto te miti, tena Josep ki haere i Galili ²³ no noho i roto he matakaina hokotahi i Nasaret. Tena na tattara na profet nei raa ku hakamaoni:

“Te Tamariki raa e me ki kanna ria pera ma he tama i Nasaret.”

3

Jon Baptis ku takutaku

(Mak 1.1–8; Luk 3.1–18; Jon 1.19–28)

¹ Te saaita naa Jon Baptis ku haere iho i taha ma te kina e tuu mahoa i roto Judia raa, tena ki kaamata no takutaku. ² Jon e takutaku ma, “Ttike i taha ma na hai sara kootou, maitaname te hakamaatua ana i te Vaelani raa ku taapiri ki

hamai!” ³ Jon ko te tama profet Aisaia ni tattara mai te saaia aia ni mee ma,
“E isi te tama e tattara hakamaroa i te kina e tuu mahoa raa ma,
“Tanattana te mateara TeAriki raa*;
Tena hakattonu na mateara raa ki ttonu ki hamai Aia vaa aruna!”

⁴ Na hekau Jon raa e pena i na kiri na kamel, tena te taitu aia raa he kiri hoki te manu, tena aia e kaikai na lokas ia ma na hani vaa roto. ⁵ Tammaki na tama i Jerusalem ma na tama i roto Judia raa hakaatoa ia ma na tama na henua tappiri i te riva Jordan raa ku oo ake iaa Jon. ⁶ Na tama raa e uiui na hai sara laatou raa, tena Jon ki hakoukou tapu na tama raa i roto te riva Jordan.

⁷ Jon e kite tammaki na Farisi ia ma na Sadyusi e oo ake ma aia ki hakoukou tapu laatou, tena aia ki hai ake na tama raa ma, “Kootou ni laponu! Koai te tama e meatu ma kootou e lavaa te hakassao i taha ma na hakalono lihu TeAtua e me ki kou atu kootou raa?” ⁸ Ppena na mee e me ki huri ake pera ma kootou ku ttike i taha ma na hai sara kootou raa. ⁹ Auu se mannatu ma kootou e me ki tattara ma Abraham he tipuna kootou, tena ma kootou ku lavaa te hakassao i taha ma na hakalono lihu raa. Anau e meatu pera ma TeAtua e lavaa te huri na hatu nei ki mee pera ma ni mokopuna Abraham! ¹⁰ Te takuu raa ku tanattana ki ttuu na patiaka na laakau raa; na laakau hakaatoa se hhua na hua taualleka raa e me ki tuutia ki hhina, tena kulletua i roto te ahi. ¹¹ Anau e hakoukou tapu kootou ma te vai ki huri

* **3:3** 3.3 TeAriki: Na tattara nei e mmau i roto Aisaia 40.3. Ia i roto te Old Testament se isi TeAriki e meia e isi koi Jihova

atu pera ma kootou ku ttike i taha ma na hai sara kootou, e meia te tama e me ki hamai i muri anau raa e me ki hakoukou tapu kootou ma TeAnana Tapu ia ma te ahi. Aia e hakanaaniu i aruna anau, tena anau se tau hoki te sausau na taka Aia raa. ¹² Tama raa e tuu ma te taitahi Aia raa ki hakkutu na maanunu na hua raa. Aia e me ki hakkutu na kai Aia raa i roto te hare hakananaopo na kai raa, tena ku ttuni na penu raa i roto te ahi se lavaa te mate raa.”

*Jon e hakoukou tapu Jisas
(Mak 1.9–11; Luk 3.21–22)*

¹³ Jisas e hamai peeraa i Galili te saaita naa, tena Aia ki haere iaa Jon i te riva Jordan raa ma Jon ki hakoukou tapu Aia. ¹⁴ Emeia Jon e hahaii ma ki mee Jisas ki hakatike te hakataakoto Aia, tena aia ki meake, “Akoe avare e tau te hakoukou tapu anau, ia tena Akoe ku hamai ma anau ki hakoukou tapu Akoe!”

¹⁵ Emeia Jisas e meake Jon ma, “Tiaki koi ki moe peenaa te saaita nei. Maitaname teenei te ara taaua e lavaa te ppena na mee hakaatoa TeAtua e hihai raa.” Kito Jon ki hakatina ake hoki.

¹⁶ Jisas e hakoukou tapu ria koi no oti, tena Aia ki haere i taha ma te riva raa. Te vaelani raa ku taaraki iho, tena Aia ku kite TeAnana Tapu TeAtua raa ku llee iho pera ma he rupe i aruna Aia. ¹⁷ Tena te reo TeAtua raa ku tattara iho i te vaelani ma, “Teenei he tamariki roo Anau e hakasessere mahi, Anau e hihia roo Aia.”

4

Satan e tatakore Jisas

(Mak 1.12–13; Luk 4.1–13)

¹ Tena TeAnana Tapu raa ku hakattaki Jisas i te kina e tuu mahoā raa ma Satan ki tatakore Tama raa. ² Jisas e noho tipu haa na aho ia ma na poo se kai, tena Aia ku rono te hikai. ³ Kito Satan ki haere ake no meake Jisas ma, “Kame Akoe he Tamariki hakamaoni TeAtua, Akoe ku meake na hatu nei ki huri mo haraoa.”

⁴ Kito Jisas ki meake ma, “Te Launiu Tapu raa e tattara mai ma,

‘Na tama se mee ma e ora koi i na haraoa, e mea na tama e ora i na tattara hakaatoa TeAtua e tattara raa.’”

⁵ Kito Satan ki hakattaki Jisas i Jerusalem, i te Matakaina e Tapu raa no hakatuu Tama raa i te kina e palluna roo i aruna te Hare Tapu raa, ⁶ tena aia ki meake, “Kame Akoe he Tamariki hakamaoni TeAtua, Akoe kullee i raro, maitaname te Launiu Tapu raa e tattara mai ma,

‘TeAtua e me ki meake na ensel Aia raa ki mmata hakaraoi Akoe;

na ensel raa e me ki ttaohi Akoe ma na rima laatou;

ki se lavaa na vae Akoe raa te pakuu

na hatu raa no mmere.’”

⁷ Kito Jisas ki meake, “Emeia te Launiu Tapu raa e tattara hoki ma,

‘Auu se hahaaite TeAriki TeAtua akoe raa.’”

⁸ Kito Satan ki hakattaki Jisas i aruna te mouna palluna roo no huri ake na henua hakaatoa i roto te maarama nei ia ma na mee taualleka hakaatoa na henua raa e isi. ⁹ Kito Satan ki meake, “Anau

e me ki kou atu na mee nei hakaatoa kame Akoe e tuturi no lotu mai anau.”

¹⁰ Tena Jisas ki meake, “Satan, haere i taha! Te Launiu Tapu raa e mee ma, ‘Lotu ake TeAriki TeAtua akoe raa, tena ku hehekau koi ma Tama raa!’”

¹¹ Kito Satan ki tiaki Jisas no haere, tena na ensel raa ki oo ake no tokonaki Jisas.

*Jisas ku kaamata na uata Aia raa i roto Galili
(Mak 1.14–15; Luk 4.14–15)*

¹² Jisas ku rono ma Jon ku ponotia i roto te hare karapusi, tena Aia ki tiaki te kina raa no haere i Galili. ¹³ Aia se noho hoki i Nasaret, e meia Aia e haere no noho i Kaperneam, he matakaina e tuu i te vahi te Namu Galili i roto na henua Sebulun laua ma Naptali. ¹⁴ Te mee nei e kapihi mai ki hakamaoni na tattara profet Aisaia ni tattara mai i mua ma,

¹⁵ “Te matakaina Sebulun, ia ma te matakaina Naptali raa e ttuu i te kina te mateara e haere i tai i teeraa vahi te riva Jordan i Galili, te matakaina na tama sei ma ni Jiu raa!

¹⁶ Na tama e nnoho na kina poouri raa e me ki kkite te maahina e rahi roo, te maahina raa e me ki hakamaahina atu i kootou na tama tera e nnoho i raro te maru te mate raa.”

¹⁷ Jisas e kaamata te saaita naa no takutaku ma, “Ttike i taha ma na hai ssara kootou, maitaname te Hakamaatua ana i te Vaelani raa ku taapiri mai!”

*Jisas e kannaa ake tokohaa na tama meemee ika
(Mak 1.16–20; Luk 5.1–11)*

¹⁸ Te saaita Jisas ni hahaere vaa tai te Namu Galili, Aia e kite tokorua na haanau, ni tama meemee ika, tokorua raa ko Saimon (na tama e kanna ma ko Pita raa), tena Andru te taina Pita raa, tokorua raa e puipui te kupena. ¹⁹ Kito Jisas ki meake tokorua raa, “Tauttari mai Anau, tena Anau e me ki akoako koorua ki hahannota na tama.” ²⁰ Te saaita naa koi tokorua raa ku tiaki na kupena raa no tauttari Jisas.

²¹ Jisas e hakanuu atu no kite teeraa haanau hoki, Jems laaua ma Jon ni tama Sebedi. Tokorua raa e nnoho ma Sebedi te tamana laaua raa i roto te manau no tanattana na kupena laatou raa. Kito Jisas ki kanna ake tokorua raa, ²² tena te saaita naa koi tokorua raa ku ttiaki te tamana laaua raa ma te manau raa no tauttari Jisas.

*Jisas e tokonaki na tama lavvea
(Luk 6.17–19)*

²³ Jisas e areha na matakaina hakaatoa i Galili raa no akoako i na hare lotu na Jiu raa, tena ki takutaku ake te Rono Tauareka i te vahi te Hakamaatua ana i te Vaelani raa, tena ki tokonaki hoki na tama hakaatoa e lavvea na maahana raa no taualleka. ²⁴ Te rono Jisas raa ku paa no ttae i na kina hakaatoa i roto Siria, tena na tama raa ku kou ake na tama e lavvea, na tama e hakalono llihu i na maahana roo hakaatoa, na tama e tutuu haeo i na tinotama laatou, na tama e ttau ria na tipua, ia na tama e peuppeu ia ma na tama na vae e mmate raa. Jisas e tokonaki na tama raa hakaatoa no taualleka.

²⁵ Tena he kanohenua e rahi roo ku tauttari Jisas kaamata i Galili laaua ma Dekapolis*, tena Jerusalem, Judia ia ma na matakaina i teeraa vahi te riva Jordan raa.

5

Jisas e takutaku i aruna te mouna

¹ Jisas e kite ma na kanohenua raa e tauttari Aia, tena Aia ki haere i aruna te mouna raa no noho. Na disaipol Aia raa e nnoho hakattike Tama raa, ² tena Aia ki kaamata no akoako ake na kanohenua raa:

Te hihia hakamaoni (Luk 6.20–23)

³ “Na tama na anana laatou raa e matanaennae raa e me ki hakatapu ria;
te Hakamaatua ana i te Vaelani raa he kina na tama naa!

⁴ Na tama e ppari raa e me ki hakatapu ria;
TeAtua e me ki mee hakaraoi na tama naa!

⁵ Na tama e laumarie raa e me ki hakatapu ria;
na tama naa e me ki too na mee TeAtua ni tattara mai raa!

⁶ Na tama e hihhai roo ki ppena na mee TeAtua e hihai raa e me ki hakatapu ria;
TeAtua e me ki kou ake
na mee roo hakaatoa i na tama naa.

⁷ Na tama e manava alloha alaa tama raa e me ki hakatapu ria;

TeAtua e me ki hai aroha na tama naa!

⁸ Na tama e ttonu i na hatu manava laatou raa e me ki hakatapu ria;

* **4:25** 4.25 Dekapolis: te inoa nei i na tattara Grik raa e mee ma Sanahuru na Matakaina

na tama naa e me ki kkite TeAtua!

⁹ Na tama e hehekau ma ki too te noho laoi raa e me ki hakatapu ria;

TeAtua e me ki kanna na tama naa pera ma ni tamalliki Aia!

¹⁰ Na tama e hakalono llihu e mee laatou e ppena hea TeAtua e hihai raa e me ki hakatapu ria;

te Hakamaatua ana i te Vaelani raa he kina na tama naa!

¹¹ Kootou ki hihhia te saaita na tama e haru haeo, tena ki kou atu na hakalono llihu, tena ki hatuhatu na tattara malliu i kootou e mee kootou e tauttari Anau. ¹² Kootou ki hihhia roo, maitaname te tuhana e rahi raa e moe ma kootou i te vaelani. Na profet i mua kootou raa ni too na hakalono llihu peenei hoki.

Te sol ia ma te maahina
(Mak 9.50; Luk 14.34–35)

¹³ “Kootou e sau pera ma ko te sol na tama hakaatoa i te maarama nei. Emeia kame te sol raa ku se mmara, akoe ku se lavaa te mee te sol raa ki mmara hakaraoi. Te sol raa ku haeo, tena ku peesia i aho ki oo ake na tama no lakalaka vaa aruna.

¹⁴ “Kootou e ssau pera ma ko te maahina na tama hakaatoa i te maarama nei. Te matakaina e tuu i aruna te mouna raa se lavaa te lluu ria. ¹⁵ Se hai tama e hakaura te lamu no uhi i raro te kumete; e meia te lamu raa e me ki hakatootoo i aruna ki maahina i hare raa ki kkite na tama hakaatoa. ¹⁶ Kootou hoki ki hakamaahina i mua na tama hakaatoa pera ma he lamu; ki kkite na tama raa na mee taualleka kootou e ppena raa, tena na tama raa e me ki hakammaha te Tamana kootou i te vaelani raa.

Na akoako i te vahi na tuaa

¹⁷ “Auu se mannatu ma Anau e hamai ki seu na Tuaa Moses ia ma na akoako na profet raa. Anau se hamai ki seu na mee naa, e meia Anau e hamai ki mee na akoako raa ki hakamaoni. ¹⁸ Kootou ki mannatu, te saaita te vaelani ia ma te maarama nei koi ttuu, se lavaa he tattara ia ma he paa mee i roto na tuaa raa e me ki seu aia ki tae roo te saaita te hakaotioti na mee roo hakaatoa. ¹⁹ Ia tena koai te tama se tautari he tuaa i roto na tuaa raa, tena ki akoako alaa tama ki tauttari aia, te tama naa e me ki hakamuri roo i te Hakamaatua ana i te Vaelani raa. Teeraa mee hoki, koai te tama e tautari na tuaa raa, tena ki akoako alaa tama ki tauttari aia, te tama naa e me ki hakamaatua i roto te Hakamaatua ana i te Vaelani raa. ²⁰ Tena Anau e meatu kootou pera ma kootou e lavaa te tae i te Hakamaatua ana i te Vaelani raa kame na hakattina kootou raa e hai mmahi roo i aruna na hakattina na tama e poroporo na tuaa ia ma na Farisi raa i te ppena hea TeAtua e hihai raa.

*Se taa tama
(Luk 12.57–59)*

²¹ “Kootou ni llono pera ma na tama i mua raa ni illoa ma,
‘Se taa na tama ki mmate;
te tama e taa te tama no mate raa
e me ki tuu i mua na tama hakatonutonu raa.’
²² Emeia te saaita nei, Anau ku meatu kootou:
kame akoe e hakatauttau ma te taina akoe raa,
tena akoe e me ki tuu i mua na tama hakatonu-
tonu raa, ia kame akoe e meake te taina akoe raa
ma, ‘Te manapuhi,’ akoe e me ki tuu i mua na
tama hakatonutonu raa hoki, ia kame akoe e hai

ake hakahaeo i te taina akoe raa ma teeraa he vvare, tena akoe e me ki haere i te kina te ahi raa.

²³ “Kame akoe ku tanatana ki kkave te hoki akoe raa i te kina te olta, tena te maanatu akoe raa ku tere ake pera ma koorua hai taina e nohonnoho haeo, ²⁴ tena tiaki te hoki akoe naa ki moe i te kina te olta raa, tena akoe ku haere vave no tattara hakaraoi koorua hai taina, tena ki oti akoe ku vaakai no kou ake te hoki akoe raa i TeAtua.

²⁵ “Kame he tama e sara koorua, tena aia ku ppono akoe i te kot, haere no tattara hakaraoi koorua te saaita na tama raa se ki ttaohi te kot raa, ia i mua hoki akoe e tuu i te kot. Te saaita akoe ku tuu i te kot, na tama hakatonutonu raa e me ki ttaohi akoe, tena ku kou ake akoe i na rima na polis raa, tena na polis raa e me ki ppono akoe i te hare karapusi. ²⁶ Tena anau e meatu akoe; akoe e me ki noho roo i roto te hare karapusi raa ki tae roo te saaita akoe e pehi te paini akoe raa hakaatoa.

Na akoako i na tiputipu se ttonu i te vahi na h hine.

²⁷ “Kootou ni llono na tattara ma, ‘Auu se karemata kailallao.’

²⁸ Emeia te saaita nei anau e meatu kootou: kame he tanata e kite te hine, tena aia ku manako te hine raa; te tanata naa ku sara i te vahi te hine raa i roto te hatu manava aia. ²⁹ Kame te karemata te vahi laaua akoe raa e mee akoe no hai sara, tena kkope te karemata naa i taha no peesia! E tauareka roo te peesia he paa kina te tinotama akoe naa i taha, ka oti te tinotama akoe naa hakaatoa kulletua i roto te ahi. ³⁰ Kame te rima laaua akoe raa e mee akoe no hai sara, tena

ttuu te rima naa i taha no peesia! E tauareka te peesia he paa kina te tinotama akoe naa i taha, ka oti te tinotama akoe naa hakaatoa ku lettua i roto te ahi.

Se avvana peesia

(Matiu 19.9; Mak 10.11–12; Luk 16.18)

³¹ “E mmau hoki i roto na tuua ma,
‘Kame he tama e hihai ki peesia te avana aia raa,
tena te tama naa ki taataa ake he launiu i te avana
aia raa pera ma aia ku peesia te tama raa.’

³² Emeia te saaita nei anau e meatu kootou: kame he tanata e peesia te avana aia niaina ma te avana aia raa se isi te mee e sara e ppena, te tanata naa e me ki sara kame te hine raa e maanatu ma ki too teeraa tanata hoki, tena te tanata e avana te hine naa e me ki hai sara hoki i te vahi te haere avvana huri.

Naporoporo na tattara hakamaoni

³³ “Kootou ni llono hoki pera ma na tama i mua raa ni illoa ma,
‘Auu se tiaki na tattara hakamaoni kootou ni hakamoemoe raa,
e meia ppena hea kootou ni tattara hakamaoni ake TeAtua ma kootou e me ki ppena raa.’

³⁴ Emeia te saaita nei anau ku meatu kootou: auu se ttapa na mee ki hakamaoni na tattara kootou raa te saaita kootou e hihhai ki hakamoe he tattara. Auu se ttapa i te vaelani, ia se ttapa hoki te nohorana TeAtua raa; ³⁵ ia se ttapa hoki te maarama nei, maitaname teenei he kina TeAtua e hamaroroo na vae Aia, ia se ttapa hoki Jerusalem, maitaname teenei he matakaina te Tuku hakanaaniu raa. ³⁶ Ia auu se ttapa hoki te

pohouru akoe ma ki hakamaoni na tattara, mai-taname akoe se lavaa te mee he rouru hokotahi ki makkini ia ma ki pallaa. ³⁷ Mee koi peeraa, ‘Noo’ seai naa, mee peeraa ‘Seai.’ Ni mee hoki peeraa akoe e ttapa, aanaa ni hakataakoto koi e oo mai te tama sakkino raa.

Se tauī muri
(Luk 6.29–30)

³⁸ “Kootou ni llono na tattara nei i mua, ‘Kame akoe e ttuki te karemata anau, anau e me ki ttuki hoki te karemata akoe, Kame akoe e kkoti te niho anau, anau e me ki kkoti hoki te niho akoe.’

³⁹ Emeia te saaita nei anau e meatu kootou: auu se tauī muri te sara teeraa tama e ppena i akoe. Kame he tama e ppaa te patikauvae te vahi laaua akoe raa, tiaki aia ki paa te patikauvae te vahi se laaua raa hoki. ⁴⁰ Kame he tama e ppono ma koorua ki kot te kaukahu akoe raa, tena tiaki aia ki too hoki te kaukahu matoru akoe raa. ⁴¹ Kame he tama e hakamataku atu ma akoe ki amo te kete aia raa ki tae te mael hokotahi, tena amo ki tae e rua na mael.* ⁴² Kame he tama e kainno atu akoe ki kou ake he mee, tena kou ake hea te tama naa e hihai raa; kame he tama e hihai ki too he mee ki oti aia ku kou atu muri, tena kou ake hea te tama naa e hihai raa.

Laoi na tama e kiri lloto kootou
(Luk 6.27–28; 6.32–36)

⁴³ “Kootou ni llono na tattara nei i mua: ‘Laoi koi na tama e taualleka kootou raa, tena ku haeo ma na tama e kiri lloto kootou raa.’

* **5:41** 5.41 Mael hetattara hakatua tera e tattara temmao te kina.

⁴⁴ Emeia te saaita nei anau ku meatu kootou: laoi na tama e kiri lloto kootou raa, tena ku lotu ma na tama e mee kootou ki hakalono lihu raa, ⁴⁵ tena kootou e me ki mee pera ma ni tamalliki te Tamana taatou i te vaelani raa. Maitaname Aia e hakamaahina ake te maahina Aia raa i aruna na tama hao raa hakapaa ma na tama taualleka raa hakaatoa, tena ki kou ake te reurehu raa ki lleku i aruna na tama e ppena na mee taualleka ia ma na tama e ppena na mee sakkino raa. ⁴⁶ Kame kootou e laoi koi na tama e laoi kootou raa, kaa TeAtua e me ki kou atu na tuhana kootou raa peehee? Na tama e aoao na takis raa e ppena peenei hoki! ⁴⁷ Tena kame kootou e tattara ake koi na tama e laoi kootou raa, kaa alaa tama e me ki illoa peehee kootou? Na tama e nnoho pouri raa e ppena peenei hoki! ⁴⁸ Kootou ki ttonu tahi e ssau hoki pera ma te Tamana kootou i te vaelani raa e tonu tahi.

6

Na akoako i te tokonaki alaa tama

¹ “Lollohi hakamattonu, auu se huri ake na tiputipu kootou i te vahi te lotu raa i mua na karemata na tama hakaatoa ma ki kkite na tama raa hea kootou e ppena raa. Kame kootou e ppena na mee nei i mua na karemata na tama, tena te Tamana kootou i te vaelani raa se lavaa te kou atu ni tuhana ma kootou.

² “Te saaita kootou e hoki ake na mee i na tama e tutuu hao raa, tena auu se mee ki kkite na tama hakaatoa pera ma na tama tattara uhiuhi raa e ppena i roto na hare laatou ia ma i aruna na mateara raa. Na tama raa e ppena peenei ma ki hakammaha na tama raa laatou. Anau e

meatu kootou te hakamaoni, na tama nei ku oti te too na tuhana hao laatou raa. ³ Emeia te saaita kootou e me ki tokonaki na tama e tutuu hao raa, tena hoki ake ki se illoa na tama ia ma na soa laoi kootou raa. ⁴ Teenaa he mee koi akoe hokoe. Tena te Tamana akoe raa, te Tama e kite hea akoe ni ppena tera se hai tama e iroa raa e me ki kou atu te tuhana akoe.

Tiputipu te lotu
(Luk 11.2–4)

⁵ “Te saaita akoe e lotu, auu se mee pera ma na tama tattara uhiuhi raa! Na tama raa e hihhai ki ttuu i aruna no lotu i roto na hare lotu ia ma i te kina na mateara ma ki kkira ake na tama raa laatou. Anau e meatu te hakamaoni, na tama nei ku oti te too na tuhana hao laatou raa. ⁶ Emeia te saaita akoe e lotu, haere i roto te rum akoe raa no ppui te totoka raa, tena akoe ku lotu ake i te Tamana akoe tera taatou se kkite raa. Tena te Tamana akoe raa, te Tama e kite hea akoe e ppena hemuu raa e me ki kou atu te tuhana akoe.

⁷ “Te saaita akoe e lotu, auu se mee tammaki na tattara tera akoe se iroa, e ssau pera ma na tama e nnoho pouri raa e ppena tahi raa, na tama raa e kkahu ma na atua laatou raa e me ki hakallono na lotu laatou raa e mee na lotu raa e lolloa. ⁸ Auu se mee pera ma na tama raa. Te Tamana akoe raa ko na iroa avare hea akoe e hihai i mua akoe e kainno ake Aia. ⁹ Teenei kootou e tau te lotu peenei,

‘Tamana maatou i te vaelani:

te inoa e tapu Akoe ki hakammaha ria;

¹⁰ tiaki te Hakamaatua ana Akoe raa ki hamai;

tiaki maatou ki ppena hea Akoe e hihai maatou
ki ppena i te maarama nei ki ssau pera ma
i te vaelani.

¹¹ Kou mai ni kai ma maatou ki tau ma te aho nei.

¹² Ssirihia na hai sara maatou ni ppena raa,
e ssau pera ma maatou e ssirihia na hai sara na
tama e ppena i maatou raa.

¹³ Auu se tiaki maatou ki ttiri na hahaaite e
hainattaa,

tena ku rorohi hakaraoi maatou i taha ma na
mahi te tama sakkino raa.’

[Te Hakamaatua ana, na mahi ia ma na mee
taualleka Akoe raa ki mmoe tahi na vahao
hakaatoa. Amen*]

¹⁴ Kame kootou e ssirihia na hai sara na tama e
ppena i kootou raa, tena te Tamana kootou i te
vaelani raa e me ki ssirihia na hai sara kootou
raa hoki. ¹⁵ Emeia kame kootou se ssirihia na
hai sara na tama e ppena i kootou raa, tena te
Tamana kootou i te vaelani raa e me ki se lavaa
hoki te ssirihia na hai sara kootou ni ppena raa.

Hakamaatapu na kai

¹⁶ “Te saaita kootou e hakamaatapu na kai, auu
se kkira hakamatanaennae na karemata kootou
raa pera ma na tama tattara uhiuhi raa e ppena
tahi. Na tama raa e hihhai ki mee na karemata
laatou raa ki kkee ma ki illoa na tama ma laatou
e hakamaatapu na kai. Anau e meatu te haka-
maoni, na tama nei ku oti te too na tuhana haeo
laatou raa. ¹⁷ Te saaita kootou e hakamaatapu na
kai, oo no koukou, tena ku ssoe na rouru kootou
raa, ¹⁸ ki se lavaa na tama te illoa ma kootou e
hakamattapu na kai, te Tamana koi kootou i te

* **6:13** 6.13 Amen e mee ma Hakamaoni

vaelani tera taatou se kkite raa e iroa. Tena te Tamana kootou e kite hea kootou e ppena tera na tama se illoa raa e me ki kou atu na tuhana kootou raa.

Na mee taualleka i te vaelani
(Luk 12.33–34)

¹⁹ “Auu se hakatau na mee taualleka i te maarama nei raa ma kootou, na mee tera na lollona ia ma te piritia raa e lavaa te kkai no haeo, tena na tama kailallao raa e lavaa te ssaa na hare raa no kailallao. ²⁰ Emeia hakatau na mee taualleka i te vaelani raa ma kootou, na mee tera na lollona ia ma te piritia raa se lavaa te kkai no haeo, tena na tama kailallao raa se lavaa te ssaa no too. ²¹ Maitaname na hatu manava kootou raa e me ki mmoe koi i te kina na mee taualleka kootou raa e mmoe.

Te maahina na tinotama
(Luk 11.34–36)

²² “Na karemata kootou raa ko na maahina na tinotama kootou. Kame na karemata kootou raa e taualleka, tena na tinotama kootou raa e maarama roo hakaatoa; ²³ e meia kame na karemata kootou raa ku haeo, tena kootou e ssau pera ma nitama e nnoho i roto te pouri.

Se mamannatu tammaki
(Luk 16.13; 12.22–31)

²⁴ “Akoe se lavaa te hehekau ma tokorua na tama hakamattua, akoe e me ki kiri llo to teeraa tama, tena ku laoi teeraa tama; akoe e me ki hakarono teeraa tama, tena e me ki se hakarono teeraa tama. Kootou se lavaa te hehekau ma TeAtua, tena ma ku mannako hoki na sileni.

²⁵ “Tera hea anau e meatu kootou: auu se hakatettere mmaha i te vahi na kai ia ma hea

kootou e me ki unu ki ora kootou raa, ia hoki ma na hekau kootou e me ki leulleu raa. Aiea te ora raa se hakamaatua i aruna na kai? Tena kaa te tinotama raa se hakamaatua i aruna na hekau? ²⁶ Kira ake na manu lellee raa, na manu raa se ttori na kai, ia se haki na hua raa no hakatau i roto na hare; e meia te Tamana kootou i te vaelani raa e rorohi na manu raa! Tena kaa kootou se hakamattua i aruna na manu raa? ²⁷ Kame he tama e manako te ora aia; eaa te tama naa e lavaa te hakanuu te ora aia raa ki roroa hakamarie?

²⁸ “Kaa kootou e mamannatu tammaki i na hekau raa ki aa? Kira ake na kaute e hhomoo raa: na kaute raa se ppena na hekau. ²⁹ Emeia Anau e meatu kootou pera ma te Tuku Solomon raa ma na mee taualleka ia ma na hekau aia raa hakaatoa se hai lakkei taualleka roo pera ma na kaute nei. ³⁰ Teenaa ko TeAtua e hakalaakei na veve e hhomoo huri raa, na veve e hhomoo te aho nei taiao ku seai raa koi, ku vveta i roto te ahi. Aiea TeAtua se lavaa te kou atu ni hekau ma kootou? Na hakattina kootou naa e pammeeroo!

³¹ “Auu se mamannatu tammaki ma, ‘Anau e me ki too na kai, na vai ia ma na hekau anau raa i hee?’ ³² (Aanei na mee na tama e nnoho pouri raa kame e mamannatu tammaki.) Te Tamana kootou i te vaelani raa e iroa pera ma kootou e hihhai na mee nei. ³³ Emeia kootou ki kaamata no mamannatu hai mmahi i te Hakamaatua ana i te vaelani raa ia ma hea TeAtua e hihai kootou ki ppena raa, tena Aia e me ki kou atu na mee nei hakaatoa ma kootou. ³⁴ Ia tena auu se mamannatu tammaki te aho taiao raa; te aho naa e isi na liuna aia hokoia. Na hakalono llihu te aho nei e tau koi ma te aho nei, auu se hakapiri ake

alaa hakalono llihu i aruna ma ni hakalono llihu peehee te aho naa e isi raa.”

7

*Auu se haru na haeo alaa tama
(Luk 6.37–38; 6.41–42)*

¹ “Auu se haru te haeo alaa tama ki se lavaa TeAtua te hakatonutonu kootou, ² e mee TeAtua e me ki hakatonutonu kootou peenaa hoki tautari te haru haeo kootou alaa tama raa. Aia e me ki hakatonutonu kootou tautari na tiputipu kootou ni haru na haeo alaa tama raa. ³ Aiea akoe e kkira ake te kerekere e mmau te karemata te taina akoe raa, kaa akoe se anana peehee te laakau e mmau te karemata akoe raa? ⁴ Kaa akoe e lavaa peehee te meake te taina akoe raa ma, ‘Huri mai ki ppisi te kerekere e mmau te karemata akoe raa,’ te saaita te laakau e rahi raa e mmau i te karemata akoe raa? ⁵ Kootou ni tama tattara uhiuhi! Tokea te laakau e mmau te karemata akoe raa i taha i mua, tena akoe e me ki kite hakaraoi no ppisi te kerekere e mmau te karemata te taina akoe raa.

⁶ “Auu se kou ake na mee e ttapu raa i na poi, e mee na poi raa e me ki huri atu no uti kootou. Auu se tuku na pure kivakiva kootou raa i mua na piki, e mee na piki raa e me ki lakalaka na pure raa.

*Kainno ake TeAtua ni aa kootou e hihhai
(Luk 11.9–13)*

⁷ “Kainno, tena akoe e me ki too hea akoe e hihai raa; Sese, tena akoe e me ki lave hea akoe e sese raa; papaku te totoka, tena te totoka raa e me ki taaraki atu akoe. ⁸ Maitaname na tama

hakaatoa e kainno raa e me ki too hea laatou e kainno ake raa, tena na tama hakaatoa e sesee raa e me ki lave hea laatou e sesee raa, tena te totoka raa e me ki taaraki atu i na tama e papaku te totoka raa. ⁹ Kame he tamariki e kainno ake te tamana aia raa ki kou ake he haraoa, eaa te tamana aia raa e me ki kou ake he hatu? ¹⁰ Kaa seai, akoe e me ki kou ake he laponi kame te tamariki raa e kainno atu ma ki kou ake he ika? ¹¹ Niaina ma kootou ni tama sakkino, e mea kootou e illoa te kou ake na tamalliki kootou raa na mee taualleka. Kaa e hia hoki te Tamana taatou i te vaelani raa e me ki kou ake na mee taualleka i na tama e kainno ake Aia raa?

¹² “Tokonaki alaa tama, e ssau pera ma kootou e hihhai na tama raa ki tokonaki kootou. Teenei te hakataakoto hakanaani i na tuua Moses ia ma na akoako na profet TeAtua raa.

*Te totoka i te vaelani raa e kkao
(Luk 13.24)*

¹³ “Uru i roto te totoka e kkao raa, e mee te totoka e haere i te kina te ahi raa e llaha, ia e hainauhie roo te tauttari, ia tena e tammaki roo na tama e me ki tauttari te mateara naa. ¹⁴ Emeia te totoka e haere i te kina te ora raa e kkao roo, tena te mateara raa e hainattaa roo te tauttari, ia hoki na tama e tauttari te mateara raa e moisi.

*Hakamattonu i na tiputipu te tama
(Luk 6.43–44)*

¹⁵ “Hakamattonu i te vahi na profet malliu raa; na tama naa e ssau pera ma ni sipsip e ttara, e mea na tama naa e ssau roo pera ma ni manu kai ttama i roto laatou. ¹⁶ Kootou e me ki illoa na tama nei i na mee laatou e ppena raa. Na mataiona se lavaa te hhua na hua na pukunahu,

na natu se lavaa te hhua na hua na purukavuhu. ¹⁷ Te laakau e homo tauareka raa e me ki hhua na hua taualleka, e meia te laakau e homohomo haeo raa e me ki hhua na hua haeo. ¹⁸ Te laakau e homo tauareka se lavaa te hua na hua haeo, tena te laakau e homohomo haeo se lavaa te hua na hua taualleka. ¹⁹ Tena na laakau se hhua na hua raa e me ki tuutia ria ki hhina, tena kulletu i roto te ahi. ²⁰ Ia tena kootou e me ki illoa na profet malliu raa i na mee laatou e ppena raa.

Anau se iroa kootou
(Luk 13.25–27)

²¹ “Se mee ma na tama hakaatoa e kannu mai Anau ma, ‘TeAriki, TeAriki raa’ e me ki uru i roto te Hakamaatua ana i te Vaelani raa, e meia na tama koi e ppena hea te Tamana i te vaelani raa e hihai laatou ki ppena raa e me ki ttae i te kina raa. ²² Te saaita te Aho te Hakatonutonuu raa e tae mai, tammaki na tama e me ki mee mai Anau ma, ‘TeAriki, TeAriki! Maatou ni hakatae na tattara TeAtua raa i te inoa Akoe, tena maatou ni hakaise tammaki na tipua i te inoa Akoe, tena ki ppena hoki tammaki na mirakol!’ ²³ Tena Anau e me ki meake na tama naa ma, ‘Anau ni se iroa roo kootou. Oo i taha ma Anau, kootou ni tama haeo!’

Te tama e atamai ia ma te tama e panimu
(Luk 6.47–49)

²⁴ “Tena na tama e llono na tattara Anau nei no tauttari raa e ssau pera ma te tama e atamai tera e hakatuu te hare aia raa i aruna na hatu. ²⁵ Te reurehu raa kulleku no ttahe na riva raa, tena te matani raa hoki ku maairi hai mahi roo no ppaku te hare raa. Emeia te hare raa se hina, e mee te hare raa e pena i aruna na hatu.

26 “Emeia na tama e llono na tattara Anau nei, tena ki se tauttari na tattara raa e ssau pera ma te tama e panimu e hakatuu te hare aia raa i aruna te kerekere koi. 27 Te reurehu raa ku lleku no ttahe na riva raa, tena te matani raa ku maairi hai mahi roo no ppaku te hare, tena te hare raa ku hina no paku i raro. Te hare raa e hina no ppaku i raro hakamaroa roo.”

Na mahi na akoako Jisas

28 Te saaita Jisas ni tattara no oti te kanohenua raa ku mahharo roo i na akoako Tama raa. 29 Jisas se akoako pera ma na tama e poroporo na tuaa raa; e meia Aia e akoako roo ma na mahi Aia.

8

Jisas e tokonaki te tanata e laavea raa no tauareka

(Mak 1.40–45; Luk 5.12–16)

1 Jisas ku haere iho i raro ma te mouna raa, tena na kanohenua e tammaki raa ku tauttari Aia. 2 Tena he tama e kaina te manumanu haeo i te tinotama aia ku haere ake iaa Jisas no tuturi i mua Tama raa, tena ki meake, “TeAriki, kame Akoe e hihai, Akoe ku tokonaki anau ki tauareka.”

3 Kito Jisas ki kapake no ttaohi te tama raa, tena ki meake, “Anau e hihai ki tokonaki akoe! Akoe ku tauareka!” Te saaita naa koi te maahana raa ku hopo i taha ma te tama raa. 4 Tena Jisas ki tattara ake te tama raa, “Hakarono! Auu se tattara ake na tama, e meia haere tahi roo i te maatua i te hare lotu raa ki mmata te tama raa te tinotama akoe, tena akoe ku kou ake na hoki Moses ni tattara mai raa ki huri ake ki kkite

na tama hakaatoa pera ma akoe ku tauareka hakamaoni.”

Jisas e tokonaki te purepure te soldia hakamaatua

(Luk 7.1–10)

⁵ He soldia hakamaatua na soldia i Rom raa ku ttiri Jisas te saaita Jisas ni tae i Kaperneam, tena te soldia raa ki kainno ake Jisas ma ki tokonaki aia. ⁶ “TeAriki, te purepure anau raa e moe i hare e laavea roo, tena aia se lavaa te hurihuri, ia e hakalono llihu haeo roo.”

⁷ Tena Jisas ki meake, “Anau e me ki haere atu no tokonaki te tama naa ki tauareka.”

⁸ Kito te soldia hakamaatua raa ki meake, “TeAriki, seai! Anau e maanatu ma Akoe se tau te uru i roto te hare anau raa. Akoe ki ppehi koi he tattara ki tauareka te purepure anau raa.

⁹ Anau he tama hoki e noho i raro na mahi na soldia hakamattua, tena e isi na soldia e nnoho i raro na mahi anau. Kame anau e meake te tama nei, ‘Haere!’ te tama naa e me ki haere; kame anau e meake te tama nei, ‘Hamai!’ te tama naa e me ki hamai; kame anau e meake te purepure anau raa, ‘Ppena te mee nei!’, te tama naa e me ki ppena koi.”

¹⁰ Jisas e oho roo te saaita Aia ni rono na tattara te soldia raa, tena Aia ki tattara ake te kanohenua e tauttari Aia raa ma, “Anau e meatu kootou, Anau se hai tama roo e kite i roto Israel tera e isi te hakatina peenei ma te tama nei. ¹¹ Anau e meatu te hakamaoni pera ma tammaki na tama e me ki oo mai i te anake ia ma te laki no nnoho ma Abraham, Aisak ia ma Jekop te saaita te kai te Hakamaatua ana i te Vaelani raa. ¹² Emeia na tama e tau roo te nnoho i roto te Hakamaatua ana

i te Vaelani raa e me ki lettua i aho i te kina e pouri raa. Te kina na tama raa e me ki ttani no hakati kkatu na niho laatou raa.” ¹³ Tena Jisas ki meake te soldia raa, “Vaakai i hare, tena akoe e me ki kite hea akoe e hakatina raa.”

Te saaita naa koi te purepure te soldia haka-maatua raa ku tauareka.

Jisas e tokonaki tammaki na tama e lavvea
(Mak 1.29–34; Luk 4.38–41)

¹⁴ Jisas e haere i te hare Pita raa no kite te hinaona hine Pita raa e moe, e lavea te vvela. ¹⁵ Aia e ttaohi te rima te hine raa, tena te vvela raa ku hopo, tena te hine raa ku mahike i aruna no kou ake na kai na tama raa no kkai.

¹⁶ Te saaita te mee raa ku hiahi, na tama raa ku kou ake tammaki na tama e ttau ria na tipua raa ia Jisas. Jisas e hakaise na tipua sakkino raa ma te tattara koi hokotahi, tena ki tokonaki hoki na tama lavvea raa no taualleka. ¹⁷ Aia e ppena na mee nei ki mee ki hakamaoni na tattara profet Aisaia ni tattara mai i mua ma, “Tama raa Hokoia e ui na maahana taatou raa, tena ki ssau na maahana taatou raa i taha.”

Na tama e tau roo te tauttari Jisas
(Luk 9.57–62)

¹⁸ Jisas e kite te kanohenua e ttuu alleha Aia raa, tena Aia ki meake na disaipol Aia raa ki oo i teeraa vahi te namo raa. ¹⁹ Tena he tama e poroporo na tuua ku haere ake no meake Jisas ma, “Rabai, anau e tanattana ki hahere ma Akoe he kina peehee Akoe e haere.”

²⁰ Kito Jisas ki meake te tama raa, “Alaa manu hahere e moemmoe na rua, tena na manu lellee

raa e tokottoko i na hohana, e meia te Tamariki te Tama nei se isi te kina e me ki moe no hamaroro.”

²¹ Tena teeraa tama, he disaipol ki meake, “TeAriki, hakattari ki haere anau no tanu te tamana anau raa i mua.”

²² Kito Jisas ki meake, “Tautari mai Anau, tena ku tiaki na tama ku mmate raa ki tanu na tama e mmate laatou raa.”

Jisas e tinai te matani

(Mak 4.35–41; Luk 8.22–25)

²³ Jisas e kake i roto te manau raa, tena na disaipol Aia raa ki kkake hoki i roto te manau raa no huro laatou. ²⁴ Te saaita naa koi, te matani hai mahi roo ku ttiri laatou i roto te namo, tena te manau raa ku taapiri koi ki apuru. Emeia Jisas e moe heiroa roo. ²⁵ Na disaipol raa ku oo atu no hhano Jisas no maahuru, tena ki meake ma,

“TeAriki, tokonaki maatou! Taatou kaa mmate!”

²⁶ Kito Jisas ki meake, “Aiea kootou e mattaku naea? Kootou se isi na hakattina?” Tena Jisas ki tuu i aruna no meake te matani ia ma na peau raa ki hakamau, tena te mee raa ku tteiho no marino kkii roo.

²⁷ Na disaipol raa hakaatoa ku mahharo, tena ki tattara ma, “Teenei he Tama peehee? Te matani ia ma na peau raa hoki e hakallono te Tama nei.”

Jisas e hakaise na tipua i taha

(Mak 5.1–20; Luk 8.26–39)

²⁸ Jisas ku tae i te matakaina Gadara i teeraa vahi te namo raa, tena Aia ku ttiri tokorua na tama e oo mai i taha ma te kava te kina raa. Tokorua na taanata nei e isi na tipua sakkino roo

e ttau i roto laaua, tena na tama te matakaina raa e mattaku te hahae te mateara raa. ²⁹ Tokorua raa ku hakateki no vaa hakamaroa roo ma, “Akoe he Tamariki TeAtua, hea Akoe e hihai ki ppena i maatou? Akoe e hamai ma ki kou mai na hakalono llihu maatou i mua te saaita te haka-tonutonuu raa e tae mai?”

³⁰ E isi na piki tammaki roo e kaikkai se mmao hoki. ³¹ Kito na tipua raa ki kainno ake Jisas ma, “Kame Akoe e me ki hakaise maatou i taha, tena Akoe ku kkave maatou ki ttau i roto na piki raa.”

³² Tena Jisas ki meake na tipua raa, “Huro”, kito na tipua raa ki huro no ttau i roto na piki raa. Na piki raa hakaatoa ku huro no maoha i te vahi te mouna e motu hua raa no maoha i roto te lottai no mallemo.

³³ Tena na tama e lollohi na piki raa ku mattaku no huro i taha, tena ki huro i te matakaina raa no tattara ake na mee roo hakaatoa tera ni kapihi ake i te tokorua na tama ni ttau ria na tipua raa.

³⁴ Kito na tama hakaatoa i te matakaina raa ki oo ake no mmata Jisas; te saaita laatou ni kkite Tama raa, na tama raa ku meake ma Jisas ki tiaki te matakaina laatou raa, tena ku haere i taha.

9

*Jisas e tokonaki te tama na vae e mmate
(Mak 2.1–12; Luk 5.17–26)*

¹ Jisas ku kake i aruna te manau raa no tere vaa roto te namo raa no vaakai i te matakaina Aia raa, ² tena na tama i te kina raa ku ssau ake te tama na vae e mmate e moe i aruna te kakkake. Jisas e kite ma na tama raa e hakattina roo, tena Aia ki meake te tama na vae e mmate raa ma,

“Taku tama, auu se matakū! Na hai sara akoe raa ku oti te ssirihia.”

³ Tena na tama e poroporo na tuaa raa ku tattara hokolaatou ma, “Te Tama nei e tattara roo pera ma Aia ko TeAtua hoki!”

⁴ Jisas e iroa na mannatu na tama raa, tena Aia ki meake, “Aiea kootou e isi na mannatu sakkino naea? ⁵ Aiea te tattara hee e hainauhie, te tattara ma, ‘Na hai sara akoe raa ku oti te ssirihia,’ ma te tattara ma, ‘Tuu i aruna no haere?’ ⁶ Anau e me ki huri atu te hakamaoni ki kkite kootou pera ma te Tamariki te Tama nei e isi na mahi i roto te maarama nei ki ssirihia na hai sara.” Kito Jisas ki meake te tama na vae e mmate raa, “Tuu i aruna no too te moena akoe naa no haere i hare!”

⁷ Tena te tama raa ku mahike no tuu i aruna no haere i hare. ⁸ Te saaita te kanohenua raa ni kkite te mee raa, na tama raa ku mattaku no hakammaha ake TeAtua, e mee Aia e kou ake na mahi hai mmahi i na tama.

*Jisas e kanna ake Matiu ki tautari Aia
(Mak 2.13–17; Luk 5.27–32)*

⁹ Jisas ku haere i taha ma te matakaina raa, ia te saaita Aia ni haere raa, Aia ku kite te tama e aoao na takis e noho i te kina aia e hehekau raa, te inoa aia raa ko Matiu. Tena Jisas ki meake te tama raa, “Tautari mai Anau.”

Kito Matiu ki mahike i aruna no tautari Jisas.

¹⁰ Te saaita Jisas ni noho no kai i te hare Matiu raa, tammaki na tama aoao na takis ia ma na tama hai ssara e oo ake hoki no kkai laatou ma Jisas ia ma na disaipol Aia raa. ¹¹ E isi na Farisi e kkite, tena laatou ki vahiri ake na disaipol Jisas

raa ma, “Aiea te Rabai kootou raa e kkai ma na tama aoao na takis ia ma na tama hai ssara raea?”

¹² Jisas e rono na tattara na tama raa, tena Aia ki meake, “Na tama se lavvea raa se lavaa te oo no mata te dokta, e meia na tama koi e lavvea raa e me ki oo no mata na dokta. ¹³ Oo, tena kootou ku sesee te hakataakoto e moe i roto te Launiu Tapu ma, ‘Anau e hihai koi te laoi, seai ma na hoki na manu raa.’ Anau se hamai no kanna na tama ma laatou e ttonu raa, e meia Anau e hamai no kanna na tama e hai ssara raa.”

*Te akoako Jisas vahao nei
(Mak 2.18–22; Luk 5.33–39)*

¹⁴ Tena na disaipol Jon Baptis raa ku oo ake no vahiri ake Jisas ma, “Aiea maatou ma na Farisi raa e hakamattapu na vahao hakaatoa roo, e meia na disaipol Akoe raa se hai vahao roo e hakamaatapu raea?”

¹⁵ Kito Jisas ki meake, “Kootou e mannatu ma na tama e hakkorohia ki oo ake i te kai te avana raa e me ki nnoho no alloha te saaita te tanata raa koi noho i te kina raa? Seai! Emeia e isi te aho e me ki hamai te saaita te tanata raa e me ki too ria no kkave i taha ma na tama raa, tena ki oti na tama naa e me ki hakamaatapu.

¹⁶ “Se hai tama e ttui te muri maro vahao nei i aruna te paamaro tuai, maitaname te muri maro vahao nei raa e me ki mahatuhatu no masae, tena te rua raa e me ki rahi roo. ¹⁷ Tena se hai tama e me ki utu na wain vahao nei raa i roto te kiri na manu e utuutu na wain tera ku tuai raa, maitaname te kiri na manu e utuutu na wain ku tuai raa e me ki kkuha no mahaa, tena na wain raa ku mannini puamu, tena te kiri na manu e utuutu na wain ku tuai raa e me ki haeo hoki.

Emeia na wain vahao nei raa e tau te utu i roto te kiri na manu e utuutu na wain vahao nei, tena na mee e rua raa e me ki mmoe taualleka.”

Te tamariki hine e mate ia ma te hine e ohooho na haeo

(Mak 5.21–43; Luk 8.40–56)

¹⁸ Jisas koi tattara ake koi na tattara nei, tena he tama hakamaatua na Jiu raa ku haere ake no tuturi i mua Tama raa, tena ki meake, “Taku tamariki hine raa e mate vahao nei koi, e meia hamai no hakapiri na rima Akoe raa i aruna te tamariki raa ki ora.”

¹⁹ Kito Jisas ki mahike i aruna no tautari te tama raa, tena na disaipol Jisas raa ku tauttari atu hoki vaa muri.

²⁰ Tena he hine e hakalono llihu haeo roo i roto sanahuru ma rua na hetau e mee te toto aia raa e tettere koi peenaa ku haere ake vaa muri no ttaohi na kaunutu na hekau Jisas raa. ²¹ Te hine raa e tattara hokoia ma, “Anau e me ki tauareka kame anau e ttaohi koi na hekau te Tama nei.”

²² Jisas e hakatike no kite te hine raa, tena ki meake, “Taku tama, auu se matakū! Te hakatina akoe raa e mee akoe no tauareka.” Te saaita naa koi te hine raa ku tauareka.

²³ Tena Jisas ki haere i te hare te tama hakamaatua raa. Jisas e kite na tama e huhua na huatana ia ma na tama e tanittani, ²⁴ tena Aia ki meake na tama raa ma, “Kootou hakaatoa ki oo i aho! Te tamariki hine naa se mate, te tama naa e moe koi!” Kito na tama raa ki kaamata no tataussua Jisas. ²⁵ Emeia te saaita na tama raa hakaatoa roo ku ttae i aho, Jisas ku haere i te rum te tamariki hine raa, tena Aia ki ttaohi te rima te tamariki raa, tena te tamariki hine raa ku mahike

i aruna. ²⁶ Tena te rono raa ku paa na kina roo hakaatoa i te henua raa.

Jisas e tokonaki tokorua na taanata e sseni

²⁷ Jisas ku tiaki te kina raa no haere, tena tokorua na taanata karemata sseni ku tauttari Aia. Tokorua e kakanna ake ma, “Tamariki Devit, hai aroha mai maaua!”

²⁸ Te saaita Jisas ni haere no uru i hare, tokorua na taanata karemata sseni raa ku oo ake iaa Jisas, tena Aia ki vahiri ake tokorua raa, “Koorua e hakattina pera ma Anau e lavaa te tokonaki koorua?”

Kito tokorua raa ki meake, “Noo, TeAriki!”

²⁹ Tena Jisas ki ttaohi na karemata tokorua raa, tena ki meake, “Hea koorua e hakattina raa e me ki kapihi atu!” ³⁰ Tokorua raa ku mee no kkite, tena Jisas ki tattara hakamataku ake tokorua raa ma, “Auu se tattara ake hoki ni tama!”

³¹ Emeia tokorua raa e oo koi no paa te rono Jisas raa i na kina roo hakaatoa i te henua raa.

Jisas e tokonaki te tama maihu puni

³² Tokorua na taanata raa ku oo, tena e isi na tama e kou ake te tama se lavaa te tattara, maitaname aia e isi te tipua e tau i roto aia.

³³ Emeia te saaita te tipua raa ni hakaise ria no tere i taha, te tama raa ku kaamata no tattara, tena na tama raa hakaatoa ku mahharo. Tena na tama raa ki tattara ma, “Maatou ni se hai mee roo peenei ni kkite i roto Israel.”

³⁴ Emeia na Farisi raa e tattara ma, “Teenaa ko te tipua hakamaatua raa e kou ake na mahi Jisas ki hakaise na tipua raa i taha.”

Jisas e aroha te kanohenua

³⁵ Jisas e haere hakatike na matakaina e llahi ia ma na matakaina pammee raa. Aia e akoako i roto na hare lotu na Jiu raa, tena ki takutaku ake te Rono Tauareka i te vahi te Hakamaatua ana i te Vaelani raa, tena ki tokonaki na tama hakaatoa e lavvea na maahana raa no taualleka. ³⁶ Te saaita Aia ni kite te kanohenua raa, Aia ku aroha roo i na tama raa, maitaname na tama raa e tammaki te mannatu, ia e hahaere vvare koi, e ssau pera ma na sipsip se hai tama e rorohi. ³⁷ Kito Jisas ki meake na disaipol Aia raa, “Na hua e me ki haki raa e tammaki roo, e meia na tama e me ki haki na hua raa e moisi. ³⁸ Lotu ake te Tama hakamaatua te huata raa ki kauna tammaki na tama ki oo no haki na hua raa.”

10

Jisas e hirihiri sanahuru ma rua na aposol (Mak 3.13–19; Luk 6.12–16)

¹ Jisas e kanna ake sanahuru ma rua na aposol Aia raa ki hakkutu ake, tena Aia ki kou ake na mahi na tama raa ki tokonaki na tama e lavvea na maahana roo hakaatoa. ² Aanei na inoa na aposol sanahuru ma rua nei: tama kaamata Saimon, (e hui hoki ma ko Pita raa), tena Andru te taina aia raa; Jems ia ma te taina aia raa Jon, na tama Sebedi raa; ³ Filip, tena Bartolomyu; Tomas, tena Matiu, te tama e aoao na takis raa; Jems te tamariki Alfius raa, tena Tadius; ⁴ tena Saimon, te tama i roto te kuturana na tama se hihai ma Rom ki rorohi Israel raa, tena Judas Iskariot, te tama e me ki hakari ake Jisas i na tama hakamattua raa.

*Jisas e kauna sanahuru ma rua na aposol
(Mak 6.7–13; Luk 9.1–6)*

⁵ Jisas e kauna ria te sanahuru ma rua na aposol raa ma na tattara nei: “Auu se oo i na henua na tama seai ma ni Jiu raa, ia se oo hoki i na matakaina i roto Samaria raa. ⁶ Emeia oo i na kanohenua Israel tera ku llano pera ma ni sipsip raa. ⁷ Oo no takutaku atu pera ma, ‘Te Hakamaatua ana i te Vaelani raa ku taapiri mai!’ ⁸ Tokonaki na tama lavvea raa, tena ku hakaora na tama ku mmate raa, tena ku tokonaki na tama e kaina te manumanu haeo raa ki taualleka, tena ku hakaise na tipua sakkino raa i taha. Kootou ku oti te too marino na mee, tena auu se mannatu ma ki too ni sui. ⁹ Auu se too ni gol, siliva, ia ni sileni no ppono i roto na muri kopu kootou raa. ¹⁰ Auu se hahaere ma na muri kopu na tama e kainonno raa te saaita kootou e oo, ia se too hoki teeraa kaukahu, na taka ia ma he laakau hahaere, maitaname na tama e tau te kou ake ni aa na tama hehekau raa e hihhai.

¹¹ “Te saaita kootou e ttae he matakaina, tena oo i roto te matakaina naa no sesee he tama tera e hihai ki too kootou, tena kootou ku nnoho ma te tama naa ki tae roo te saaita kootou ku tiaki te matakaina naa. ¹² Te saaita kootou e oo i roto he hare, kootou ku meake ma, ‘Te tauareka ki nnoho ma kootou.’ ¹³ Kame na tama te hare naa e too hakaraoi kootou, tena tiaki te tauareka kootou raa ki nnoho ma na tama naa; e meia kame na tama te hare naa e haeo kootou, tena kootou ku too muri te tauareka kootou raa. ¹⁴ Tena kame he hare, ia he matakaina se hihhai ki too, ia ki hakallono kootou, tena tiaki te matakaina naa, tena ku ttahi na kkere e mmau na tapuvae

kootou raa i taha. ¹⁵ Anau e meatu te hakamaoni pera ma i te Aho Hakatonutonuu raa, TeAtua e me ki huri ake te aroha e rahi roo i na tama i Sodom laaua ma Gomora raa, ia seai ma na tama te matakaina naa!

*Na hakalono llihu koi oo mai
(Mak 13.9–13; Luk 21.12–17)*

¹⁶ “Hakallono! Anau e kauna kootou pera ma ni sipsip ki oo i na manu kai ttama raa. Kootou ki hakamattonu pera ma na laponu, ia laumarie pera ma na rupe. ¹⁷ Lollohi hakamattonu maitaname e isi na tama e me ki hakaipiki kootou, tena ku too kootou no kkave i te kot, tena na tama naa e me ki riki kootou vaa roto na hare lotu na Jiu raa. ¹⁸ Kootou e me ki ttuu i mua na tama hakamattua ia ma na tuku ki hakatonutonuu ria e mee kootou e tauttari Anau, tena te saaita naa kootou ku takutaku atu te Rono Tauareka raa i na tama naa ia ma na tama seai ma ni Jiu raa. ¹⁹ Te saaita na tama e ppono kootou i te kot, tena auu se mattaku ma niaa kootou e me ki tattara ia ma kootou e me ki tattara peehee; e mee te saaita kootou ku tuu i te kot raa, kootou e me ki illoa roo te tattara na tattara hakaatoa. ²⁰ Maitaname na tattara kootou e me ki tattara raa seai ma ni tattara kootou; aanaa ni tattara TeAnana Tapu te Tamana kootou raa e kou atu kootou ki tattara.

²¹ “E isi na tama e me ki kou ake na taina laatou raa ki taaia ria ki mmate, tena na tamana na tamalliki raa e me ki mee pera hoki i na tamalliki laatou raa, tena na tamalliki raa e me ki huri sara ake na maatua laatou raa no kou ake ki taaia ria ki mmate. ²² Na tama hakaatoa e me ki haeo ma kootou e mee kootou e tauttari Anau. Emeia na tama e ttuu mmau no ttae te hakaoti

raa e me ki ora. ²³ Kame he matakaina e kou atu na hakalono llihu i kootou, tena huro i teeraa matakaina. Anau e meatu te hakamaoni pera ma kootou se lavaa te hakaotioti na hehekau kootou i roto na matakaina Israel raa hakaatoa i mua te Tamariki te Tama nei e hamai.

²⁴ “Se isi te tamariki skul e raka i aruna te tisa aia, ia se isi te tama hehekau e hakanaaniu i aruna te tama hakamaatua aia raa. ²⁵ Emeia te tamariki skul raa e lavaa te ttae te kooina te tisa aia raa, tena te tama hehekau raa e lavaa hoki. Kame Belsebul e hakamaatua i roto he hareakina, tena na tama i roto te hareakina naa e me ki hui na inoa e sakkino roo!

*Se mattaku alaa tama
(Luk 12.2–7)*

²⁶ “Ia tena auu se mattaku na tama. Na mee e huuna ria raa e me ki laavea ria, tena na tama e me ki illoa na mee hakaatoa na tama e hai amuni raa. ²⁷ Na mee Anau e tattara hemuu atu i kootou raa, kootou ku tattara ake ki illoa na tama hakaatoa, tena na mee Anau e tattara hemuu atu i roto na hare kootou raa, kootou ki ttuu i aruna na tauhuhu na hare raa no tattara ake na tama. ²⁸ Auu se mattaku na tama tera e lavaa te taa koi te tinotama raa, tena ku se lavaa hoki te taa na anana kootou raa; e meia kootou ki mattaku TeAtua, te Tama e lavaa te taa no ppehi na tinotama ia ma na anana kootou raa i te kina te ahi raa. ²⁹ Kootou e illoa ma te sileni hokotahi e lavaa te sui e rua na rupe? Te Tamana kootou raa e rorohi hakaraoi roo na manu raa, tena kame TeAtua e hihai, tena se lavaa he rupe e me ki mate. ³⁰ Tena i te vahi kootou, na rouru kootou raa hakaatoa ku oti te ppau ria. ³¹ Ia tena auu se

mattaku, TeAtua e maanatu mahi roo i kootou, e raka i aruna ma na rupe raa.

E hainataa roo te tautari Jisas

(Luk 12.8–9)

³² “Na tama e tattara i mua na karemata na tama hakaatoa ma laatou ni tama Anau raa; Anau e me ki ppena peeraa hoki i na tama naa i mua na karemata te Tamana Anau i te vaelani raa. ³³ Emeia na tama e tattara i mua na tama ma laatou se hiihai Anau raa; Anau e me ki ppena peeraa hoki i mua te Tamana Anau i te vaelani raa.

Te noho laoi ia ma te haeo

(Luk 12.51–53; 14.26–27)

³⁴ “Auu se mannatu ma Anau e hamai ma ki kou atu te noho laoi. Seai, Anau se hamai ma ki kou atu te noho laoi, e meia Anau e hamai ki vaevae kootou ma te paraamoa. ³⁵ Anau e hamai ki mee na tamalliki taanata raa ki nonnoho haeo ma na tamana laatou raa, tena na tamalliki hine raa ki nonnoho haeo ma na tinna laatou raa, tena na tama hhine raa ku nonnoho haeo ma na hinaona hhine laatou raa; ³⁶ Na tama roo e me ki kiri lloto kootou raa ko na tama koi i roto te manava kootou raa.

³⁷ “Na tama e laoi mahi roo na maatua laatou e raka ma te laoi laatou i Anau raa se tau te mee pera ma ni disaipol Anau, tena na tama e laoi na tamalliki laatou e raka ma te laoi laatou i Anau raa se tau te mee pera ma ni disaipol Anau. ³⁸ Na tama se hakapiri na kros laatou raa no tauttari mai na tapuvae Anau raa se tau te mee pera ma ni disaipol Anau. ³⁹ Na tama e mannako na ora laatou raa se lavaa te too te ora hakamaoni,

e meia na tama se mannako na ora laatou no tauttari Anau raa e me ki too te ora hakamaoni.

*Na hoki
(Mak 9.41)*

⁴⁰ “Te tama e too hakaraoi kootou raa e too hakaraoi hoki Anau, tena te tama e too hakaraoi Anau raa e too hakaraoi hoki te Tama ni kauna ria mai Anau raa. ⁴¹ Te tama e too hakaraoi na profet TeAtua raa e me ki too hoki na tuhana na profet raa, e mee aia e iroa ma na tama raa ni profet TeAtua. Tena te tama e too hakaraoi te tama tauareka raa e me ki too te tuhana na tama taualleka raa e me ki too raa, e mee aia e iroa ma teeraa he tama tauareka, tena ki too hakaraoi tama raa. ⁴² Kootou ki illoa pera ma te tama e kou ake te vai ki unu he tama na tama e tauttari Anau raa e me ki too he tuhana, e mee aia e iroa ma te tama raa he tama e tautari Anau, tena aia ki kou ake te vai ki unu tama raa.”

11

*Jon Baptis ma na disaipol aia
(Luk 7.18–35)*

¹ Te saaita Jisas ni tattara ake na disaipol Aia raa no oti, Aia ku tiaki te kina raa ma ki haere no akoako, tena ki takutaku i roto na matakaina tappiri ake i te kina raa.

² Jon e noho i roto te hare karapusi raa te saaita naa no rono na mee Krai ni ppena raa, tena aia ki kauna na disaipol aia raa ki oo no vahiri ake Tama raa. ³ Tena na tama raa ki oo no vahiri ake ma, “Mee mai ki illoa maatou, Akoe ko te tama Jon e tattara ma e me ki hamai raa, ma maatou e me ki hakattari teeraa tama hoki?”

⁴ Kito Jisas ki meake, “Vakkai no tattara ake Jon na mee kootou e llono ia ma na mee kootou e kkite raa: ⁵ na tama e sseni raa ku kkite, na tama na vae e mmate raa ku hahaeere, na tino-tama na tama e kaina te manumanu haeo raa ku taualleka, na tama e tturi raa ku llono, na tama e mmate raa ku ora muri, tena na tama e tutuu haeo raa ku llono te Rono Tauareka raa. ⁶ Na tama se mamannatu tammaki i Anau raa e me ki hakattapu ria!”

⁷ Te saaita na disaipol Jon raa ni oo, tena Jisas ku tattara ake te kanohenua raa i te vahi Jon, “Te saaita kootou ni oo iaa Jon i te kina e tuu mahoa raa, hea kootou ni mannatu ma kootou e me ki kkite raa? He veve e ino atu peeraa i te auna te matani raa e maairi mai? Seai! ⁸ Hea kootou ni oo ma ki oo no mmata raa? He tama e uru na hekau e sui mmaha? Seai hoki! Na tama e uru na hekau e sui mmaha raa e nnoho i roto na hare na tuku. ⁹ Mee mai ki rono Anau! Hea kootou ni oo ma ki oo no mmata raa? He profet? Noo, e meia te profet nei seai ma he profet vare. ¹⁰ Maitaname Jon ko te tama te Launiu Tapu raa e tattara ma, “TeAtua e mee mai ma, “Anau e me ki kauna te profet Anau raa ki haere i mua Akoe no tanattana te mateara Akoe raa.”’

¹¹ “Anau e meatu te hakamaoni pera ma Jon e hakanaaniu roo i aruna na tama hakaatoa tera ni nnoho i roto te maarama nei raa. Emeia te Tama hakaoti i te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e hakanaaniu i aruna Jon.

¹² “Kaamata te saaita Jon ni takutaku na tattara aia raa haere no tae te aho nei, te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e hakalono llihu roo i na mahi na tama tera e hihhai ki hakamattua i te

Hakamaatua ana raa. ¹³ I mua roo hamai no tae te saaita Jon raa, na profet ia ma na Tuua Moses raa e tattara mai i te vahi te Hakamaatua ana i te Vaelani raa; ¹⁴ tena kame kootou e hihhai ki hakattina na tattara na tama raa, tena Jon ko Elaija koi, e mee te hamai aia raa e mmau i roto te Launiu Tapu. ¹⁵ Tena hakallono, kame kootou e isi na katarina!

¹⁶ “Kaa he mee peehee Anau e lavaa te tattara atu tera e hakanatahi ma na tama i te aho nei raa? Na tama raa e ssau pera ma ni tamalliki tera e nohonoho i na kina na maket. Na tama raa e nnoho no vavaa ake alaa tama ma, ¹⁷ ‘Maatou e hakattani na rue roo taualleka, e mea kootou se hihhai ki llue! Tena maatou e huhua na rue hakaalloha, e mea kootou se ttani.’ ¹⁸ Te saaita Jon ni hamai raa, aia e hakamaatapu ki se kai na kai, ia ki se unu na wain, tena na tama hakaatoa e tattara ma, ‘Tama raa e isi te tipua sakkino i roto aia!’ ¹⁹ Tena te saaita te Tamariki te Tama nei ni hamai raa, te Tama raa e kai, ia e unu na wain, tena na tama hakaatoa ku tattara ma, ‘Kira ake te Tama nei! Teenei he tama kaikai yvare ia ma he tama unu roo, tena Aia e ssoa laoi roo ma na tama aoao na takis ia ma na tama hai ssara raa!’ Te atamai TeAtua raa ku huri mai no hakamaoni i na mee taatou e kkite raa.”

*Na matakaina tera se hakattina
(Luk 10.13–15)*

²⁰ Na tama na matakaina Jisas ni ppena tam-maki na mirakol raa se lavaa roo te ttike i taha ma na hai sara laatou raa, tena Aia ki hai ake roo na tama na matakaina raa. ²¹ “Kootou na tama i Korasin raa e me ki haeo roo! Kootou hoki na tama i Betsaida raa e me ki haeo roo! Peeraa Anau ki ppena na mirakol Anau ni ppena

i roto na matakaina kootou raa i Taia laaua ma Saidon, na tama na matakaina naa ko na ammuhi avare na rehu no ppari, ki huri ake pera ma laatou ku ttike i taha ma na hai sara laatou raa. ²² Anau e meatu te hakamaoni pera ma te Aho te Hakatonutonuu raa, te aroha TeAtua i na tama i Taia laaua ma Saidon raa e me ki raka roo i aruna kootou. ²³ Emeia, kootou na tama i Kaperneam raa! Eaa, kootou e hihhai ki ssau kootou hokkootou i te vaelani? Kootou e me ki lettua ria i te kina te ahi raa! Ia peeraa na mirakol Anau ni ppena i roto te matakaina kootou raa ki ppena i roto Sodom; peeraa te matakaina naa te aho nei koi nnoho koi! ²⁴ Kootou ki illoa pera ma i te Aho te Hakatonutonuu raa, te aroha TeAtua i na tama i Sodom raa e me ki raka i aruna kootou!”

*Oo mai Anau no hamalollo
(Luk 10.21–22)*

²⁵ Te saaita naa Jisas ku tattara ma, “Tamana, TeAtua i te vaelani ia ma te maarama nei! Anau e hakammaha Akoe, e mee Akoe e hakari ake na tama se illoa raa na mee Akoe ni huu ki se illoa na tama e atamai ia ma na tama mattonu raa. ²⁶ Hakamaoni Tamana, Akoe e hihai roo ma na mee raa ki kapihi mai peenei.

²⁷ “Te Tamana Anau raa e kou mai Anau na mee roo hakaatoa. Se hai tama hoki e iroa te Tamariki te Tama nei, te Tamana koi Hokoia e iroa, ia se hai tama e iroa te Tamana, te Tamariki Aia raa koi ia ma na tama te Tamariki raa ni hirihiri ki hakari na tattara Aia raa koi e illoa.

²⁸ “Oo mai Anau, kootou na tama hakaatoa tera ku naennae te amoamo na mee e mmaha raa, Anau e me ki kou atu te hamalollo. ²⁹ Too na tiputipu Anau raa i roto kootou ki illoa kootou

Anau, maitaname te anana Anau raa e laumarie, ia e pasemmu, tena kootou e me ki kkite te hamalollo hakamaoni. ³⁰ Maitaname na mee Anau e tattara atu kootou raa e taualleka, tena hea Anau e me ki kou atu raa e mamahua roo.”

12

Jisas ko TeAriki te Sabat (Mak 2.23–28; Luk 6.1–5)

¹ Tena ki oti Jisas ma na disaipol Aia raa ku oo vaa roto te paupaku na wit raa i te aho te Sabat. Na disaipol Aia raa ku hikkai, tena laatou ki kotikoti na hua na wit raa no kkai. ² Te saaita na Farisi raa ni kkite na disaipol raa e kotikoti na hua raa, na tama raa ku meake Jisas ma, “Kira ake, te mee naa e sara ma na disaipol Akoe raa ki kotikoti na hua raa i te Sabat!”

³ Kito Jisas ki meake, “Kootou ni se ppau hea Devit ni ppena te saaita aia ma na tama e tauttari aia raa ni hikkai? ⁴ Devit ni haere i roto te Hare Tapu TeAtua raa, tena aia ma na tama tauttari aia raa ni kkai na haraoa e ttapu na maatua raa ni hoki ake TeAtua raa; niaina roo ma na tuua raa e ppui na tama vare te kkai. Na maatua raa koi e lavaa te kkai na haraoa raa.

⁵ “Eaa kootou ni se ppau hoki i roto na tuua Moses pera ma na maatua i roto te Hare Tapu raa e sseu na tuua i te aho te Sabat raa i na aho e ttapu hakaatoa, e meia na tama raa se ssara raea?

⁶ Anau e meatu pera ma se hai mee i te kina nei e hakanaaniu i aruna te Hare Tapu raa. ⁷ Te Launiu Tapu e mee mai ma, ‘Anau e hihai koi te laoi, sei ma na hoki na manu.’ Kame kootou e illoa hakamaoni roo te hakataakoto nei, tena kootou

se lavaa hoki te haru na haeo na tama se isi na sara raa; ⁸ maitaname te Tamariki te Tama nei ko TeAriki te Sabat.”

Te tama te rima e mate
(Mak 3.1–6; Luk 6.6–11)

⁹ Tena Jisas ku tiaki te kina raa no haere i te hare lotu na Jiu raa, ¹⁰ tena e isi te tama te rima e mate e noho i te kina raa. E isi na tama e hihhai ki kkite Jisas e ppena na mee e ssara, kito na tama raa ki vahiri ake ma, “Na tuua te Sabat raa e ppui taatou ki tokonaki na tama ki taualleka?”

¹¹ Tena Jisas ki meake, “Kame he tama kootou e isi te sipsip e tteiho i roto te rua i te aho te Sabat, akoe kame se hhuti ake te manu raa i aruna? ¹² Tena te ora te tama e hakanaaniu i aruna te sipsip! Ia tena na Tuua taatou raa e hakattana hoki taatou ki tokonaki te tama i te Sabat.” ¹³ Kito Jisas ki meake te tama te rima e mate raa, “Ssora te rima akoe.”

Tena te tama raa ki ssora te rima aia raa, tena te rima raa ku tauareka ku ssau hoki pera ma teeraa rima. ¹⁴ Kito na Farisi raa ki oo no hakatonutonu na tattara ma ki taa Jisas ki mate.

Jisas ko te Tama Hehekau TeAtua e hirihiri

¹⁵ Jisas e rono na hakataakoto na tama raa ma ki taa Aia ki mate raa, tena Aia ki haere i taha ma te kina raa, tena he kanohenua e rahi roo ku tauttari Aia. Aia e tokonaki na tama hakaatoa e lavvea raa no taualleka, ¹⁶ tena ki tattara ake na tama raa ki se tattara ake alaa tama i te vahi Aia. ¹⁷ Aia e ppena peenei ma ki hakamaoni hea TeAtua ni tattara ake profet Aisaia ma ki tattara mai taatou ma:

- 18 “Teenei te Tama Hehekau Anau tera Anau ni hirihihi,
te Tama tera Anau e laoi, ia e hihia roo.
Anau e me ki kou ake TeAnana Tapu Anau raa ki noho i roto Aia,
tena Aia e me ki tattara atu i te hakatonutonu Anau na tama raa ki llono na henua hakaatoa.
- 19 Tama raa se lavaa te hakatautau ia ma ki vavaa, ia Tama raa se lavaa te tuu no tattara hakamaroa i na kina na mateara.
- 20 Tama raa se lavaa te peesia na tama na hakat-tina laatou e matanaennae raa i taha, ia se lavaa te taa mate na hakattina na tama raa ki mmate hua,
ki tae roo te saaita Aia e hamai no kou mai na tiputipu te ora hakamaoni raa.
- 21 Tena na tama hakaatoa e me ki tuku na hakat-tina laatou raa i Tama raa.”

Jisas ia ma Belsebul

(Mak 3.20–30; Luk 11.14–23)

22 Tena na tama raa ki kou ake te tama e sseni, ia e se lavaa hoki te tattara, e mee aia e isi te tipua e tau i roto aia. Jisas e tokonaki te tama raa no lavaa te tattara, ia no lavaa hoki te kite. 23 Te kanohenua raa ku mahharo roo i na mee Jisas e ppena raa. Tena na tama raa ki vahihhiri ma, “Eaa, teenei ko te mokopuna Devit raa koi?”

24 Na Farisi raa e llono na tattara raa, tena na tama raa ki meake ma, “Te Tama naa e lavaa koi te hakaise na tipua raa e mee Belsebul e kou ake na mahi Aia ki ppena na mee raa.”

25 Jisas e iroa na hakataakoto na tama raa, tena Aia ki meake, “Kame he henua e motumotu i na kuturana no ppuhu hokolaatou, te henua naa se

lavaa te tuu roroa. Tena kame he matakaina, sei naa he hai maatua e vaevae i na kuturana no ppuhu hokolaatou, tena na tama naa e me ki nnoho maseuseu hoki. ²⁶ Tena kame he kuturana i roto te nohorana Satan raa e ppuhu hokolaatou, te mee naa e huri ake pera ma te nohorana naa ku motumotu i na kuturana, tena te nohorana naa se roroa ku maseu. ²⁷ Kootou e tattara ma Belsebul e kou mai na mahi Anau ki hakaise na tipua raa i taha. Ia tena koai te tama e kou ake na mahi na tama tauttari kootou raa ki hakaise na tipua raa i taha? Na tama koi e tauttari kootou raa e me ki huri atu pera ma kootou e ssara! ²⁸ Kootou e ssara, teenaa sei ma ko Belsebul, e meia TeAnana Tapu TeAtua raa e kou mai na mahi Anau ki hakaise na tipua raa i taha. Tena te mee nei e hakamaoni pera ma te Hakamaatua ana i te Vaelani raa ku tae mai no nnoho ma kootou.

²⁹ “Se hai tama e lavaa te saa no uru i roto te hare te tama e ivi raa no too na hekau te tama raa, e meia kame aia e hihai, aia ku haihai te tama raa i mua, tena aia ku lavaa te uru i hare no too hea aia e hihai raa.

³⁰ “Kame he tama se tuu i te vahi Anau, te tama naa e hakataukaa ma Anau; te tama se tokonaki Anau ki hakuu mai raa e hakuu na tama raa i taha ma Anau. ³¹ Teenei te hakataakoto Anau e tattara atu kootou raa: ni hai sara, ia ni tattara sakkino peehee na tama e pehi i te vahi TeAtua raa e lavaa koi te ssirihia; e meia na tattara sakkino te tama e ppehi i TeAnana Tapu raa se lavaa roo te ssirihia. ³² Te tama e mee na tattara sakkino i te vahi te Tamariki te Tama nei e lavaa te ssirihia; e meia na tattara sakkino te

tama e mee i TeAnana Tapu raa e me ki mmoe tahi roo se lavaa te ssirihia.

Tiputipu te laakau ia ma na hua aia

(Luk 6.43–45)

³³ “Kame akoe e hihai na hua taualleka, tena akoe ki isi te laakau e homohomo tauareka; kame akoe e isi te laakau e homohomo haeo, tena akoe e me ki isi na hua haeo. Taatou e lavaa te illoa i na laakau raa e mee na hua laatou e hhua raa.

³⁴ Kootou ni laponu, kootou e lavaa peehee te tattara na tattara taualleka te saaita kootou e hai ssara? E mee te maihu raa e tattara iho na mee e kkapi i roto te hatu manava raa.

³⁵ Na tama taualleka raa e huri mai na mee taualleka i roto na hatu manava laatou raa, tena na tama haeo raa e huri na mee sakkino i roto na hatu manava laatou raa.

³⁶ “Kootou ki illoa pera ma te Aho Hakatonu-tonu raa, kootou e me ki hakarikari na tattara sakkino hakaatoa roo kootou ni pehipehi raa.

³⁷ Na tattara akoe raa e me ki hakatonu-tonu akoe, ki huri atu ma akoe e tonu; ma akoe e hai sara.”

Na Farisi raa e meake Jisas ki huri ake he mirakol

(Mak 8.11–12; Luk 11.29–32)

³⁸ Tena e isi na tama poroporo na tuua ia ma na Farisi e meake ma, “Rabai, maatou e hihhai ki kkite Akoe e pena he mirakol.”

³⁹ Kito Jisas ki meake, “Na tama te aho nei raa ni tama sakkino, ia ni tama se hakattina!” Kootou e mee mai ma ki huri atu he mirakol? Se lavaa! Te mirakol hokotahi Anau e me ki huri atu raa ko te mirakol profet Jona. ⁴⁰ E ssau hoki pera ma Jona e noho e toru na aho ia ma e toru na

poo i roto te manava te ika e rahi roo, tena te Tamariki te Tama nei e me ki moe e toru na aho ia ma e toru na poo i te kava. ⁴¹ Te saaita te Aho Hakatonutonu raa, na tama i Ninive raa e me ki ttuu i aruna no ppau atu na hai sara kootou raa, maitaname na tama raa ni ttike i taha ma na hai sara laatou raa te saaita laatou ni llono na tattara Jona raa, tena Anau e meatu, e isi te mee i te kina nei e hakanaaniu roo i aruna Jona!

⁴² “Te saaita te Aho Hakatonutonu raa, te avana te tuku i Seba raa e me ki tuu i aruna no ppau atu na hai sara kootou raa, maitaname aia ni horau mai roo i te henua aia e mmao raa ma ki hakarono na akoako te atamai te Tuku Solomon raa, tena Anau e meatu pera ma e isi te mee i te kina nei e hakanaaniu roo i aruna Solomon!

Na tipua ku vakkai
(Luk 11.24–26)

⁴³ “Kame he tipua e haere i taha ma he tama, te tipua naa e me ki haere vaa roto na kina pakuppaku na henua raa no sesee he kina ki hamaroroo. Emeia kame aia se isi te kina e lave, ⁴⁴ tena aia e me ki tattara hokoia ma, ‘Anau e me ki vaakai muri te hare anau raa.’ Tena aia e me ki vaakai no kite pera ma te hare raa ku tuu vare, ia ku atea, tena ku oti te tukutuku hakaraoi. ⁴⁵ Tena te tipua raa e me ki haere no hakattaki ake e hitu hoki na tipua e sakkino roo i aruna aia ma ki oo laatou no nnoho i roto te tama naa. Te saaita na tipua raa ku nnoho roo hakaatoa, tena te tama naa e me ki hao roo i aruna ma te kaamata raa. Teenei hea e me ki kapihi ake i na tama sakkino i te aho nei.”

*Na taina Jisas raa ia ma te tinna laatou
(Mak 3.31–35; Luk 8.19–21)*

⁴⁶ Jisas koi tattara ake koi na tama raa te saaita te tinna ia ma na taina Aia raa ni ttae ake i te kina raa. Na tama raa e ttuu i aho, tena ki meake na tama raa ma laatou e hihhai ki tattara ma Jisas.

⁴⁷ Kito na tama e ttuu i te kina raa ki meake Jisas ma, “Kira ake, te tinna ia ma na taina Akoe raa e ttuu i aho, tena na tama raa e hihhai ki tattara kootou.”

⁴⁸ Tena Jisas ki meake, “Koai te tinna Anau? Koai na taina Anau?” ⁴⁹ Kito Jisas ki hakassii ake na disaipol Aia raa, tena ki meake, “Kira ake! Na disaipol raa ko te tinna ia ma na taina Anau! ⁵⁰ Tena te tama tera e tautari na tiputipu te Tamana Anau i te vaelani raa, he taina, he kave, ia he tinna Anau.”

13

*Tattara hurihuri i te tama e ttori na hua
(Mak 4.1–9; Luk 8.4–8)*

¹ Te aho naa koi Jisas ku tiaki te hare naa no haere i tai, tena Aia ki noho i te kina raa no akoako ake na tama raa. ² Te kanohenua e kkutu ake i te kina raa e rahi roo, tena Aia ki kake no noho i roto te manau raa, e meia te kanohenua raa e ttuu i te taunatai. ³ Jisas e tattara ake i na tattara hurihuri ki akoako ake tammaki na mee i na tama raa.

“Hakallono! Teeraa he tama e haere ttori na hua na wit. ⁴ Te saaita aia ni haere maka na hua raa i roto te paupaku raa, tena alaa hua e maoha i aruna na mateara, tena na manu raa ku llee iho no kkai na hua raa. ⁵ Alaa hua e maoha i aruna na kina e hatu, ia te kerekere i te kina raa

e patake roo. Na hua raa se roroa ku hhomō e mee te kerekere raa e patake. ⁶ Emeia te saaita te laa raa ni hopo ake, tena te laa raa ku ttuni na hua raa, e mee na patiaka na hua raa se uru roo i raro, tena na hua raa se roroa ku mmate. ⁷ Alaa hua e maoha i roto na tiare, tena na tiare raa e hhomō no uhi na hua raa. ⁸ Emeia alaa hua e maoha i te kina na kerekere taualleka, tena na hua raa ku hhomō no hhua na hua, alaa laakau e ttae huitarau na hua, alaa laakau e ttae tipu ono, tena alaa laakau e ttae tipu toru na hua.”

⁹ Tena Jisas ki hakaoti ake ma, “Hakallono, kame kootou e isi na katarina.”

*Te hakataakoto te tattara hurihuri
(Mak 4.10–12; Luk 8.9–10)*

¹⁰ Tena na disaipol raa ki oo ake no vahiri ake Jisas ma, “Aiea te saaita Akoe e tattara ake na tama raa, Akoe e tattara na tattara hurihuri raea?”

¹¹ Kito Jisas ki meake, “TeAtua ku oti te kou atu te atamai na mee i roto te Hakamaatua ana i te Vaelani tera e huuna ria raa, e meia TeAtua se kou ake te atamai raa i na tama. ¹² Maitaname na tama tera e isi na illoa laatou raa, TeAtua e me ki hakanuu na illoa na tama raa ki llahi roo, e meia na tama se isi na illoa raa, TeAtua e me ki ssau na illoa na tama raa i taha, niaina ma na illoa na tama raa e pamme. ¹³ Te hakataakoto Anau e tattara ake na tama raa i na tattara hurihuri raa e mee na tama raa e kirakira, e meia laatou se kkite, tena na tama raa e halollono, e meia na tama raa se llono, ia se hai mee e illoa. ¹⁴ Ia tena na tattara TeAtua tera profet Aisaia ni tattara mai raa ku kkati ma na tama nei:

‘Na tama nei e me ki halollono koi no halollono e
meia laatou se lavaa te illoa;

na tama nei e me ki matamata koi no matamata,
e mea laatou se lavaa te kkite,

¹⁵ e mee na kapuroro laatou raa e nnahe roo te
illoa,

ia na katarina laatou raa e tturi,

tena na karemata laatou raa e ppuni.

TeAtua e mee ma peeraa na karemata na tama
naa ki kkite,

ia na katarina laatou raa ki llono,

ia hoki na kapuroro laatou raa ki mallama,

na tama naa e lavaa koi te tauttari Aia,

tena Aia ku tokonaki na tama naa ki taualleka.’

¹⁶ Tena kootou iaa, TeAtua ku oti te hakatapu
kootou! Na karemata kootou raa ku kkite, tena
na katarina kootou raa ku llono. ¹⁷ Anau e meatu
te hakamaoni, tammaki na profet ia ma na tama
e tauttari TeAtua e hihhai roo ki kkite na mee
kootou e kkite raa, e mea laatou se lavaa te kkite,
tena na tama naa e hihhai hoki ki llono na mee
kootou e llono raa, e mea na tama naa se lavaa
te llono.

*Te hakataakoto te tattara hurihuri te tama e
haere lletu na hua*

(Mak 4.13–20; Luk 8.11–15)

¹⁸ “Hakallono, tena ku mee ki illoa kootou te
hakataakoto te tattara hurihuri te tama e haere
lletu na hua raa. ¹⁹ Na tama e llono na tattara i
te vahi te Hakamaatua ana i te Vaelani raa, e mea
laatou se illoa na tattara raa, na tama naa e ssau
pera ma na hua e maoha i aruna te mateara raa,
tena Satan ki haere ake no ssoro na tattara TeA-
tua raa i taha ma na hatu manava na tama naa.

²⁰ Na hua e maoha i te kina e hatu raa, e ttuu ma

na tama e hihhia no too na tattara TeAtua raa te saaita koi laatou ni llono na tattara raa. ²¹ Emeia na tattara raa se mmoe tahi i roto na hatu manava na tama naa, ia se mmoe roroa hoki. Tena te saaita na hainattaa ia ma na hakalono llihu ku ttiri na tama raa e mee laatou e tauttari Anau, tena na tama naa ku tiaki hua koi na tattara raa. ²² Na hua e maoha i te kina na tiare raa e ttuu ma na tama e llono na tattara TeAtua raa, e meia na tama raa e mamannatu tammaki na ora i te maarama nei raa, ia te mannako laatou na mee taualleka raa e uhi na tattara TeAtua raa, tena na tama naa ku se hhua na hua. ²³ Tena na hua e hhomo i te kina na kerekere taualleka raa e ttuu ma na tama e llono, ia e illoa hoki na tattara TeAtua raa: na tama naa e me ki ppena tammaki na tiputipu taualleka, e ssau pera ma na hua e hhomo i te kerekere tauareka no hhua huitarau, tipu ono ia ma tipu toru na hua raa.”

Tattara hurihuri na veve sakkino

²⁴ Jisas e tattara ake na tama raa teeraa tattara hurihuri hoki: te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e tipu peenei. He tama e ttori na hua taualleka i roto te paupaku aia. ²⁵ Ia he poo hokotahi te saaita na tama hakaatoa ku mmoe, tena he tama manava haeo i te tama raa kue haere ake no ttori na veve haeo raa i te kina na wit e hhomo raa, tena ki haere. ²⁶ Te saaita na wit raa ku homo no hhua, na veve sakkino raa hoki ku homo.

²⁷ “Te tama hehekau raa e haere no meake te tama raa ma, ‘Tama hakamaatua, akoe ni ttori na hua taualleka i roto te paupaku akoe raa, kaa na veve sakkino raa e oo mai i hee?’ ²⁸ Tena te tama hakamaatua raa ki meake, ‘E isi na tama manava sakkino e ttori na veve naa.’ Kito na tama raa ki meake, ‘Akoe e hihai ma maatou ki oo

no haere uhu na veve raa i taha?’ ²⁹ Tena te tama hakamaatua raa ki meake, ‘Seai, kaa oti kootou ku haere uhu na veve raa, tena ku uhu hoki ma na wit raa. ³⁰ Tiaki na wit ia ma na veve raa ki hhomo hakaatoa ki tae roo te saaita taatou e haki na hua raa. Tena Anau e me ki meake na tama e haki na hua raa ki haere uhu na veve raa i mua, tena ku nonoa na veve raa i na sai no ttuni, tena ki oti na tama raa ku haere haki na hua na wit raa no hakatau i roto te hare anau raa.’”

Tattara hurihuri te hua paamee
(Mak 4.30–32; Luk 13.18–19)

³¹ Tena Jisas ki tattara ake na tama raa teeraa tattara hurihuri hoki: “Te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e tipu peenei. He tama e too te hua te mastet raa no ttori i roto te paupaku aia raa. ³² Te hua naa ko te hua roo e paamee hokoia i na hua hakaatoa, e meia te saaita aia e homo, te laakau raa e me ki rahi roo i aruna na laakau hakaatoa, te laakau naa e me ki homo no matua, tena na manu raa ku llee ake no pena na hohana laatou raa i aruna na raraa te laakau raa.”

Tattara hurihuri te Ist
(Luk 13.20–21)

³³ Tena Jisas ki tattara ake teeraa tattara hurihuri hoki: Te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e tipu peenei. He hine e too na ist no hilo ma na haraoa raa, tena ki hakamoe te haraoa raa no huta.

Te hakataakoto Jisas e tattara na tattara hurihuri
(Mak 4.33–34)

³⁴ Jisas e tattara na tattara hurihuri na saaita Aia e tattara ake na kanohenua raa, ia ni tattara

peehee Aia e tattara ake i na tama, Aia e tattara i na tattara hurihuri. ³⁵ Aia e ppena peenei ki mee na tattara na profet raa ki hakamaoni ma,
 “Anau e tattara na tattara hurihuri na saaita
 Anau e tattara ake na tama raa;
 Anau e me ki tattara ake na tama raa na mee e huuna ria i te kaamata roo te saaita te maarama nei ni tipu mai raa.”

Te hakataakoto te tattara hurihuri na veve sakkino

³⁶ Te saaita te kanohenua raa ku tiaki Jisas no oo i na hare laatou raa, na disaipol Jisas raa ku oo ake no vahiri ake Tama raa ma, “Tattara mai maatou ma te hakataakoto te tattara hurihuri na veve e hhomo i roto te paupaku raa e mee maea.”

³⁷ Kito Jisas ki meake, “Te tama e ttori na hua taualleka raa ko te Tamariki te Tama nei; ³⁸ te paupaku raa ko te maarama nei; na hua taualleka raa ko na tama i roto te Hakamaatua ana i te Vaelani raa, tena na veve sakkino raa ko na tama e tauttari Satan raa, ³⁹ tena te tama sakkino e ttori na veve raa ko Satan. Te hakihiaki na hua raa ko te hakaotioti na mee i te maarama nei, tena na tama e haere haki raa ko na ensel.

⁴⁰ “Tena na veve sakkino raa e me ki hakkutu ria no ttuni i roto te ahi, ia e me ki ssau peeraa hoki i te hakaotioti na mee hakaatoa i te maarama nei raa. ⁴¹ Te Tamariki te Tama nei e me ki kauna na ensel Aia raa ki oo no hakkutu na tama sakkino tera e mee na tama ki hai ssara raa ia ma na tama e ppena na mee sakkino raa i taha ma te Hakamaatua ana Aia raa, ⁴² tena na ensel raa e me ki lletu na tama raa i roto te ahi e vvela roo, tena na tama raa e me ki ttani no hakatikkati na niho laatou raa. ⁴³ Tena na tama TeAtua raa

e me ki hakamaahina ake pera ma te laa raa i roto te Hakamaatua ana te Tamana laatou raa. Hakallono, kame kootou e isi na katarina!

Tattara hurihuri na mee taualleka

⁴⁴ “Te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e tipu peenei. He tama e kite tammaki na sileni i roto te paupaku, tena aia ki tanu hakaraoi na mee raa. Te tama raa ku hihia roo, tena aia ki haere no too na hekau aia raa no kou ake alaa tama ki sui, tena aia ki too na sileni raa no haere no sui te paupaku raa.

Tattara hurihuri te pure e kivakiva roo

⁴⁵ “Ia hoki te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e tipu peenei. He tama e sesee na pure e kivakiva, ⁴⁶ ia te saaita aia ni kite te pure hokotahi e kivakiva roo, tena aia ku kou ake na hekau aia e ttino raa hakaatoa ki sui alaa tama, tena aia ki sui te pure e kivakiva raa.

Tattara hurihuri te kupena pupui ika

⁴⁷ “Ia hoki te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e tipu peenei. E isi na tama meemee ika e ppehi te kupena laatou raa i roto te namo ma ki mmau na ika hakaatoa. ⁴⁸ Te saaita te kupena raa ku pii na ika, na tama raa ku horo ake te kupena raa i uta, tena ki nnoho i raro no hiri na ika raa: na tama raa e ppono na ika taualleka raa i roto na kete, tena ki peesia na ika haeo raa i taha. ⁴⁹ Tena e me ki ssau peenei hoki i te hakaotioti na mee hakaatoa i te maarama nei raa: na ensel raa e me ki oo no havakkee na tama sakkino raa i taha ma na tama taualleka raa, ⁵⁰ tena ku lletu na tama sakkino raa i roto te ahi e vvela raa, tena na tama

raa e me ki ttani no hakati kkati na niho laatou raa i te kina raa.”

Te hakamaoni vahao nei ia ma te hakamaoni i mua

⁵¹ Tena Jisas ki vahiri ake na tama raa, “Kootou e illoa na mee nei?”

Kito na tama raa ki meake, “Noo.”

⁵² Tena Jisas ki meake, “Te hakataakoto nei e mee pera ma na tama e poroporo na tuua tera ku mee mo disaipol i roto te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e ssau pera ma he tama e ttino te hare tera e too na mee hooa ia ma na mee tuai raa no taari i taha ma te hare hakatautau na mee raa.”

*Na tama i Nasaret raa ku se hihhai Jisas
(Mak 6.1–6; Luk 4.16–30)*

⁵³ Jisas ku oti te tattara ake na tattara hurihuri raa, tena Aia ki tiaki te kina raa ⁵⁴ no vaakai i te matakaina Aia raa. Tama raa e akoako i roto te hare lotu na Jiu raa, tena na tama e llono na tattara Aia raa ku mahharo roo. Na tama raa e tattara hokolaatou ma, “Tama raa e too te iroa Aia raa i hee? Kaa na mirakol hoki Aia e ppena raa? ⁵⁵ Teenei sei ma ko te tamariki te tama hakatuutuu hare raa? Aiea Meri sei ma ko te tinna Aia, tena Jems, Josep, Saimon ia ma Judas sei ma ko na taina Aia? ⁵⁶ Aiea na kaave Aia raa se nnoho i te matakaina nei? Tama nei e too te iroa Aia raa i hee?” ⁵⁷ Tena na tama raa ku se hihhai ki too Jisas.

Kito Jisas ki meake na tama raa, “Na profet e me ki hakammaha ria i na kina roo hakaatoa, e mea te matakaina roo aia ia ma te hareakina roo aia raa e me ki se hihhai te tama naa.” ⁵⁸ E mee

na tama raa se hakattina, tena Aia ki se ppena tammaki na mirakol i te matakaina raa.

14

Jon Baptis ku mate

(Mak 6.14–29; Luk 9.7–9)

¹ Herot te tama e hakamaatua i roto Galili te saaita naa raa ku rono i na mahi Jisas. ² Tena Herot ki meake na purepure aia raa ma, “Te tama naa ko Jon Baptis hakamaoni ku ora hakaraoi? Tera hea aia e isi na mahi ki ppena na mirakol raa?”

³ Maitaname Herot ni meake kaamata ma na soldia aia raa ki hakaipiki Jon, tena ku haihai tama raa no ppono i te hare karapusi. Aia e ppena peenei e mee Herodias te avana Filip te taina aia raa. ⁴ Jon Baptis ni hai ake Herot i mua ma, “Te mee naa se tonu ma akoe ki avana Herodias!” ⁵ Herot e hihai roo ma ki taa Jon ki mate, e meia aia e matakui i te kanohenua na Jiu raa, maitaname na tama raa e hakattina pera ma Jon he profet.

⁶ Herot e pena te kai ki maanatu te aho aia ni haanau iho raa, tena te taukupu aia raa ku ruerue i mua na tama i hare raa hakaatoa. Herot ku hihia roo, ⁷ tena aia ki meake te taukupu aia raa, “Anau e meatu te hakamaoni pera ma anau e me ki kou atu he mee peehee akoe e kainno mai anau!”

⁸ Kito te tinna te taukupu raa ki meake te hakataakoto aia, tena te taukupu raa ki kainno ake te tamana aia raa ma, “Pare mai te saaita nei roo koi, te pohouru Jon raa i aruna he parete!”

⁹ Herot ku aroha, e meia aia ku se hai ara hoki, e mee te tattara aia ni kou ake te taukupu raa i mua na tama hakaatoa i hare raa, tena aia ki meake ki ppena te hakataakoto te taukupu raa ki kotia. ¹⁰ Tena Herot ki kkave te tattara i na soldia aia raa ki ssepe te uaa Jon raa i roto te hare karapusi. ¹¹ Na soldia raa ku pare ake te pohouru Jon raa i aruna te parete, tena ki kou ake te taukupu raa, tena te taukupu raa ki too te pohouru raa no kkave i te tinna aia raa. ¹² Tena na disaipol Jon raa ki oo ake no too te tinotama raa no kkave no tanu, tena laatou ki oo no meake Jisas.

*Jisas e haanai te kanohenua e tammaki roo
(Mak 6.30–44; Luk 9.10–17; Jon 6.1–14)*

¹³ Te saaita Jisas ni rono ma Jon ku mate, Aia ku tiaki te matakaina raa no kake te manau raa no tere Hokoia i te kina se hai tama raa. Na tama raa ku llono ma Jisas ku tere, tena laatou ki tiaki na matakaina laatou raa no oo vaa uta i te kina Jisas e tere raa. ¹⁴ Jisas ku tiho i raro ma te manau raa, tena te saaita aia ni kite te kanohenua e rahi raa, Aia ku aroha roo i na tama raa, tena Aia ki tokonaki na tama e lavvea raa no taualleka.

¹⁵ Te hiahi na disaipol raa ku oo ake no meake Jisas ma, “Te mee raa ku hiahi roo, tena te kina nei e mmao se hai tama. Kauna te kanohenua raa ki oo i na matakaina raa no sui ni kai ma laatou.”

¹⁶ Kito Jisas ki meake na disaipol raa, “Na tama naa se lavaa te oo! Kootou hokkootou ki kou ake ni mee ki kkai na tama naa!”

¹⁷ Kito na disaipol raa ki meake ma, “Maatou e isi koi e rima na haraoa ia ma e rua na ika.”

¹⁸ Tena Jisas ki meake, “Kou mai na mee naa i te kina nei!” ¹⁹ Kito Jisas ki meake te kanohenua raa ki nnoho i aruna na veve raa, tena Aia ki too na haraoa e rima raa ia ma na ika e rua raa, tena ki kkira i te vaelani no hakammaha ake TeAtua. Tena Aia ki ttohi na haraoa raa no kou ake na disaipol Aia raa, kito na disaipol raa ki vaevae ake na mee raa i te kanohenua raa. ²⁰ Na tama roo hakaatoa e kkai no ppohu. Tena na disaipol raa ki sasao na kai e ttoe raa no ppii sanahuru ma rua na kete. ²¹ Te kooina na taanata raa hakaatoa kame e ttae rima simata, se ppau na hhine ia ma na tamalliki raa.

Jisas e haere vaa aruna te lottai
(Mak 6.45–52; Jon 6.15–21)

²² Tena Jisas ki meake na disaipol Aia raa ki kkake te manau i raa no tere i mua i teeraa vahi te namo raa, tena Aia ki kauna te kanohenua raa no vakkai. ²³ Aia e kauna te kanohenua raa no oti roo, tena Aia ki haere Hokoia i aruna te mouna raa no lotu. Jisas e noho koi Hokoia i te kina raa te saaita te mee raa ku hakaapouri; ²⁴ tena te saaita naa hoki te manau i raa ku mmao, ia ku pehipehi roo, maitaname te matani raa e maairi mai roo i mua.

²⁵ Jisas ku haere ake vaa aruna te lottai raa, tena i lottonu te toru ma te ono te tahata Aia ku taapiri ake i na disaipol Aia raa. ²⁶ Te saaita na disaipol raa ni kkite Jisas e haere ake vaa aruna te lottai raa, tena na tama raa ku mattaku roo. Na tama raa ku tattara, tena ki vaa huri i te mattaku laatou raa ma, “Teenaa he tipua!”

²⁷ Jisas ku tattara ake na disaipol raa, tena ki meake, “Auu se ttuu na huru kootou! Teenei ko Nau koi. Auu se mattaku!”

²⁸ Kito Pita ki meake, “TeAriki, kame teenaa ko Koe hakamaoni, tena mee mai anau ki haere atu vaa aruna te lottai.”

²⁹ Tena Jisas ki meake, “Hamai.” Kito Pita ki tiho i taha ma te manau raa no haere atu iaa Jisas raa vaa aruna te lottai. ³⁰ Emeia te saaita koi te maanatu Pita raa ni tere ake i te matani e maairi hai mahi raa, te matakua aia raa ku tere ake, tena aia ku tere i roto te lottai. Kito Pita ki tani ake te varo aia ma, “TeAriki, tokonaki anau!”

³¹ Te saaita naa koi Jisas ku haaro atu te rima Aia raa no ttaohi Pita, tena ki meake, “Te hakatina akoe raa se hai mahi! Aiea akoe e mamaanatu tammaki naea?”

³² Tena tokorua raa ku kkake i roto te manau raa, tena te matani raa ku tteiho no marino kkii. ³³ Na disaipol i roto te manau raa ku hakammaha ake Jisas, tena na tama raa ki meake ma, “Hakamaoni roo, Akoe ko te Tamariki TeA-tua.”

*Jisas e tokonaki na tama lavvea i Genesaret raa no taualleka
(Mak 6.53–56)*

³⁴ Na tama raa e tere vaa roto te namo raa no ttae he matakaina i roto Genesaret i teeraa vahi, ³⁵ tena na tama i te kina raa ku kkira ake no mattino Jisas. Kito na tama raa ki aru na tama na matakaina tappiri ake raa ki kou mai na tama lavvea raa iaa Jisas. ³⁶ Na tama raa e kainno ake Jisas ma ki tiaki na tama lavvea raa ki ttaohi na kaunutu na hekau Aia raa ki taualleka na tama

raa, tena na tama hakaatoa e ttaohi na kaunutu na hekau Jisas raa ku taualleka.

15

Na poroporo na tipuna taatou i mua (Mak 7.1–13)

¹ Tena e isi na Farisi ia ma na tama e poroporo na tuua e oo mai i Jerusalem no vahiri ake Jisas ma, ² “Aiea na disaipol Akoe raa se tauttari na tiputipu na tipuna taatou ni kou mai i mua raea? Na tama raa se ssoro na rima laatou raa i mua laatou ekkai na kai!”

³ Kito Jisas ki meake, “Kaa kootou se tauttari na tattara TeAtua raa, tena ki tauttari koi na akoako kootou hokkootou raea? ⁴ E mee TeAtua ni tattara mai ma, ‘Hakammaha na tamana ia ma na tinna kootou raa,’ tena, ‘Kame kootou e kou ake na haeo na tamana ia ma na tinna kootou raa, kootou e me ki taaia ria no mmate.’

⁵ Emeia kootou e akoako ma kame na tama e isi na mee ki tokonaki na tamana ia ma na tinna laatou raa, tena ki oti ki meake ma, ‘Na mee nei ni mee TeAtua,’ ⁶ tena na tama naa ku se tau hoki te hakammaha na maatua laatou raa. Kootou se hakammaha na tuua TeAtua raa, e meia kootou e tauttari koi na akoako kootou hokkootou. ⁷ Kootou ni tama tattara uhiuhi! Na tattara Aisaia ni tattara i te vahi kootou raa ku hakamaoni roo!

⁸ TeAtua e mee ma, ‘Na tama nei e hakammaha Anau ma na maihu koi laatou, e meia na hatu manava laatou raa e mmao roo i taha ma Anau.

⁹ Ia se tau hoki ma na tama nei ki hakammaha Anau,

maitaname na tama nei e akoako na tuaa na tama raa pera ma ni tuaa Anau!’ ”

*Na mee e mee na tama ki hai sara
(Mak 7.14–23)*

¹⁰ Kito Jisas ki kanna ake te kanohenua raa ki oo ake Aia, tena Aia ki meake, “Hakallono ki illoa kootou! ¹¹ Seai ma ko na mee e uru i roto na maihu kootou raa e mee kootou no hai ssara, e mea aaraa ko na mee e oo mai i taha ma na maihu raa e mee kootou no hai ssara.”

¹² Tena na disaipol raa ki oo ake no meake Jisas ma, “Akoe e iroa pera ma na hakataakoto na Farisi raa e sakkino roo i na tattara Akoe e tattara raa?”

¹³ Kito Jisas ki meake, “Na laakau hakaatoa te Tamana Anau i te vaelani raa ni se ttori raa e me ki uhu ria.” ¹⁴ “Auu se mamannatu tammaki i na tama naa! Aanaa ko na tama hakamattua e sseni tera e hakattaki na tama karemata sseni raa, tena kame he tama e sseni e hakattaki teeraa tama e sseni, tokorua naa hakaatoa e me ki maoha i roto te rua e nnoto raa.”

¹⁵ Kito Pita ki meake, “Hakamaarama mai te tattara naa ki illoa maatou.”

¹⁶ Tena Jisas ki meake na tama raa, “Kootou ni disaipol Anau, e mea na illoa kootou raa se tae roo na illoa alaa tama. ¹⁷ Kootou se ki illoa roo? He mee peehee e uru i roto te maihu e me ki haere no tae te kopu, tena ki oti ku haere iho i taha ma te tinotama. ¹⁸ Emeia na mee tera e oo mai i te hatu manava no hhopo i taha ma te maihu raa ko na mee roo tera e mee te tama ki hai sara raa. ¹⁹ Maitaname na hakataakoto sakkino ki taa na tama, ki hai huri ma alaa tama, ki ppena na tiputipu sakkino, ki kailallao, ki tattara malliu, tena ki tamoa hao alaa tama raa e oo mai i te

hatu manava. ²⁰ Aanei ko na mee tera e mee te tama ki hai sara. Emeia ki kkai se ssoro na rima pera ma kootou e tattara ma taatou ki ppena raa, te mee naa se mee kootou ki hai ssara.”

*Te hine e hakatina
(Mak 7.24–30)*

²¹ Jisas ku tiaki te matakaina raa no haere no tae he kina e taapiri i na matakaina Taia laaua ma Saidon raa. ²² Tena he hine i te matakaina Kenan e noho i te kina raa, tena aia ki haere ake no tani ake Jisas ma, “Tamariki Devit, Hai aroha mai anau! Taku tamariki hine raa e isi te tipua e tau i roto aia, tena te saaita nei aia ku haeroo.”

²³ Emeia Jisas se hai tattara e meake te hine raa. Tena na disaipol Jisas raa ki oo ake no meake Tama raa ma, “Hakaise te hine naa ki haere! Te hine naa e me ki haere vavaa koi peenaa vaa muri taatou!”

²⁴ Kito Jisas ki meake na disaipol Aia raa ma, “Anau e kauna ria ki hamai no tokonaki na tama e ssau pera ma ni sipsip i roto Israel tera kullano raa.”

²⁵ Te hine raa e rono na tattara raa, tena aia ki haere atu no tuturi i mua na vae Jisas raa no meake ma, “TeAriki, tokonaki anau!”

²⁶ Tena Jisas ki meake ma, “Se tonu ma taatou ki too na kai na tamalliki raa no kou ake na poi raa ki kkai.”

²⁷ Kito te hine raa ki meake, “TeAriki, te tattara naa e hakamaoni, e meia na poi raa e kkai hoki na maanunu e maoha i raro te tebol te tama hakamaatua laatou raa.”

²⁸ Tena Jisas ki meake te hine raa, “Akoe he hine roo e hakatina mahi! Anau e me ki ppena

ma akoe hea akoe e hihai raa.” Te saaita naa koi te tamariki hine raa ku tauareka.

Jisas e tokonaki tammaki na tama no taualleka

²⁹ Jisas ku tiaki te matakaina raa no haere vaa tai te Namu Galili raa. Aia e haere no kake te paa mouna raa, tena ki noho i raro. ³⁰ Na kanohenua e tammaki roo ku oo ake iaa Jisas ma na tama na vae e mmate, na tama e sseni, na tama na vae e ppiko, na tama e tturi se lavaa te tattara ia ma tammaki na tama lavvea, tena te kanohenua raa e too na tama raa hakaatoa no hakammoe i mua na vae Jisas raa, tena Jisas ki tokonaki na tama raa hakaatoa no taualleka. ³¹ Te kanohenua raa ku mahharo e mee na tama e tturi se lavaa te tattara raa ku tattara, na tama na vae e ppiko raa ku taualleka, na tama na vae e mmate raa ku hahae, na tama e sseni raa ku kkite; tena na tama raa hakaatoa ki hakammaha ake TeAtua na tama Israel raa.

Jisas ku haanai teeraa kanohenua e tammaki hoki

(Mak 8.1–10)

³² Jisas e kanna ake na disaipol Aia raa no meake ma, “Anau e aroha roo na tama nei, mai-taname na tama nei e nnoho ma Anau i roto e toru na aho, tena te saaita nei na tama nei ku se hai kai ki kkai. Anau se hihai ki kauna na tama nei ki oo se kkai, e mee na karemata na tama naa e me ki pouri te saaita laatou e vakkai raa.”

³³ Kito na disaipol raa ki vahiri ake ma, “Kaa maatou e me ki oo no ssee ni kai i hee ki hannai na tama nei ma teenei he kina e tuu mahoa nei?”

³⁴ Tena Jisas ki vahiri ake, “Kaa e hia na haraoa kootou e isi?”

Kito na disaipol raa ki meake, “E hitu na haraoa, tena e rua na ika pammee.”

³⁵ Kito Jisas ki meake te kanohenua raa ki nnoho i raro. ³⁶ Tena Aia ki too e hitu na haraoa raa ia ma e rua na ika raa no hakammaha ake TeAtua, tena Aia ki tohitohi na haraoa ma na ika raa no kou ake na disaipol Aia raa, tena na disaipol raa ki vaevae ake na kai raa i te kanohenua raa no kkai. ³⁷ Na tama raa hakaatoa e kkai no ppohu. Tena na disaipol raa ki sasao na kai e ttoe raa no ppai e hitu na kete. ³⁸ Te kooina na taanata e kai raa e tae haa simata, se ppau na hhine laatou ma na tamalliki.

³⁹ Kito Jisas ki kauna te kanohenua raa no vakkai, tena Aia ki kake i roto te manau raa no tere i Magadan.

16

Na Farisi raa e kainno ake Jisas ma ki huri ake he mirakol

(Mak 8.11–13; Luk 12.54–56)

¹ Na Farisi ia ma na Sadyusi raa ni oo ake iaa Jisas raa no malliu ma ki taaiki Tama raa, kito na tama raa ki meake ma Jisas ki huri ake he mirakol ki kkite laatou pera ma TeAtua e kou ake hakamaoni na mahi Tama raa. ² Emeia Jisas e meake na tama raa, “Te saaita te laa raa e hakatootoo ki huru raa, kootou e me ki tattara ma, ‘Te poo nei e me ki tauareka roo e mee telani mea raa ku hura.’ ³ Tena te tahata roo kootou e me ki mahhuru no tattara ma, ‘Te mee raa e me ki lleku, maitaname te lani raa ku tuu pouri roo hakaatoa.’ Kootou e lavaa te illoa i te vahi te lani raa e mee kootou e kkite na tuutuu te vaelani

raa, e meia kootou se lavaa te illoa na hakkatu na mee nei. ⁴ Na tama te aho nei raa ni tama roo e sakkino, ia se hakattina! Kootou e mee ma Anau ki huri atu he mirakol? Se lavaa! Te mirakol koi kootou e me ki kkite raa ko te mirakol Jona.”

Tena Jisas ki huri no haere i taha ma na tama raa.

*Te Ist na Farisi ia ma na Sadyusi
(Mak 8.14–21)*

⁵ Na disaipol raa ku huro no ttae teeraa vahi te namo raa, tena na tama raa e ssiri hoki ma ki too ni haraoa. ⁶ Kito Jisas ki meake na tama raa, “Lollohi hakamattonu i na ist na Farisi ia ma na Sadyusi raa.”

⁷ Tena na disaipol raa ku tattara hokolaatou ma, “Tama raa e tattara peenei raa e mee taatou se isi na haraoa e kou mai.”

⁸ Jisas e iroa hea na tama raa e tattara, tena Aia ki vahiri ake, “Aiea kootou e tattara hokkootou ma kootou se isi na haraoa e kou mai naea? Na hakattina kootou raa e pammee roo! ⁹ Kootou se ki illoa? Kootou se mannatu te saaita Anau ni ttohi na haraoa e rima raa no haanai rima simata na taanata? Kaa e hia na kete kootou ni sassao no ppai raa? ¹⁰ Kaa na haraoa e hitu taatou ni hannai haa simata na taanata raa? E hia na kete kootou ni sassao no ppai raa? ¹¹ Kaa kootou se illoa peehee ma Anau se tattara atu kootou i te vahi na haraoa? Lollohi hakamattonu kootou i te vahi na ist na Farisi ia ma na Sadyusi raa!”

¹² Te saaita naa roo na disaipol raa ku illoa ma Jisas se tattara ake laatou i te vahi na ist na tama e hilo ma na haraoa raa, e meia Tama raa e tattara i te vahi na akoako na Farisi ia ma na Sadyusi raa.

*Pita e hakari ma Jisas ko te Mesaia
(Mak 8.27–30; Luk 9.18–21)*

¹³ Jisas ku haere no taapiri i te kina Sisaria Filipai raa, tena Aia ki vahiri ake na disaipol Aia raa i te kina raa ma, “Kootou e mannatu ma te Tamariki te Tama nei koai?”

¹⁴ Kito na disaipol raa ki meake, “E isi na tama e tattara ma Akoe ko Jon Baptis, tena alaa tama e mee ma Akoe ko Elaija, alaa tama e mee ma Akoe ko Jeremaia ia ma Akoe he profet hoki.”

¹⁵ Tena Jisas ki vahiri ake na disaipol raa, “Kaa kootou? Kootou e mannatu ma Anau koai?”

¹⁶ Kito Saimon Pita ki meake, “Akoe ko te Mesaia, te Tamariki TeAtua e ora tahi raa.”

¹⁷ Tena Jisas ki meake, “Saimon, te tamariki Jon, akoe ku hakatapu ria. Maitaname te haka-maoni naa se hamai koi te tama, e mea te Tamana i te vaelani raa e kou atu akoe te haka-maoni naa. ¹⁸ Ia tena Anau e meatu akoe Pita: akoe he hatu, tena Anau e me ki pena te hare lotu Anau raa i aruna te hatu nei, tena te mate se lavaa te seu te hare lotu naa. ¹⁹ Anau e me ki kou atu akoe na kii te Hakamaatua ana i te Vaelani raa, tena hea akoe e hakkapi i te maarama nei, te vaelani raa e me ki hakkapi hoki; ia hea akoe e hakattana i te maarama nei, te vaelani raa e me ki hakattana hoki.”

²⁰ Kito Jisas ki tattara ake na disaipol Aia raa ki se tattara ake ni tama pera ma Aia ko te Mesaia.

*Jisas ku tattara i te mate Aia
(Mak 8.31—9.1; Luk 9.22–27)*

²¹ Kaamata te saaia naa Jisas ku tattara haka-matahua ake na disaipol Aia raa ma, “Anau e me ki haere i Jerusalem no hakalono llihu i na rima

na tama hakamattua, na maatua hakananniu ia ma na tama poroporo na tuaa raa. Anau e me ki taia ria no mate, e mea i muri e toru na aho, Anau e me ki mahike muri no ora.”

²² Kito Pita ki hakattaki Jisas i taha ma na tama raa, tena aia ki hai ake Jisas ma, “TeAriki, TeAtua se hihai ma Akoe ki mate! Te mee naa se lavaa te kapihi atu Akoe!”

²³ Tena Jisas ki hakatike no hai ake Pita ma, “Satan, haere i taha ma Anau! Akoe e me ki ttuu vaa mua Anau, maitaname na hakataakoto akoe naa se oo mai TeAtua, e mea aanaa ni hakataakoto koi te tama.”

²⁴ Tena Jisas ki meake na disaipol Aia raa ma, “Kame he tama kootou e hihai ki tautari Anau, te tama naa ki se maanatu te ora aia, tena ku amo te kros aia raa no tautari mai Anau.” ²⁵ Kame kootou e mannako na ora kootou, tena kootou e me ki llano i taha ma te ora hakamaoni raa, e mea kame kootou se mannako na ora kootou raa no mmate ma Anau, tena kootou e me ki too te ora hakamaoni raa. ²⁶ Hea kootou e me ki too kame kootou e ttino na mee hakaatoa i te maarama nei raa, e mea i roto roo na ora kootou raa e haeo? Se isi na mee kootou e me ki too! Tena se hai mee hoki kootou e lavaa te hoki ki sui muri na ora kootou raa.

²⁷ “Maitaname te Tamariki te Tama nei ku taapiri ki hamai ma na mahi hai mmahi te Tamana ia ma na ensel Aia raa, tena Aia e me ki kou atu na tuhana kootou raa tautari hea kootou ni ppena. ²⁸ Anau e meatu te hakamaoni pera ma e isi na tama i te kina nei se lavaa te mmate ki tae roo te saaita laatou e kkite te Tamariki te Tama nei e hamai pera ma he Tuku raa.”

17

TeAtua e huri ake na mahi Aia i te tinotama Jisas

(Mak 9.2–13; Luk 9.28–36)

¹ E ono na aho ku llaka, tena Jisas ki too Pita ia ma te haanau Jems laaua ma Jon ki oo laatou i aruna te mouna e palluna raa. Te kina raa se hai tama, hokolaatou koi. ² Te saaita na tama raa ni kkira ake Jisas, te tinotama Jisas raa ku senisi no kee roo, na karemata Aia raa ku maahina roo pera ma te laa, tena na hekau Aia raa ku makkini hua roo. ³ Tena tokotoru na disaipol raa ku kkite hoki Moses laaua ma Elaija e tattara laatou ma Jisas. ⁴ Kito Pita ki mahike i aruna no meake Jisas ma, “TeAriki, e tauareka roo e mee maatou e nnoho i te kina nei! Kame Akoe e hihai anau e me ki hakatuu e toru na paa hare, te hare Akoe, te hare Moses, tena te hare Elaija.”

⁵ Pita koi tattara, tena he pukureurehu e kkiva raa ku hamai no uhi tokotoru raa, tena te reo raa ku tattara iho ma, “Teenei he Tamariki Anau, tena Anau e laoi mahi roo Aia. Hakallono na tattara Aia raa!”

⁶ Te saaita na disaipol raa ni llono te reo raa, na tama raa ku mattaku roo no lletu no mmoe hakahaori i aruna te kerekere. ⁷ Kito Jisas ki haere atu no ttaohi na tama raa, tena ki meake, “Mahhike i aruna, Auu se mattaku!” ⁸ Kito na tama raa ki kkira ake no kkite Jisas ku tuu koi Hokoia.

⁹ Na tama raa koi oo mai koi i raro ma te mouna raa, tena Jisas ki meake hakaoti tokotoru raa ma, “Auu se tattara ake ni tama hea kootou ni kkite

raa ki tae roo te saaita te Tamariki te Tama nei ku ora muri i taha ma te mate.”

¹⁰ Tena na disaipol raa ki vahiri ake Jisas ma, “Kaa na tama e poroporo na tuua raa e tattara ma Elaija e me ki hamai i mua te Mesaia raea?”

¹¹ Kito Jisas ki meake, “Hakamaoni, Elaija e me ki hamai i mua no tanattana na mee hakaatoa.

¹² Tena Anau e meatu pera ma Elaija ku oti te hamai, e mea na tama raa se illoa i te tama raa, tena ki mee hakahaeo tama raa ki kotia na hakataakoto laatou raa. Tena na tama raa e me ki mee hakahaeo peeraa hoki i te Tamariki te Tama nei.”

¹³ Tena na disaipol raa ku illoa koi ma Tama raa e tattara ake laatou i te vahi Jon Baptis.

Jisas e hakaise te tipua sakkino i taha ma te taupeara

(Mak 9.14–29; Luk 9.37–43a)

¹⁴ Jisas ma e toru na disaipol raa ku ttae i te kina te kanohenua raa e ttuu raa, tena he tanata e haere ake iaa Jisas no tuturi i mua Tama raa,

¹⁵ tena ki meake, “TeAriki, hai aroha te tamariki anau nei! Tamariki nei e isi na peuppeu, tena alaa saaita te tamariki nei e me ki mahi roo no tteihō i roto te ahi, kaa seai i roto te vai. ¹⁶ Anau e too te tamariki nei no kou ake na disaipol Akoe raa, e mea laatou se lavaa te tokonaki taku tama nei.”

¹⁷ Kito Jisas ki meake, “Kootou ni tama se isi na hakattina, tena na hakataakoto kootou naa e ssara hoki! E hia na vahao Anau e me ki nnoho ma kootou? Kou mai te tamariki naa i Anau i te kina nei!” ¹⁸ Jisas e tattara hakamataku ake koi te tipua raa, tena te tipua raa ku tere i taha

ma te tamariki raa, tena te tamariki tanata raa ku tauareka te saaita naa koi.

¹⁹ Kito na disaipol raa ki oo ake hemuu iaa Jisas no vahiri ake ma, “Aiea maatou se lavaa te hakaise te tipua raa i taha raea?”

²⁰ Tena Jisas ki meake, “Kootou se lavaa, mai-taname na hakattina kootou raa se hai mmahi. Anau e meatu kootou te hakamaoni pera ma kame na hakattina kootou raa e llahi pera ma te hua e paamee roo hokoia i na hua hakaatoa raa, tena kootou e me ki lavaa te meake te mouna raa ma, ‘Kkene no tuu i te kina raa!’ tena te mouna naa e me ki kkene. Kootou e lavaa te ppena he mee peehee! ²¹ [Te lotu ia ma te hakamaatapu raa koi e lavaa te hakaise na tipua raa i taha, se hai mee peeraa hoki e lavaa.]”

*Jisas ku tattara ake hoki i te mate Aia
(Mak 9.30–32; Luk 9.43–45)*

²² Jisas ku tattara ake na disaipol Aia raa te saaita laatou ni oo mai no kaatoa i Galili raa ma, “He tama e me ki hakari ake te Tamariki te Tama nei i na tama ²³ tera e me ki taa te Tama raa ki mate raa; e meia e toru na aho i muri te Tama raa e me ki mahike muri no ora.”

Tena na disaipol raa ku alloha roo.

Jisas e tattara i te vahi na takis te hare lotu

²⁴ Te saaita Jisas ma na disaipol Aia raa ku ttae i Kaperneam, tena na tama e aoao na takis i te Hare Tapu raa ku oo ake no vahiri ake Pita ma, “Eaa, te Rabai kootou raa e me ki aoao hoki na takis i te Hare Tapu raa?”

²⁵ Kito Pita ki meake, “Noo!”

Te saaita Pita ni haere no uru i roto te hare Jisas e noho raa, Jisas ku vahiri ake kaamata roo iaa Pita ma, “Saimon, he hakataakoto peehee akoe e isi? Koai na tama e suisui ake na takis na tuku te maarama nei raa? Na tama te henua raa ma na tama alaa henua tera e nnoho i roto te henua raa?”

²⁶ Kito Pita ki meake, “Na tama alaa henua tera e nnoho i roto te henua naa.”

Tena Jisas ki vaakai ake te tattara Pita raa ma, “Tena te hakataakoto akoe raa e mee pera ma na tama te henua raa se lavaa te pehi na takis.

²⁷ Emeia taatou se hihhai ma ki mee na tama nei ki mamannatu haeo. Tena oo i tai no lletu he uka. Tena i roto te maihu te ika kaamata kootou e mmou raa, kootou e me ki kkite te sileni tera e lavaa te pehi te takis Anau ia ma na takis kootou raa. Too te sileni naa no kkave ki pehi na takis taatou raa.”

18

Koai te tama e me ki hakamaatua?
(Mak 9.33–37; Luk 9.46–48)

¹ Te saaita naa na disaipol raa ku oo ake no vahiri ake Jisas ma, “Koai te tama e hakanaani i roto te Hakamaatua ana i te Vaelani raa?”

² Kito Jisas ki kanna ake te tamariki raa no haere ake, tena Aia ki too tamariki no hakatuu i mua na tama raa, ³ tena ki meake, “Anau e meatu te hakamaoni, kame kootou se huri no mee pera ma ni tamalliki, tena kootou se lavaa roo te uru i roto te Hakamaatua ana i te Vaelani raa. ⁴ Te tama e hakanaani i roto te Hakamaatua ana i te Vaelani raa ko te tama e laumarie no mee pera ma he tamariki. ⁵ Tena kame he tama e too

hakaraoi te tamariki peenei raa i te inoa Anau, tena te tama naa e too hakaraoi hoki Anau.

*Na hahaaite e mee te tama ki hai sara
(Mak 9.42–48; Luk 17.1–2)*

⁶ “Kame he tama e mee he tamariki paamee peenei raa ki tiaki te hakatina aia e isi i Anau raa, tena te tama naa e tau roo te nnoa he hatu e rahi te uaa aia raa, tena ku lletu aia hokoia i te lottai ki maremo. ⁷ Te maarama nei e haeo roo e mee e isi na mee e me ki mee na tama ki tiaki na hakattina laatou raa! Na mee peenei e me ki hura tahi, e meia na tama e ppena na mee nei ki hakamaoni raa e me ki haeo roo!

⁸ “Kame te rima ia ma te vae akoe raa e mee akoe ki tiaki te hakatina akoe raa, tena tuu te vae ia ma te rima naa no peesia! E tauareka akoe ki too te ora e ora tahi ma te rima ia ma te vae hokotahi, ka oti akoe ku lettua ma saa rima ia ma saa vae akoe naa i roto te ahi e ura tahi raa. ⁹ Kame te karemata akoe raa e mee akoe ki tiaki te hakatina akoe raa, tena kope te karemata naa no peesia! E tauareka akoe ki too te ora e ora tahi ma te karemata hokotahi, ka oti akoe ku lettua ma saa karemata akoe naa i roto te ahi e ura tahi raa.

*Te tattara hurihuri te sipsip e rano
(Luk 15.3–7)*

¹⁰ “Lollohi ka oti kootou ku hai lavvaka i na tamalliki peenei raa. Anau e meatu, na ensel e lollohi na tamalliki nei i te vaelani raa e nnoho tahi ma te Tamana Anau i te vaelani raa. ¹¹ [Maitaname te Tamariki te Tama nei e hamai ki tokonaki na tama ku llano raa.]

¹² “Kootou e mannatu peehee kame he tama e isi huitarau na sipsip, tena he sipsip hokotahi ku

haere no rano? Te tama naa e me ki tiaki teeraa tipu sivo ma sivo na sipsip raa ki kaikkai, tena Aia e me ki haere no sesee te sipsip e rano raa. ¹³ Anau e meatu, te saaita te tama naa e lave te sipsip e rano raa, te tama naa e me ki hihhia roo, e raka roo ma te hihia aia i na sipsip tipu sivo ma sivo se llano raa. ¹⁴ E ssau hoki peenei, te Tamana kootou i te vaelani raa se hihai hoki ma he tamariki kootou ki haere no rano.

Tiputipu te hakatonutonu te taina ia ma te kave akoe tera e sara

¹⁵ “Kame te taina akoe raa e roto akoe, haere no tattara ake hakaraoi te sara te tama naa. Emeia auu se mee na tama ki illoa, te mee naa e me ki moe koi i lottonu koorua. Kame te taina akoe raa e hakarono akoe, tena akoe ku tokonaki te tama naa ki nnoho hakaraoi koorua. ¹⁶ Emeia kame te taina akoe raa se hihai ki hakarono akoe, tena too he tama seai naa tokorua na tama ki oo kootou pera ma te Launiu Tapu raa e tattara ma, ‘Tokorua seai naa tokotoru na tama naa e me ki hakatonutonu na tattara hakaatoa.’

¹⁷ Tena kame te tama naa se hihai ki hakarono na tattara tokorua naa, tena kootou ku mee iho te sara naa i roto te hare lotu ki hakallono na tama hakaatoa. Tena huri ake ki iroa aia pera ma aia e ssau pera ma he tama e noho pouri, ia he tama aoao na takis.

Tiputipu te hakkapi ia ma te hakattana

¹⁸ “Ia tena Anau e meatu kootou: hea kootou e hakkapi i roto te maarama nei, te vaelani raa e me ki hakkapi hoki, tena hea kootou e hakattana i roto te maarama nei, te vaelani raa e me ki hakattana hoki.

19 “Ia tena Anau e me ki meatu hoki: kame he tokorua na tama i te maarama nei e tattara no tonu ma ki lotu no kainno ake he mee, tena te Tamana i te vaelani raa e me ki kou ake hea te tokorua e hihhai raa. 20 Kame tokorua sei naa tokotoru na tama e oo mai no kkutu i te inoa Anau, Anau e me ki noho i te kina naa ma na tama naa.”

Te tattara hurihuri te tama hehekau se isi te manava aroha

21 Tena Pita ki haere ake no vahiri ake Jisas ma, “TeAriki, kame te taina anau raa e tauhano te ppena na mee se ttonu i anau, e hia na vahao anau e me ki ssirihia na hai sara tama naa? E hitu na vahao?”

22 Kito Jisas ki meake, “Seai, sei ma e hitu na vahao, e mea e hitu ma tipu hitu na vahao, 23 maitaname te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e ssau peenei: Teeraa he tuku, tena aia e hihai ki kite na taoni na tama hehekau aia raa. 24 Te tuku raa ku noho koi ma ki mmata na taoni raa, tena na tama raa ku hakattaki ake te tama hehekau tera e isi te taoni aia e rahi i te tuku raa. 25 Te tama hehekau raa se isi na sileni tammaki ki pehi te taoni aia raa, kito te tuku raa ki meake alaa tama ki oo ake no sui te tama raa, te avana ia ma na tamalliki aia raa mo tama hehekau na tama raa ki lavaa te tama raa te pehi te taoni aia raa. 26 Tena te tama hehekau raa ku tteiho no tuturi i mua te tuku raa no meake, ‘Akoe ki aroha no kou mai he saaita, tena anau e me ki pehi na taoni anau raa hakaatoa!’ 27 Te tuku raa ku aroha i te tama hehekau raa, tena aia ki ssoro te taoni te tama raa, tena ki meake te tama raa ki haere.

28 “Kito te tama hehekau raa ki haere no ttiri teeraa tama hehekau tera e isi te taoni aia na

sileni e moisi koi. Tena te tama hehekau raa ki ttaohi te uaa teeraa tama hehekau no haere unuki, tena ki meake, ‘Sui muri mai na sileni akoe ni taoni anau raa!’ ²⁹ Tena teeraa tama hehekau ku tteiho no tuturi, tena ki kainno ake te tama hehekau raa ma, ‘Akoe ki aroha no kou mai he saaita, tena anau e me ki pehi atu na taoni anau i akoe raa.’ ³⁰ Emeia te tama hehekau raa se hihai, tena aia ki too te tama hehekau raa no ppono i roto te hare karapusi ki tae roo te saaita te tama raa e lavaa te pehi ake na taoni aia raa. ³¹ Te saaita alaa tama hehekau ni kkite hea e kapihi ake i teeraa tama hehekau raa, na tama raa ku se hihhia, tena laatou ki oo no meake te tuku raa na mee hakaatoa laatou e kkite te tama hehekau raa ni ppena raa. ³² Kito te tuku raa ki kanna ake te tama hehekau kaamata raa ki haere ake i hare. Tena te tuku raa ki meake, ‘Akoe he tama hehekau sakkino, anau e ssoro na taoni akoe raa hakaatoa i taha e mee akoe e kainno mai anau ki hai aroha akoe. ³³ Akoe e tau roo te hai aroha teeraa tama hehekau pera ma anau ni hai aroha akoe raa.’ ³⁴ Te tuku raa ku roto roo, tena aia ki kkave te tama hehekau raa no ppono i te hare karapusi raa ma ki hakalono llihu te tama raa ki tae roo te saaita aia e pehi te taoni aia raa.”

³⁵ Tena Jisas ki hakaoti ake ma, “Te Tamana Anau i te vaelani raa e me ki ppena peenei hoki i na tama se lavaa te ssirihia na hai sara alaa tama raa ma na hatu manava laatou raa.”

19

*Tiputipu te ttuu te avana
(Mak 10.1–12)*

¹ Jisas e tattara roo no oti, tena Aia ki tiaki Galili no haere i na matakaina i roto Judia i teeraa vahi te riva Jordan raa. ² Tammaki roo na tama e tauttari Aia, tena Aia ki tokonaki na tama lavvea raa no taualleka.

³ E isi na Farisi e oo ake iaa Jisas ma ki taaiki Tama raa ma te vahiri nei, “Na tuaa taatou raa e hakattana te tama ki peesia te avana aia raa ki tau ma hea aia e hihai ma sei?”

⁴ Kito Jisas ki meake, “Aiea kootou se ppau i roto te Launiu Tapu pera ma TeAtua e pena te tanata ia ma te hine?” ⁵ Tena TeAtua ki meake, “Teeraa hea te taupeara raa e me ki tiaki na maatua aia raa, tena ku haere no nnoho ma te hine aia raa, tena tokorua naa ku mee pera ma he tama hokotahi.” ⁶ Tokorua naa ku se mee pera ma he tokorua, e meia tokorua naa ku hokotahi. Tena se hai tama e lavaa te mmosi hea TeAtua ni hukui raa.”

⁷ Kito na Farisi raa ki vahiri ake, “Aiea, kaa Moses e kou mai te tuaa ma te tanata raa e lavaa te kou ake te hine aia raa he launiu ma ki ttuu te avana laaua raa, tena aia ku hakaise te hine raa ki haere raea?”

⁸ Tena Jisas ki meake, “Moses e hakattana kootou ki tiaki na avana kootou raa, maitaname kootou e poro nattaa. Emeia te saaita TeAtua ni pena mai na mee hakaatoa raa se tipu peenei.” ⁹ Tena Anau e meatu kootou, kame he tanata e peesia vare koi te hine aia raa e mee aia hokoia e ppena na tiputipu sakkino, tena te tanata naa e me ki sara i te vahi te haere avvana huri kame aia e too teeraa hine.”

¹⁰ Tena na disaipol Aia raa ki meake, “Kame te mee nei e hakamaoni peenei, tena kame e tauareka koi taatou kinnoho se avvana.”

¹¹ Kito Jisas ki meake, “Te akoako nei se haere na tama roo hakaatoa, e haere koi i na tama tera TeAtua ni kou ake na tattara raa. ¹² Maitaname e isi na hakataakoto e kkee tera te tanata se lavaa te avana: alaa taanata e mee laatou e hannau mai roo peeraa, alaa taanata e mee laatou e ttipu mai roo peeraa, tena alaa tama se avvana e mee na uata laatou e ppena ma te Hakamaatua ana i te Vaelani raa. Tiaki na tama e lavaa te too na akoako nei raa ki tautari nailloa laatou.”

Jisas e hakatapu na tamalliki pamme
(Mak 10.13–16; Luk 18.15–17)

¹³ E isi na tama e kou ake na tamalliki laatou raa ia Jisas ma Tama raa ki hakaipiri na rima Aia raa i aruna na tamalliki raa, tena ku lotu ma na tamalliki raa, kito na disaipol raa ki hai ake na tama raa. ¹⁴ Tena Jisas ki meake, “Tiaki na tamalliki naa ki oo mai Anau, auu se ppui na tamalliki naa, maitaname te Hakamaatua ana i te Vaelani raa he kina hoki na tama peenei.”

¹⁵ Jisas e hakaipiri na rima Aia raa i aruna na tamalliki raa no oti, tena Aia ki haere.

Te vahiri te tama hai hekau
(Mak 10.17–31; Luk 18.18–30)

¹⁶ Teeraa he tama e haere ake no vahiri ake Jisas ma, “Rabai, ni mee peehee e taualleka anau te ppena ki lavaa anau te too te ora hakamaoni?”

¹⁷ Kito Jisas ki meake, “Aiea akoe e vahiri mai Anau i te vahi na mee taualleka naea? He Tama hokotahi koi e tauareka. Tautari na tuaa

raa hakaatoa kame akoe e hihai ki too te ora hakamaoni raa.”

¹⁸ Tena te tama raa ki vahiri ake, “Ni tuua peehee e taualleka?”

Kito Jisas ki meake, “Auu se taa tama, auu se karemata kailallao, auu se kailallao, ia auu se hatuhatu na tattara malliu alaa tama, ¹⁹ tena hakammaha te tamana ia ma te tinna akoe raa, tena kulaoi alaa tama pera ma akoe e laoi akoe hokkoe raa.”

²⁰ Tena te tama raa ki meake, “Anau e tautari tahi na tuua nei roo hakaatoa. Kaa hea hoki anau e me ki ppena?”

²¹ Kito Jisas ki meake, “Kame akoe e hihai ki tonu hakamaoni, tena haere no too na hekau akoe raa hakaatoa no kou ake alaa tama ki sui, tena ku too na sileni raa no kou ake na tama e tutuu hao raa, tena akoe e me ki isi na mee taualleka i te vaelani, tena ki oti akoe ku hamai no tautari Anau.”

²² Te saaita te tama tane raa ni rono na tattara nei, te tama raa ku se hihai roo, maitaname aia he tama roo e hai hekau.

²³ Tena Jisas ki tattara ake na disaipol Aia raa ma, “Anau e meatu te hakamaoni: na tama hai hekau raa e hainattaa roo te ttae te Hakamaatua ana i te Vaelani raa. ²⁴ Anau ku vaakai atu hoki te tattara nei: na tama hai hekau raa e hainattaa roo te ttae te Hakamaatua ana i te Vaelani raa, te hainattaa raa e raka roo i aruna ma te kamel e uru i roto te rua te rina ttui paamaro raa.”

²⁵ Te saaita na disaipol raa ni llono na tattara nei, na tama raa ku mahharo roo. Kito na tama raa ki vahihhiri ma, “Kaa koai na tama e me ki too te ora hakamaoni naa?”

²⁶ Kito Jisas ki kkira ake na tama raa no meake ma, “Na mee nei e hainattaa ma taatou na tama, e meia na mee e hainauhie roo ma TeAtua.”

²⁷ Tena kito Pita ki tattara ake ma, “Kira ake, maatou e tiaki na mee hakaatoa roo no tauttari Akoe. Kaa hea maatou e me ki too?”

²⁸ Kito Jisas ki meake na disaipol raa, “Kootou ki illoa pera ma te saaita te Tamariki te Tama nei e noho ma na mahi i aruna te Hakamaatua ana Aia i te Maarama Hooou raa, kootou e me ki nnoho no hakamattua hoki i aruna na nohorana sanahuru ma rua na kaha Israel raa.

²⁹ “Tena na tama e tiaki na hare, na taina, na tamana, na tinna, na tamalliki laatou raa no tauttari Anau raa e me ki too huitarau na tuhana i aruna na mee nei, tena laatou e me ki too te ora e ora tahi. ³⁰ Emeia tammaki na tama e ttuu i mua te saaita nei raa e me ki hakammuri, tena tammaki na tama e hakammuri te saaita nei raa e me ki ttuu i mua.

20

Tattara hurihuri na tama hehekau i roto te paupaku

¹ “Te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e tipu peenei. He tama e haere te tahata poo ma ki mmata ni taanata ki oo no uata i roto te paupaku aia raa. ² Te tama raa e meake ma aia e me ki sui na tama raa te sui na tama kame e tottoo i roto te aho hokotahi raa, tena aia ki kauna na tama raa ma ki oo no uata.

³ “Te sivo te tahata, tama raa ku vaakai hakaraoi i te kina te maket raa no kite na taanata e tuttuu koi se hai mee e mee, ⁴ kito tama raa ki meake, ‘Kootou hoki, oo no uata i roto te paupaku

anau raa, tena anau e me ki sui kootou te sui tauareka.’

⁵ “Kito na tama raa ki oo. Tena te laa latea ia ma te toru te hiahi tama raa ku vaakai hakaraoi i te maket no too alaa tama. ⁶ Tena te mee raa ku taapiri ki tae te rima te hiahi, tena tama raa ku vaakai i te maket no kite na taanata e tutuu vare koi se hai mee e mee. Kito tama raa ki vahiri ake na tama raa, ‘Aiea kootou e tutuu vare roo te aho nei se hai mee e mee naea?’ ⁷ Tena na tama raa ki meake, ‘Se hai tama e too maatou.’ Kito te tama raa ki meake, ‘Kame peenaa kootou ku oo hoki no uata i roto te paupaku anau raa.’

⁸ “Te saaita te laa raa ku huru raa, tena te tama hakamaatua te paupaku raa ku meake te tama e rorohi na tama hehekau te paupaku aia raa ma, ‘Kanna atu na tama hehekau raa no kou ake na sui na tama raa hakaatoa. Kaamata no sui na tama anau ni kou mai te hiahi raa, tena ku sui atu no hakaoti na tama anau ni kou mai te tahata poo raa.’

⁹ “Na tama tera ni hehekau hakamuri raa ku oo no too na sui laatou raa. ¹⁰ Tena na tama ni hehekau kaamata raa ku oo ake hoki no too na sui laatou raa. Na tama kaamata raa e mannatu ma na sui laatou raa e me ki raka i aruna na sui na tama hehekau hakamuri raa. Emeia na tama raa e sui hakanatahi hakaatoa ma na tama hakamuri raa. ¹¹ Na tama kaamata raa e too na sui laatou raa, tena ki haere tamumu i te tama hakamaatua raa ma, ¹² ‘Na tama hakamuri raa e hehekau paa saaita koi, e meia maatou e hehekau te aho nei roo hakaatoa i roto te laa e vvela nei, tena akoe e kou ake na sui na tama raa e ssau pera ma na sui maatou nei!’

¹³ “Kito te tama hakamaatua te paupaku raa ki meake te tama hehekau kaamata raa, ‘Taku soa, anau se hai laavaka akoe. Akoe e hihai ma anau ki sui akoe te siliwa hokotahi i te aho hakaatoa. ¹⁴ Too na sileni akoe naa no haere i hare. Teenei he hihai anau ki sui na tama hakamuri raa na sui e ssau pera ma na sui kootou na tama kaamata raa. ¹⁵ Aiea anau se tau te ppena hea anau e hihai ma na sileni anau nei? Eaa, akoe e manava kkere e mee anau e tauareka i na tama nei?’ ”

¹⁶ Kito Jisas ki hakaoti ake na tattara Aia raa ma, “Na tama ni hakamuri raa e me ki oo i mua, tena na tama ni oo i mua raa e me ki hakammuri.”

Jisas e tattara te hakatoru na vahao i te mate Aia

(Mak 10.32–34; Luk 18.31–34)

¹⁷ Te saaita Jisas ni haere peeraa i Jerusalem raa, Aia e kanna ake te sanahuru ma rua na disaipol Aia raa, tena ki tattara hemuu ake na tama raa te saaita laatou koi oo vaa aruna te mateara raa. ¹⁸ Jisas e meake na tama raa ma, “Hakallono, taatou e me ki oo i Jerusalem i te kina te Tamariki te Tama nei e me ki hikapiki ria no kou ake i na maatua hakananniu raa ia ma na tama poroporo na tuaa raa. Na tama raa e me ki tattara ma te Tama raa e tau te mate i na sara Tama raa nippena raa, ¹⁹ tena ku too te Tama raa no kou ake i na tama seai ma ni Jiu raa, tena na tama raa e me ki tataussua te Tama raa, tena ku riki Tama raa, tena ku ttii Tama raa i aruna te kros; e meia i muri e toru na aho, Tama raa e me ki ora muri.”

Tiputipu na tama e hihhai ki hakananniu
(Mak 10.35–45)

²⁰ Tena te avana Sebedi raa ku haere ake iaa Jisas ma te tokorua na tama aia raa no tuturi i mua Jisas raa, tena ki kainno ake Tama raa hea aia e hihai raa.

²¹ Kito Jisas ki meake te hine raa, “Hea akoe e hihai?”

Tena te hine raa ki meake, “Tattara mai ki rono anau pera ma te saaita Akoe e Tuku raa, Akoe ku too tokorua na tama anau nei no hakanoho te tama te vahi laaua, tena teeraa tama i te vahi se laaua Akoe raa.”

²² Tena Jisas ki meake tokorua na tamatane te hine raa ma, “Koorua se illoa hea koorua e kainno mai Anau raa. Koorua e lavaa te unu te kapu na hakaiono llihu Anau ku mee ki unu raa?”

Kito tokorua raa ki meake, “Maaua e lavaa!”

²³ Tena Jisas ki meake tokorua raa, “Hakamaoni, koorua e me ki unu, e meia Anau se isi na mahi ki hirihiri ma koai te tama e me ki noho i te vahi laaua ia ma te vahi se laaua Anau raa. Na kina nei ni kina te Tamana Anau raa e tanattana ma na tama raa ki nnoho.”

²⁴ Te saaita teeraa sanahuru na disaipol ni llono na tattara tokorua raa, na tama raa ku lloto roo i tokorua raa. ²⁵ Kito Jisas ki kannaa ake na disaipol raa hakaatoa, tena ki tattara ake ma, “Kootou e illoa pera ma na tama hakananniu na tama e nnoho pouri raa e isi na mahi i aruna na tama raa, tena na tama hakamattua raa e isi hoki na mahi. ²⁶ Emeia Anau se hihai ma te mee nei ki kapihi atu kootou. Kame he tama kootou e hihai ki hakanaani, te tama naa ki mee pera ma he tama hehekau i na tama hakaatoa; ²⁷ ia kame he tama e hihai ki tuu i mua, tena te tama naa ki mee mo tama hehekau na tama hakaatoa. ²⁸ E ssau

pera ma te Tamariki te Tama nei, Aia se hamai ki mee na tama ki hehekau ma Aia, e mea Aia e hamai ma ki hehekau ki tokonaki na tama, tena ku hoki ake te ora Aia raa ki tau i muri tammaki na tama i taha ma na hai sara laatou raa.”

Jisas e tokonaki tokorua na tama karemata sseni

(Mak 10.46–52; Luk 18.35–43)

²⁹ Te saaita Jisas ma na disaipol Aia raa ku tiaki Jeriko no oo, tena he kanohenua e rahi ku tauttari atu vaa muri. ³⁰ Tena tokorua na tama karemata sseni e nnoho i te vahi te mateara raa ku llono ma Jisas ku haere hakaraka, kito tokorua raa ki kakanna ake ma, “TeAriki, Tamariki Devit! Hai aroha mai maaua!”

³¹ Tena te kanohenua raa ki hai ake tokorua raa ki nnoho hemuu. Emeia tokorua raa ku kakanna ake hakamaroa roo ma, “TeAriki, Tamariki Devit! Hai aroha mai maaua!”

³² Tena Jisas ki hakamau no kanna ake tokorua raa, tena ki vahiri ake, “Hea koorua e hihhai ma Anau ki ppena ma koorua naa?”

³³ Kito tokorua raa ki meake, “TeAriki, maaua e hihhai ma Akoe ki taaraki na karemata maaua nei ki kkite!”

³⁴ Jisas ku aroha i tokorua raa, tena Aia ki hapake no ttaohi na karemata tokorua raa, tena te saaita naa koi tokorua raa ku lavaa te kkite, kito tokorua raa ki tauttari vaa muri Jisas.

21

Jisas e haere pera ma he Tuku i Jerusalem
(Mak 11.1–11; Luk 19.28–40; Jon 12.12–19)

¹ Jisas ma na disaipol Aia raa ku tappiri i Jerusalem, tena laatou ki oo no ttae i Betfage i te kina te Mouna e hhomono na Oliv raa. Laatou ku ttae i te kina raa, tena Jisas ki kauna tokorua na disaipol Aia raa ki oo i mua ² ma na tattara nei: “Oo i te matakaina e tuu i mua raa, tena koorua e me ki kkite he donki e haihai e tuu ma te punua aia raa, tena koorua ku vвете na manu naa no hakattaki mai. ³ Kame he tama e vahiri atu, tena koorua ku meake aia pera ma, ‘TeAriki e hihai na manu nei,’ tena te tama naa e me ki hakattana koorua ki too na manu naa.”

⁴ Na mee nei hakaatoa e kapihi mai ki mee na tattara na profet raa ki hakamaoni:

⁵ “Meake te matakaina Saion raa,
kira ake te tuku kootou raa ku haere atu!
Tama raa e tuku Aia no mouraro,
tena ki kake i aruna te donki;
i aruna te punua te donki;
te punua tane te donki.”

⁶ Kito tokorua na disaipol raa ki oo no ppena hea Jisas ni tattara ake laaua ma ki oo no ppena raa:

⁷ tokorua raa e oo no hakattaki ake te donki raa laaua ma te punua raa, tena laaua ki ssora na kaukahu laaua raa i aruna saa manu raa, tena Jisas ki kake i aruna. ⁸ Tammaki na tama e sosora na kaukahu laatou raa i aruna te mateara, tena alaa tama ku tuutuu na paa rarea na laakau raa no lletu i aruna te mateara. ⁹ Na tama e hahaere vaa mua ia ma na tama e hahaere vaa muri raa ku kaamata no vavaa ma,

“Hakammaha te Tamariki Devit!

TeAtua e hakatapu te tama e hamai i te inoa
TeAriki raa!*

Hakammaha TeAtua!"

¹⁰ Te saaita Jisas ni tae atu i Jerusalem raa, te matakaina raa hakaatoa ku vaa huri roo. Na tama raa e vahihhiri ma, "Teenei koai te Tama nei?"

¹¹ Tena na tama e oo ake ma Jisas raa ki meake, "Teenei ko profet Jisas te tama i Nasaret i roto Galili raa."

Jisas ku haere i te Hare Tapu

(Mak 11.15–19; Luk 19.45–48; Jon 2.13–22)

¹² Jisas e haere i roto te Hare Tapu raa no hakaise na tama hakaatoa e tataui na mee varoto te Hare Tapu raa i aho, tena ki hakahuri na tebol na tama e nnoho no sesenisi na sileni raa ia ma na tuai na tama e suisui na rupe raa, ¹³ tena Aia ki meake na tama raa ma, "E mmau i roto te Launiu Tapu pera ma TeAtua e tattara ma, 'Te Hare Tapu Anau nei he hare lotulotu.' Emeia kootou ku huri te hare nei ki mee mo hare na tama kailallao!"

¹⁴ Na tama e sseni ia ma na tama na vae e ppiko raa ku oo ake iaa Jisas i te Hare Tapu raa, tena Aia ki tokonaki na tama raa no taualleka. ¹⁵ Na maatua hakananniu ia ma na tama poroporo na tuua raa ku lloto te saaita laatou ni kkite na mee taualleka Jisas e ppena raa, tena na tamalliki raa ku vaa varoto te Hare Tapu raa ma, "Hakammaha te Tamariki Devit!" ¹⁶ Kito na tama raa ki vahiri ake Jisas ma, "Akoe e rono na tattara na tama raa?"

* **21:9** 21.9 TeAriki: Na tattara nei emmau i roto Psalm 118:25,26. Tena i roto te Old Testament se isi TeAriki i te kina nei, e meia e isi koi Jihova.

Kito Jisas ki meake, “Noo, Anau e rono. Aiea kootou se ppau na tattara nei i roto te Launiu Tapu?

‘Kootou e ako ake na tamalliki ia ma na memea
raa

ki hoki na hoki e ttonu hakamaoni.’”

¹⁷ Tena Jisas ki tiaki na tama raa no haere i te matakaina Betani raa no noho te poo naa i te matakaina raa.

Jisas e hakamate ake te fik

(Mak 11.12–14; 11.20–24)

¹⁸ Te tahata te saaita Aia ku vaakai i te matakaina raa, Aia ku rono te hikai. ¹⁹ Tena Aia e kkira no kite te fik e tuu i te vahi te mateara, tena Aia ki haere atu, e meia Aia e kite koi na laumea se hai hua e mmau. Kito Jisas ki meake te laakau raa, “Akoe se lavaa hoki te hua na hua!” Te saaita naa koi te laakau raa ku haere mate.

²⁰ Na disaipol raa e kkite no mahharo. Tena laatou ki vahihhiri ma, “Te laakau raa e mate vave roo peehee?”

²¹ Kito Jisas ki meake, “Anau e meatu te hakamaoni, kame kootou e hakattina, ia se isi tammaki na mannatu, tena kootou e me ki lavaa te ppena hea Anau nippena i te laakau nei raa. Ia sea ma ko te mee nei koi, e meia kootou e me ki lavaa te meake te mouna nei ki haere no tuu i te moana, tena te mouna naa e me ki haere. ²² Kame kootou e hakattina, kootou e me ki too hea kootou e kainno ake i na lotu kootou raa.”

Te vahiri na tama hakamattua i na mahi Jisas

(Mak 11.27–33; Luk 20.1–8)

²³ Jisas ku vaakai i te Hare Tapu, tena te saaita Aia ni akoako raa, na maatua hakananniu ia ma

na tama hakamattua raa ku oo ake no vahiri ake Tama raa ma, “Ni mahi peehee Akoe e isi ki ppena na mee nei? Koai te tama e kou atu na mahi Akoe naa?”

²⁴ Kito Jisas ki meake na tama raa ma, “Anau e me ki vahiri atu he vahiri hokotahi, tena kame kootou e mee mai te hakataakoto te vahiri Anau nei, tena Anau e me ki meatu ma ni mahi peehee Anau e isi ki ppena na mee nei. ²⁵ Tena na mahi Jon e isi ki hakoukou tapu na tama raa ni mahi e oo mai i hee: e oo mai TeAtua ma e oo mai koi te tama?”

Tena na tama raa ku kaamata no hakataukoti hokolaatou ma, “Taataou e me ki meake peehee? Kame taatou e meake ma, ‘Ni mahi TeAtua’, tena Aia e me ki mee mai taatou ma, ‘Kaa kootou se hakattina Jon naea?’ ²⁶ Emeia kame taatou e mee ma, ‘Ni mahi koi na tama,’ taatou e mattaku hoki hea te kanohenua raa e me ki ppena i taatou, maitaname na tama raa hakaatoa e hakattina pera ma Jon he profet.” ²⁷ Kito na tama raa ki meake Jisas ma, “Maatou se illoa.”

Tena Jisas ki meake na tama raa ma, “Anau hoki se lavaa te meatu ma ni mahi peehee Anau e isi ki ppena na mee nei.”

Te tattara hurihuri tokorua na taupeara

²⁸ Kito Jisas ki meake, “Kaa kootou e mannatu maea? He tama e isi tokorua na taupeara. Tama raa e haere no meake te taupeara matua raa ma, ‘Taku tama, haere no vere te paupaku e hhomo na grep raa† te aho nei.’ ²⁹ Tena te taupeara matua raa ki meake, ‘Anau e kkaro te haere

† **21:28** 21.28 teenei he laakau na tama raa e ttori ki pena na wain

no vere,' e mea te saaita te tamana aia raa ni haere, te taupeara raa ku senisi te hakataakoto aia no haere no vere. ³⁰ Tena te tamana laaua raa ki haere no meake te taupeara paamee raa na tattara aia ni meake te taupeara matua raa. Kito te tapeara paamee raa ki meake, 'Noo, taku tamana, anau e me ki haere,' e mea aia se haere koi. ³¹ Koai te tama tokorua nei e ppena hea te tamana laaua raa e hihai raa?"

Kito na tama raa ki meake, "Te taupeara matua."

Tena Jisas ki meake na tama raa, "Anau e meatu kootou: na tama aoao na takis ia ma na h hine se ttonu raa e me ki ttae te Hakamaatua ana i te Vaelani raa i mua kootou. ³² Maitaname Jon Baptis e hamai no huri atu te mateara e tonu kootou ki tauttari, tena kootou se hakattina tama raa; e mea na tama aoao na takis ia ma na h hine se ttonu raa e hakattina i tama raa. Niaina te saaita kootou ni kkite te mee nei raa, kootou se senisi na hakataakoto kootou raa no hakattina tama raa."

*Tattara hurihuri na tama lollohi te paupaku
(Mak 12.1–12; Luk 20.9–19)*

³³ Kito Jisas ki meake, "Hakallono mai teeraa tattara hurihuri: He tama e ttori na hua na grep i roto te kerekere aia e ttino raa, tena ki ppui areha te paupaku raa, tena ki ssaa te rua ki kumikumi na wain raa, tena ki pena te hare palluna. Tena aia ki kou ake te paupaku raa ki lollohi na tama, tena aia ki horau alaa henua. ³⁴ Te saaita na hua na grep raa ku lleu, te tama hakamaatua raa ku kauna na tama hehekau aia raa ki oo no too te tuhana aia raa no kou ake. ³⁵ Na tama

lollohi te paupaku raa ku ttaohi na tama hehekau raa no taa, tena ki taa teeraa tama no mate, tena ki maka teeraa tama na hatu. ³⁶ Tena te tama hakamaatua raa ki kauna hoki alaa tama hehekau, e meia na tama raa ku tammaki i aruna na tama kaamata raa, tena na tama lollohi raa ki ppena i na tama raa hea laatou ni ppena i na tama kaamata raa. ³⁷ Tena aia ki kauna te taupeara aia raa hakamuri. Aia e tattara ma, 'Hakamaoni roo na tama nei e me ki hakammaha te tamariki anau nei,' ³⁸ Emeia te saaita na tama lollohi te paupaku raa nikkite te taupeara raa, na tama raa ku tattara hokolaatou ma, 'Oo mai, taatou ki taa te taupeara nei, tena taatou ku too na mee aia e ttino raa ma taatou!' ³⁹ Kito na tama raa ki ttaohi te taupeara raa no lletu tama raa i taha ma te paupaku raa, tena ki taa tama raa no mate."

⁴⁰ Kito Jisas ki meake, "Te saaita te tama hakamaatua te paupaku raa e hamai raa, hea te tama raa e me ki ppena i na tama lollohi raa?"

⁴¹ Tena na tama raa ki meake, "Te tama hakamaatua raa e me ki taa na tama sakkino raa ki mmate, tena ku kou ake te paupaku raa ki lollohi alaa tama; na tama tera e lavaa te kou ake te tuhana aia raa te saaita na hua raa e lleu."

⁴² Kito Jisas ki meake na tama raa, "Kootou se hai vahao e ppau hea te Launiu Tapu raa e tattara?

'Te hatu na tama hakatuutuu hare raa e hakehekeheke ma e haeo raa ko te hatu e mmau roo hokoia i na hatu hakaatoa.

Teenei he mee TeAriki e pena;

he mee tauareka roo tera taatou e kkite!"

⁴³ Tena Jisas ki meake hoki, "Anau e meatu kootou, te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e me

ki too ria i taha ma kootou no kou ake i na tama tera e lavaa te hhua na hua hakamaoni raa†.”
⁴⁴ [Te tama e tteiho i aruna te hatu nei raa e me ki motumotu matalliki roo, tena kame te hatu naa e tteiho i aruna he tama, te hatu naa e me ki hakapelapela te tama naa ki mee mo rehu.§]

⁴⁵ Na maatua hakananniu ia ma na tama hakamattua raa e llono na tattara hurihuri Jisas raa, tena laatou ku illoa koi ma Jisas e tattara i laatou,
⁴⁶ kito na tama raa ki tattara ma ki hakapiki Jisas. Emeia laatou e mattaku i te kanohenua raa, maitaname na tama raa hakammaha roo ma Jisas he profet.

22

Tattara hurihuri te kai te avana (Luk 14.15–24)

¹ Jisas ku tattara ake hoki na tama raa i na tattara hurihuri. ² “Te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e ssau peenei. Teeraa he tama e tanatana te kai e rahi ma te arapou tanata aia raa ki avana. ³ Tama raa e kauna na tama hehekau aia raa ki oo no meake na tama aia ni aru raa ki oo ake, e meia na tama raa e kkaroo te oo ake. ⁴ Kito te tama raa ki kauna alaa tama hehekau ma na tattara aia nei, ‘Te kai raa ku tanatana, na bulmakau ia ma na sipsip e llahi anau raa ku oti te taa, tena na mee hakaatoa ku tanatana. Oo mai ki kkai te kai te avana nei!’ ⁵ Emeia na tama te tama raa ni aru raa se anaana atu na tattara te tama raa, e meia laatou e oo koi no ppena hea laatou e mannatu ki ppena raa: teeraa tama e

† **21:43** 21.43 na tama e ppena na tiputipu taualleka § **21:44**
 21.44 mmata hoki i roto te Rono Tauareka Luk 20.18

haere i te paupaku aia raa, teeraa tama e haere i te stoa aia raa, ⁶ e mea alaa tama e ttaohi na tama hehekau raa no taa na tama raa, tena ki taa alaa tama no mmate. ⁷ Te tuku raa ku roto roo, tena aia ki kauna na soldia aia raa ki oo no taa na tama raa ki mmate, tena ku ttuni te matakaina na tama raa ki ura. ⁸ Kito te tuku raa ki kanna ake na tama hehekau aia raa no tattara ake ma, 'Te kai te avana nei ku tanatana, e mea na tama anau ni aru raa ku se tau te oo mai no kkai te kai nei. ⁹ Tena oo te saaita nei i na mateara e llahi raa no hakkoro mai tammaki roo na tama ki oo mai i te kai nei.' ¹⁰ Kito na tama hehekau raa ki oo i na mateara raa no hakkoro na tama roo hakaatoa laatou e ttiri raa, na tama taualleka ia ma na tama haeo, tena te hare e me ki kkai te kai raa ku kkapi roo na tama.

¹¹ "Kito te tuku raa ki haere atu no mmata na tama e oo ake i te kai raa, tena aia e kite te tama hokotahi se uru na hekau na tama e uruuru na saaita na kai na avana raa. ¹² Tena te tuku raa ki haere no vahiri ake te tama raa ma, 'Taku soa, akoe e uru mai i hare peehee ma akoe se uru na hekau na tama e uruuru na saaita na kai na avana naa?' Emeia te tama raa e tuu hemuu koi se hai tattara e meake. ¹³ Tena te tuku raa ki meake na tama hehekau aia raa, 'Haihai na rima ia ma na vae te tama nei raa, tena ku lletu aia i aho i te kina e pouri raa. Tena aia e me ki tani no hakati kkati na niho aia raa.'"

¹⁴ Tena Jisas ki hakaoti ake ma, "Tammaki na tama e me ki aruhia, e mea e moisi koi na tama e mee hirihiri ria."

*Te vahiri te suisui na takis
(Mak 12.13–17; Luk 20.20–26)*

¹⁵ Na Farisi raa e oo no tattara ma laatou ki taaiki Jisas ma na vahiri laatou raa. ¹⁶ Tena na Farisi raa ki kauna na disaipol laatou raa ia ma na tama i roto te kuturana Herot raa. Na tama raa e oo no meake Jisas ma, “Rabai, maatou e illoa Akoe e tattara te hakamaoni. Akoe e akoako ake na tama te hakamaoni hea TeAtua e isi ma na tama raa, tena Akoe se maanatu hoki hea na tama e mannatu, maitaname Akoe se maanatu hoki na mahi te tama e isi. ¹⁷ Tena mee mai maatou: Akoe e maanatu peehee? E me ki sara ma na tuua taatou kame taatou e sui ake na takis raa i te tuku i Rom ma seai?”

¹⁸ Emeia Jisas e iroa na hakataakoto sakkino na tama raa, tena Aia ki meake, “Kootou ni tama tattara uhiuhi! Aiea kootou e hahaivi ma ki taaiki Anau naea? ¹⁹ Huri mai he sileni na sileni kootou e tataui na takis raa!”

Kito na tama raa ki kou ake te sileni, ²⁰ tena Jisas ki vahiri ake na tama raa, “Teenei he pohouru, ia he inoa aii e mmau i te sileni nei raa?”

²¹ Kito na tama raa ki meake, “Te pohouru ia ma te inoa te tuku i Rom.”

Tena Jisas ki meake na tama raa, “Tena kootou ku sui ake te tuku i Rom raa hea aia e ttino, tena ku sui ake TeAtua hea TeAtua e ttino.”

²² Te saaita na tama raa ni llono na tattara nei, na tama raa ku mahharo roo, tena ki tiaki Jisas no oo i taha.

*Te vahiri i te ora muri i taha ma te mate
(Mak 12.18–27; Luk 20.27–40)*

²³ Te aho naa koi na Sadyusi raa ku oo ake iaa Jisas raa, tena ki tattara ma na tama ku mmate raa se lavaa te ora muri i taha ma te mate. ²⁴ Na tama raa e vahiri ake ma, “Rabai, Moses e tattara

mai ma kame he tanata e mate se hai tamalliki, te taina aia raa e me ki avana te hine raa ki hura tama ma te taina aia ku mate raa. ²⁵ Ia tena e isi tokohitu na hai taina ni nnoho i te kina nei. Te tama matua raa e avana no mate se hai tamalliki, tena taina pare ake raa ku avana te hine raa. ²⁶ Te tama raa ku mate hoki se hai tamalliki, tena te tama hakatoru raa ki avana te hine raa hoki no mate se hai tamalliki. Te hai taina raa hakaatoa e avvana te hine raa no mmate se hai tamalliki ²⁷ Tena ki oti roo te hine raa ku mate. ²⁸ Ia tena i te aho na tama hakaatoa e me ki ora muri raa, koai te tama te hai taina nei e me ki avana te hine raa? Na tama nei hakaatoa ku oti te avvana te hine raa.”

²⁹ Kito Jisas ki meake, “Kootou e vvare roo! Kootou e vvare maitaname kootou se illoa na tattara te Launiu Tapu ia ma na mahi TeAtua raa.

³⁰ I te aho na tama e me ki mahhike i taha ma te mate no ora muri raa, na tama raa e me ki ssau pera ma ni ensel i te vaelani, tena laatou se lavaa te avvana. ³¹ Ia tena i te vahi te ora muri i taha ma te mate raa: kootou se hai vahao e ppau hea TeAtua ni tattara atu i kootou? Aia e mee ma,

³² ‘Anau ko TeAtua Abraham,

TeAtua Aisak ia ma TeAtua Jekop.’

Aia ko TeAtua na tama e ora, sei ma na tama e mmate.”

³³ Te saaita te kanohenua raa ni llono na tattara nei, na tama raa ku mahharo roo i na akoako Jisas raa.

Te tuua hakamaatua

(Mak 12.28–34; Luk 10.25–28)

³⁴ Te saaita na Farisi raa ni llono ma na tattara Jisas raa e mee na Sadyusi raa no nnoho hemuu, tena na tama raa ki oo ake no hakapaa, ³⁵ tena he

tama na tama raa, e mea aia he tama e poroporo na tuaa e haere ake ma ki taaiki Jisas ma te vahiri aia. ³⁶ Tama raa e vahiri ake ma, “Rabai, te tuaa hee e hakanaani i roto na tuaa hakaatoa?”

³⁷ Kito Jisas ki meake, “‘Laoi TeAriki TeAtua kootou raa ma na hatu manava kootou, na anana kootou ia ma na hakataakoto kootou.’ ³⁸ Teenei ko te tuaa hakamaatua ia e hakanaani. ³⁹ Te tuaa e pare ake tera e hakanaani hoki raa e mee peenei: ‘Laoi alaa tama pera ma akoe e laoi akoe hokoe.’ ⁴⁰ Na tuaa Moses raa hakaatoa ia ma na akoako na profet raa e tuunaki koi i na tuaa e rua nei.”

*Te vahiri i te vahi te Mesaia
(Mak 12.35–37; Luk 20.41–44)*

⁴¹ Na Farisi raa ku hakkutu hakaatoa, tena Jisas ki vahiri ake na tama raa ma, ⁴² “Kootou e mannatu peehee i te Mesaia raa? Tama raa he mokopuna aii?”

Kito na tama raa ki meake, “Te tama naa he mokopuna Devit.”

⁴³ Tena Jisas ki meake, “Aiea kaa TeAnana Tapu raa ni tau i roto Devit, tena tama raa ki kanna te Mesaia raa ma ko ‘TeAriki’ raea? Devit e meake ma,

⁴⁴ ‘TeAtua e meake i TeAriki Anau raa ma: Noho i te vahi laaua Anau nei, ki tae roo te saaita Anau e tuku na tama e kiri lloto Akoe raa i raro na tapuvae Akoe raa.’

⁴⁵ Tena kame Devit e kanna Te Mesaia raa ma, ‘TeAriki’, kaa te Mesaia raa e lavaa peehee te mee pera ma he mokopuna Devit?”

⁴⁶ Ia se hai tama na tama raa e lavaa te sui muri ake te vahiri Jisas raa, tena kaamata te aho naa,

se hai tama hoki e haere ake ma ki vahiri ake Jisas he vahiri.

23

Lollohi hakamattonu i na tama e poroporo na tuaa ia ma na Farisi

(Mak 12.38–39; Luk 11.43,46; 20.45–46)

¹ Tena Jisas ki tattara ake te kanohenua raa ia ma na disaipol Aia raa ma, ² “Na tama e poroporo na tuaa ia ma na Farisi raa ko na tama e ttonu te tattara atu na tuaa Moses raa. ³ Kootou ki hakallono no tauttari na mee hakaatoa na tama naa e tattara atu kootou ki ppena raa, e meia auu se tauttari na tiputipu na tama naa, maitaname na tama naa se tauttari na tattara laatou e tattara atu raa. ⁴ Na tama naa e hakatau atu na mee roo e mmaha, ia e hainattaa te amo raa i aruna kootou, e meia laatou se lavaa roo te kkira atu no tokonaki kootou ki amo na mee e mmaha raa. ⁵ Na tama naa e ppena na mee ma ki kkite na tama hakaatoa na mee laatou e ppena raa. Kira ake na mee e mmahu na tattara te Launiu Tapu tera laatou e nnoa na marae ia ma na rima laatou raa, ia kira ake hoki te lloa na maea e nnoa na hekau laatou raa. ⁶ Na tama naa e hihhai ki nnoho i na kina na tama hakamattua e nohonoho i na kina na kai e llahi ia ma na kina e hakananniu i roto na hare lotu na Jiu raa; ⁷ tena na Farisi raa hoki e hihhai ma na tama ki hakammaha laatou i na kina na maket, tena na tama naa hoki e hihhai ma na tama ki kakanna laatou ma, ‘Rabai’ ⁸ Kootou se lavaa te kannaria ma, ‘Ni Rabai’, maitaname kootou hakaatoa ni hai taina koi, tena kootou e isi te Rabai hokotahi koi. ⁹ Tena kootou se lavaa te kannaria he tama na tama te maarama nei ma, ‘Tamana’, maitaname kootou e isi te Tamana

hokotahi i te vaelani. ¹⁰ Tena kootou se lavaa te kanna ria ma, ‘ni Tama hakamattua’, maitaname te tama hokotahi e hakamaatua kootou raa ko te Mesaia. ¹¹ Te tama hakanaaniu kootou raa ko te tama e hehekau ma kootou raa. ¹² Te tama e mee aia hokoia ki hakanaaniu raa e me ki tuku ria ki mouraro roo, tena te tama e mee aia hokoia ki mouraro raa e me ki ssau ria no hakanaaniu.

*Jisas e hai ake na tama hakamattua na Jiu
(Mak 12.40; Luk 11.39–42,44,52; 20.47)*

¹³ “Ia e me ki haero roo ma kootou na tama poroporo na tuua ia ma na Farisi raa! Kootou ni tama tattara uhiuhi! Kootou e ppui te totoka te Hakamaatua ana i te Vaelani raa i na tama te maarama nei raa, e mea kootou hokkootou se lavaa te ttae i te kina raa, tena kootou e ppui hoki na tama e hahaivi ma ki ttae i te kina raa!

¹⁴ [“Kootou na tama poroporo na tuua ia ma na Farisi raa e me ki hakalono lihu haero roo! Kootou ni tama tattara uhiuhi! Kootou e hai lavvaka no kailallao na hekau na h hine ku se hai avana raa, tena ki hakatannata hoki ma kootou e too na lotu lolloa! Kootou e me ki hakalono lihu haero roo e mee na tiputipu sakkino kootou nei!]

¹⁵ “Kootou na tama poroporo na tuua ia ma na Farisi raa e me ki haero roo! Kootou ni tama tattara uhiuhi! Kootou e huro vaa roto te moana, tena ki oo vaa roto na henua hakaatoa ma ki sesee ni tama ki tauttari kootou, e mea te saaita kootou kullave na tama, tena kootou ku mee roo na tama naa ki haero ki oo no ttae i te kina te ahi raa peenaa ma kootou naa hoki!

¹⁶ “Kootou ni tama karemata sseni e hakattaki na kanohenua, kootou e me ki hakalono lihu haero roo! Kootou e akoako ma, ‘Kame he tama e ttpa te Hare Tapu raa ma ki hakamaoni na

tattara aia raa, tena te tama naa e lavaa koi te seu te tattara aia raa; e mea kame he tama e ttapa na gol i roto te Hare Tapu raa ma ki hakamaoni na tattara aia raa, tena te tattara naa ku hakamaoni roo.’

¹⁷ “Kootou ni vvare e karemata sseni! Koai te mee e hakanaaniu, na gol ma ko te Hare Tapu e mee na gol raa ki ttapu raa? ¹⁸ Kootou e akoako hoki ma, ‘Kame he tama e ttapa te olta raa ma ki hakamaoni na tattara aia raa, tena te tattara naa e lavaa koi te seu ria, e mea kame aia e ttapa na hoki i aruna te olta raa ma ki hakamaoni na tattara aia raa, tena te tattara naa ku hakamaoni roo.’ ¹⁹ Na karemata kootou naa e sseni roo! Koai te mee e hakanaaniu, na hoki raa ma ko te olta e mee na hoki raa ki ttapu raa? ²⁰ Ia tena kame he tama e ttapa te olta raa ma ki hakamaoni na tattara aia raa, te tama naa e ttapa te olta raa ia ma na hoki e ppiri i aruna raa, ²¹ tena kame aia e ttapa te Hare Tapu raa, tena te tama naa e ttapa te Hare Tapu raa ia ma TeAtua te Tama e noho i te kina raa; ²² tena kame he tama e ttapa te vaelani raa ma ki hakamaoni na tattara aia raa, tena te tama naa e ttapa te Nohorana TeAtua raa ia ma te Tama e noho i aruna raa.

²³ “Kootou na tama poroporo na tuaa ia ma na Farisi raa e me ki haeo roo! Kootou ni tama tattara uhiuhi! Kootou e hoki ake TeAtua te hakasehui na laumea ia ma na laakau e mannoni na tama e hilo ma na kai teeraa e kanna ria ma ni mint, ni dil ia ma na kumin raa, e mea kootou se hihhai ki tauttari na akoako hakamaoni na tuaa raa pera ma ki nnoho taualleka, ki manava alloha, tena ki tattara te hakamaoni. Aanei na tuaa kootou e tau te tauttari, tena kootou ki se

tiaki alaa tuaa. ²⁴ Kootou ni tama karemata sseni! Kootou e kkope na rano i roto na vai kootou e unu raa, e mea kootou se illoa ma kootou e hhoru na kamel!

²⁵ “Kootou na tama poroporo na tuaa ia ma na Farisi raa e me ki haeo roo! Kootou ni tama tattara uhiuhi! Kootou e ssoro koi te vahi i aho na parete ia ma na kapu kootou raa, e mea i roto na parete ia ma na kapu raa e kkapi roo na mee sakkino pera ma na tiputipu sakkino kootou raa.

²⁶ Na Farisi karemata sseni! Kootou ki ssoro i roto na parete ia ma na kapu raa ki matahua i mua, tena kootou ku ssoro hoki i aho raa ki matahua!

²⁷ “Kootou na tama poroporo na tuaa ia ma na Farisi raa e me ki haeo roo! Kootou ni tama tattara uhiuhi! Kootou e ssau pera ma na kerekere makkini i aruna na taruma tera e makkini hua roo, e mea i roto te taruma naa e pii roo na ivi ia ma na tama ku ppara. ²⁸ Tena kootou e ssau peeraa hoki, na tinotama kootou i aho raa e tiputipu laoi i na karemata na tama, e mea i roto kootou raa e pii roo na tiputipu sakkino ia ma na hai sara.

*Jisas e tattara ake na hakalono llihu na Farisi
(Luk 11.47–51)*

²⁹ “Kootou na tama poroporo na tuaa ia ma na Farisi raa e me ki haeo roo! Kootou ni tama tattara uhiuhi! Kootou e ppena hakaraoi roo na taruma na profet raa, tena ki hakalaakei hoki na taruma na tama ni nnoho na ora taualleka raa; ³⁰ tena kootou e tattara hoki ma: pera ma kootou ki nnoho te saaita na tipuna kootou raa ni nnoho raa, kootou se lavaa te ppena hea na tama raa ni ppena no taa na profet raa no mmate.

³¹ Ia tena kootou ku hakari roo pera ma kootou ni mokopuna na tama ni taa na profet raa no mmate raa! ³² Ia tena hai na mahi kootou ki hakaoti hea na tipuna kootou raa ni kaamata mai raa! ³³ Kootou ni laponu, ia ni tamalliki na laponu! Kootou e kkahu ma kootou e lavaa te hakassao i taha ma te kina te ahi?

³⁴ “Tena Anau e meatu kootou pera ma Anau e me ki kauna ria atu ni profet, na tama e atamai ia ma na tisa; kootou e me ki taa alaa tama na tama nei no mmate, tena ku ttii alaa tama, tena ku riki alaa tama i roto na hare lotu na Jiu raa, tena ku hakatui alaa tama ki huro i alaa matakaina. ³⁵ Ia tena i te hakaotioti kootou e me ki too na hakalono llihu hakaatoa i te mmate na tama e ttonu raa, kaamata mai te mate Abel raa haere no tae te mate Sakaraia te tama Berekia raa; te tama kootou ni taa i lottonu te olta ia ma te Hare Tapu raa. ³⁶ Anau e meatu te hakamaoni: na hakalono llihu te mmate na tama nei raa e me ki mmoe i roto na tama te aho nei raa!

Te laoi Jisas i Jerusalem
(Luk 13:34–35)

³⁷ “Jerusalem, Jerusalem! Kootou e taa na profet, tena ki maka na tama e kavekave na tattara tera TeAtua ni kauna ria atu raa! E hia roo na vahao Anau e maanatu ma ki hakkutu mai kootou hakaatoa ma na rima Anau pera ma he manu hine e hakkutu ake na pupunua aia raa, e meia kootou se hihhai ma Anau ki hakkutu mai kootou! ³⁸ Ia tena te Hare Tapu kootou naa e me ki tuu vare roo se hai tama. ³⁹ Anau e meatu kootou; kaamata te saaita nei kootou se lavaa hoki te kkite Anau ki tae roo te saaita kootou ku

tattara ma, “TeAtua e hakatapu te Tama e hamai i te inoa TeAriki raa.”

24

Jisas e tattara ma te Hare Tapu raa e me ki maseu

(Mak 13.1–2; Luk 21.5–6)

¹ Jisas ku huri no haere i taha ma te Hare Tapu raa, tena na disaipol Aia raa ku oo ake no meake Aia ki kkira ake i na hare te Hare Tapu raa. ² Tena Jisas ki meake, “Hakamaoni, kootou e me ki kkite na mee nei hakaatoa. Tena Anau e me ki meatu he mee hokotahi. Se isi te hatu hokotahi i na hatu e mmau te Hare Tapu naa e me ki mmau tahi roo i te kina aia e mmau raa; na hatu hakaatoa e me ki hhopo no maoha i raro.”

Na hakalono lihu e me ki ttiae mai

(Mak 13.3–13; Luk 21.7–19)

³ Jisas e noho i aruna te Mouna e hhomo na Oliv raa, tena na disaipol raa ki oo ake hokolaatou no mmata Tama raa. Kito na tama raa ki meake, “Hakari mai maatou te saaita na mee nei e me ki kapihi mai, ia hea e me ki kapihi mai ki huri mai maatou te saaita Akoe e me ki hamai ia ma te saaita na mee hakaatoa e me ki oti raa.”

⁴ Tena Jisas ki meake, “Kootou ki tanattana tahi, ia auu se tiaki alaa tama ki malliu atu kootou.

⁵ Tammaki na tama e mee ma laatou e tattara i te vahi Anau e me ki oo atu no tattara atu ma, ‘Anau ko te Mesaia!’ Tena laatou e me ki malliu ake tammaki roo na tama. ⁶ Kootou e me ki llono na kapipihi na taua e ttani tappiri atu ia ma na rono na henua e ppuhu, e meia auu se mamannatu tammaki. Na mee nei e me ki kapihi

atu, e meia se mee ma teenaa te hakaoti naa ku tae atu. ⁷ Na henua e me ki ppuhu hokolaatou, na tuku e me ki ppuhu hokolaatou. Tena e me ki isi te saaita te hikkai ia ma na ruru henua na kina hakaatoa. ⁸ Na mee nei hakaatoa e ssau pera ma na isu kaamata te hine ku mee ki mamaoha raa.

⁹ “Kootou e me ki hakaipiki ria no kou ake na tama ki kou atu na hakaono llihu kootou, tena ku taa kootou ki mmate. Na kanohenua hakaatoa e me ki se hihhai kootou e mee kootou e tauttari Anau. ¹⁰ Tammaki na tama e me ki tiaki na hakattina laatou raa te saaita naa; na tama naa e me ki tattara hao teeraa tama ma teeraa tama, tena e me ki se hihhai hokolaatou. ¹¹ Ia tammaki na profet malliu e me ki oo atu no tattara malliu ake tammaki na tama. ¹² Tammaki na tama e me ki tauhano te ppena na mee sakkino, tena laatou e me ki tiaki na laoi laatou ni isi i mua raa. ¹³ Emeia na tama e ttuu mmau no ttae te hakaoti raa e me ki ora. ¹⁴ Tena te Rono Tauareka i te vahi te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e me ki takutaku ria ki llono na tama na henua hakaatoa i te maarama nei raa, tena ki oti te hakaotioti te maarama nei raa ku tae atu.

Te mee sakkino e hao roo
(Mak 13.14–23; Luk 21.20–24)

¹⁵ “Kootou e me ki kkite te mee sakkino roo tera profet Daniel ni tattara raa. Te mee naa e me ki tuu i te kina e tapu kkini i roto te Hare Tapu raa.” (Te tama e ppau na tattara nei raa ki iroa te hakataakoto na tattara nei!) ¹⁶ “Tena na tama i roto Judia raa ku huro i te kina na mouna raa no mmuni. ¹⁷ Te tama i aruna te tauhuhu te hare aia raa se lavaa te tiho i raro ma ki too hea aia e ttino raa. ¹⁸ Ia te tama i roto te paupaku aia raa se lavaa te vaakai i hare ma ki too te kkahu

rima lloa aia raa. ¹⁹ Te aho naa e me ki haero roo ma na hhine hai ttama ia ma na hhine na tamalliki laatou raa koi pammee raa. ²⁰ Lotu ake TeAtua ki se lavaa kootou te huro i taha te saaita te matani ia ma te saaita te Sabat! ²¹ Maitaname na hakalono llihu te saaita naa e me ki haero roo i aruna na hakalono llihu tera ni hhura mai i te kaamata roo te maarama nei ni tipu ake haere no tae mai te aho nei. Tena se lavaa hoki ni hakalono llihu peenei e me ki hura atu hoki i muri. ²² Emeia TeAtua ku oti te ttuu te kooina na aho raa no moisi; peeraa TeAtua ki se ttuu na aho raa no moisi, se hai tama e me ki ora. TeAtua e ttuu na aho raa no moisi e mee na tama Aia ni hirihiri raa.

²³ “Tena kame he tama e meatu akoe ma, ‘Kira ake, teenei te Mesaia nei!’ ia ma ku meatu ma, ‘Teeraa Aia raa!’, kootou se lavaa te hakattina na tattara naa. ²⁴ Maitaname na mesaia malliu ia ma na profet malliu raa e me ki ttae atu; na tama naa e me ki huri atu na mirakol ia ma na hakkatu e llahi ma ki lavaa laatou te malliu ake hoki na tama TeAtua ni hirihiri raa, kame laatou e lavaa. ²⁵ Hakallono! Anau ku oti te tattara atu na mee nei i mua te aho naa e tae atu.

²⁶ “Tena kame ni tama e meatu ma, ‘Teeraa te Tama raa i te kina e tuu mahoa raa!’ Tena kootou ki se vvare no oo i te kina naa, tena kame laatou e meatu ma, ‘Teeraa te Tama raa e mmuni i te kina raa!’ Tena kootou se lavaa te hakattina na tattara na tama naa. ²⁷ Maitaname te Tamariki te Tama nei e me ki hamai pera ma he uila no hakamaahina i te vaelani raa, kaamata te anake haere no tae telaki.

²⁸ “He kina peehee e moe te mee e mate, na manu lellee kai ttama raa e me ki muimui i te kina naa.

Te hamai te Tamariki te Tama nei
(Mak 13.24–27; Luk 21.25–28)

²⁹ “I muri na hakalono llihu na aho naa, te laa raa e me ki pouri, tena te maremo raa e me ki se lavaa hoki te maahina, na hetuu raa e me ki maoha i taha ma te vaelani, tena na mahi i te vaelani raa ku se lavaa te oo tonu na ara laatou e hahere raa. ³⁰ Tena na hakkatu te Tamariki te Tama nei e me ki hura ake i te vaelani, tena na tama hakaatoa i roto te maarama nei raa e me ki tanittani te saaita laatou e kkite te Tamariki te Tama nei, e hamai i roto na pukureurehu i te vaelani raa ma na mahi hai mmahi. ³¹ Te puu hakanaani raa e me ki tani, tena te Tama raa e me ki kauna ria iho na ensel Aia raa ki oo i na kina hakaatoa i te maarama nei raa no hakkatu ake na tama roo hakaatoa Aia ni hirihihi raa.

Tattara hurihuri te laakau fik
(Mak 13.28–31; Luk 21.29–33)

³² “Te laakau fik raa e me ki poroporo atu kootou na hakataakoto. Te saaita na raraa raa e hhomo, tena na laumea raa ku mahaa ake, tena kootou e me ki illoa pera ma te saaita na reurehu raa ku tappiri ki ttae mai. ³³ Ia e ssau pera hoki, te saaita kootou e kkite na mee nei hakaatoa raa, kootou e me ki illoa pera ma te saaita te Tama raa e me ki hamai raa ku taapiri, ia Aia ku tanattana ki hamai. ³⁴ Mannatu pera ma na mee nei hakaatoa e me ki kapihi atu i mua na tama e nnoho te saaita nei raa e mmate hakaatoa. ³⁵ Te vaelani ma te maarama nei e me ki oti, e meia na tattara Anau raa e me ki mmoe tahi se lavaa roo te oti.

Se hai tama e iroa te Aho ia ma te saaita
(Mak 13.32–37; Luk 17.26–30; 17.34–36)

³⁶ “Se hai tama e iroa te aho hee roo ia ma te saaita hee roo te aho naa e me ki tae mai, niaina na ensel i te vaelani, ia te Tamariki te Tama nei hoki se iroa; te Tamana Hokoia koi e iroa. ³⁷ Te hamai te Tamariki te Tama nei e me ki ssau pera ma hea ni kapihi ake te saaita Noa raa. ³⁸ Na aho i mua te tai uu raa, na tama raa e kkai, ia e unu, tena na hhine ia ma na taanata raa e avavvana haere no tae roo te saaita Noa ku haere i roto te vakatua aia raa, ³⁹ e mea na tama raa se illoa hea e me ki kapihi ake haere no tae roo te saaita laatou ku loohia te tai uu raa. Te aho te Tamariki te Tama nei e hamai raa e me ki ssau pera ma te saaita naa. ⁴⁰ Te saaita naa tokorua na taanata e me ki uata i roto te paupaku hokotahi, teeraa tama e me ki too ria i taha, tena teeraa tama e me ki tiaki ria. ⁴¹ Tokorua na hhine e me ki tukituki na kai, teeraa tama e me ki too ria i taha, tena teeraa tama e me ki tiaki ria.

⁴² “Kootou ki tanattana tahi, maitaname kootou se illoa te aho hee roo TeAriki e me ki hamai.

⁴³ Kame te tama te hare raa e iroa te saaita te tama kairarao raa e me ki haere ake, kootou e illoa pera ma te tama naa se lavaa te moe ki se lavaa te tama kairarao raa te haere ake no ssaa te haere aia raa.

⁴⁴ “Ia tena kootou ki tanattana tahi, maitaname te Tamariki te Tama nei e me ki hamai te saaita kootou e nnoho taravare ma Aia ku se hamai raa.

Te tama hehekau hakamaoni ia ma te tama hehekau mariu

(Luk 12.41–48)

⁴⁵ “Kaa koai te tama e hakamaoni i na hehekau aia, ia e atamai naa? Teenaa ko te tama tera te tama hakamaatua raa e tuku aia ki hakamaatua i aruna alaa tama hehekau raa, tena ku vaevae ake na kai na tama raa na saaita laatou e kkai raa.

⁴⁶ Te tama hehekau naa e me ki hihia roo kame te tama hakamaatua aia raa e hamai no kite aia e ppena na mee raa. ⁴⁷ Anau e meatu kootou te hakamaoni pera ma te tama hakamaatua naa e me ki tuku te tama naa ki mmata na hekau aia raa hakaatoa. ⁴⁸ Emeia kame aia he tama hehekau hao, aia e me ki tattara hokoia ma, 'Te tama hakamaatua anau raa e me ki se lavaa te hamai saaita roroa roo.' ⁴⁹ Tena aia ku kaamata no riki alaa tama e hehekau ma aia raa, tena ku haere no kai, ia no unu ma na tama e unu mahi raa. ⁵⁰ Tena te tama hakamaatua te tama hehekau naa e me ki hamai te saaita te tama hehekau naa se tanattana, ia se iroa te saaita te tama raa e me ki hamai raa. ⁵¹ Te tama hakamaatua naa e me ki tuutuu maruu te tama hehekau naa ki hakaalono llihu pera ma alaa tama e tattara uhiuhi raa hoki. Na tama naa e me ki ttani no hakatikkati na niho laatou.

25

Te tattara hurihuri te sanahuru na taukupu

¹ "Te saaita naa te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e me ki ssau pera ma te sanahuru na taukupu e too na lamu laatou raa ma ki oo no ttiri ma te taupeara ku mee ki avana raa. ² Tena he tokorima na taukupu e panimu, tena teeraa tokorima na taukupu e atamai. ³ Te tokorima na taukupu e panimu raa e too koi na lamu laatou raa, tena se hai karaseni hoki e too ma na lamu raa, ⁴ tena te tokorima na taukupu e atamai raa e too na lamu laatou raa, tena ki utu hoki na karaseni na lamu raa. ⁵ Te taupeara e me ki avana raa e nnahe roo te hamai, tena na taukupu raa ku tutturi moe no mmoe heilloa roo.

⁶ “Te mee raa ku raka te tuapoo, tena laatou ku llono te tama e kanna ma, ‘Teenei te taupeara ku mee ki avana nei ku hamai! Oo mai no tanattana ki hamai aia!’ ⁷ Tena te sanahuru na taukupu raa ku mahhuru no mmiri ake na lamu laatou raa i aruna. ⁸ Tena te tokorima na taukupu e panimu raa ku meake teeraa tokorima na taukupu ma, ‘Utu mai ni karaseni ma na lamu maatou nei, na lamu nei ku mmaha.’ ⁹ Tena na taukupu e atamai raa ki meake, ‘Maatou se lavaa te utu atu e mee na karaseni nei se llava te vvae ma taatou. Oo no sui ni karaseni ma kootou te stoa.’ ¹⁰ Kito te tokorima na taukupu e panimu raa ki oo no sui na karaseni laatou raa, ia te saaita na taukupu e panimu raa ni oo, te taupeara ku mee ki avana raa hoki ku tae ake. Te tokorima na taukupu e tanattana raa ku oo ma te taupeara raa i te kina te kai raa, tena na tama raa kippui te totoka.

¹¹ “Tena ki oti roo teeraa tokorima na taukupu ku ttae ake, tena ki kakanna ake ma, ‘TeAriki, TeAriki! Taaraki te totoka raa ki oo atu maatou i hare.’ ¹² Tena te taupeara raa ki meake, ‘Anau se lavaa te taaraki te totoka raa! Anau se iroa kootou.’”

¹³ Tena Jisas ki meake, “Kootou ki tanattana, maitaname kootou se illoa te aho ia ma te saaita hee roo te Tamariki te Tama nei e me ki hamai.

Tokotoru na tama hehekau
(Luk 19.11–27)

¹⁴ “Te saaita naa te Hakamaatua ana i te Vaelani raa e me ki tipu peenei. Teeraa he tama e tanattana ki horau, tena aia ki kanna ake na tama hehekau aia raa, tena ki meake na tama raa ki lollohi na hekau aia raa. ¹⁵ Tama raa e kou ake na silenī na tama raa tautari te iroa te

tama raa. Te tama hokotahi aia e kou ake rima simata na sileni, teeraa tama aia e kou ake rua simata, tena teeraa tama aia e kou ake te simata hokotahi. Tena aia ki tiaki na tama raa no horau. ¹⁶ Te tama hehekau ni too rima simata na sileni raa ku haere no hehekau no too hoki teeraa rima simata na sileni. ¹⁷ Ia e ssau hoki ma te tama ni too rua simata na sileni raa. Tama raa e haere no hehekau ma na sileni raa no too teeraa rua simata na sileni hoki. ¹⁸ Emeia te tama hakatoru ni too te simata hokotahi raa ku haere no kerī te rua raa, tena ki tanu na sileni te tama hakamaatua aia raa ni kou ake raa.

¹⁹ “Te saaita te tama hakamaatua raa ni haere raa ku roroa roo, tena ki oti aia ku vaakai mai ma ki hakatonu ma na tama hehekau aia raa i te vahi na sileni aia ni kou ake raa. ²⁰ Te tama hehekau ni too rima simata na sileni raa ku haere ake no kou ake te rima simata na sileni raa, tena ki meake, ‘Tama hakamaatua, akoe ni kou mai rima simata na sileni, ia teenei teeraa rima simata anau ni hehekau ma na sileni nei no too!’ ²¹ Tena te tama hakamaatua raa ki meake, ‘Tauareka roo, akoe he tama hakamaoni te hehekau! Akoe e huri mai ma akoe he tama hehekau tauareka hakamaoni te rorohi na sileni moisi, tena anau e me ki tuku akoe ki rorohi na sileni tammaki. Hamai i hare ki hihhia taaua hakaatoa!’

²² “Tena te tama hehekau ni too rua simata na sileni raa ku haere ake i hare, tena ki meake, ‘Tama hakamaatua, akoe e kou mai rua simata na sileni, tena teenei teeraa rua simata na sileni anau ni hehekau ma na sileni nei no too raa.’

²³ ‘Tauareka roo, akoe he tama hakamaoni te hehekau! Akoe e huri mai ma akoe he tama hakamaoni te rorohi na sileni moisi, tena anau e me ki tuku akoe ki rorohi tammaki na sileni. Hamai i hare ki hihhia taaua hakaatoa!’

24 “Tena te tama hehekau ni too te simata hokotahi raa ku haere ake i hare, tena ki meake, ‘Tama hakamaatua, anau e iroa pera ma na tama e mattaku akoe; akoe haere haki, tena ki kkope na kai na kina alaa tama e ttori raa. 25 Anau e matakua akoe, tena anau ki haere no tanu na sileni akoe raa i te kerekere. Kira ake aanei na sileni akoe nei hakaatoa roo.’

26 “Tena te tama hakamaatua raa ki meake, ‘Akoe he tama hehekau sakkino, ia e matanae-nae. Akoe e iroa pera ma anau he tama haere haki, tena ki kkope na kai na kina alaa tama e ttori raa kaa seai? 27 Tena akoe e tau roo te ppono na sileni anau nei i roto te benk, tena anau e me ki too na sileni nei hakapaa ma na sileni laatou e me ki hakapiri ake i aruna te saaita anau e vaakai mai raa.’

28 “Tena te tama hakamaatua raa ki meake na tama e ttuu i te kina raa, ‘Too na sileni raa i taha ma te tama naa no kou ake te tama e isi sanahuru na simata na sileni raa. 29 Niaina ma akoe e isi tammaki na mee, e mea akoe e me ki isi tammaki hoki alaa mee e me ki ttoe, tena te tama se isi na mee raa, niaina ma na mee raa e moisi, na mee raa e me ki too ria i taha ma aia. 30 Tena kootou ki lletu te tama hehekau sakkino nei i aho i te kina e pouri raa, tena aia e me ki tani no hakatikkati na niho aia raa.’

Te hakatonutonu i te aho hakaoti

31 “Te saaita te Tamariki te Tama nei e hamai pera ma he Tuku ma na ensel Aia raa, te Tama raa e me ki noho i aruna te Nohorana hakanaaniu Aia raa, 32 tena na tama na henua hakaatoa e me ki kkutu i mua Tama raa. Tena te Tama raa e me ki vvae na tama raa i na kuturana e rua e ssau pera ma te tama rorohi na manu raa e vvae na

sipsip raa i taha ma na gout. ³³ Tama raa e me ki tuku na tama e ttonu raa i te vahi laaua Aia, tena na tama sakkino raa i te vahi se laaua Aia.

³⁴ “Tena te Tuku raa e me ki meake na tama i te vahi laaua Aia raa ma, ‘Oo mai, kootou ko na tama e hakatapu ria te Tamana Anau raa! Oo mai no ttino te Hakamaatua ana i te Vaelani tera ku oti te tanattana ma kootou te saaita roo te maarama nei ni tipu ake raa. ³⁵ Anau e hikai, tena kootou e haanai Anau, Anau e hiunu, tena kootou e kou mai na vai no unu Anau; Anau he manu siri, tena kootou e too hakaraoi Anau i na hare kootou raa; ³⁶ Anau se hai hekau, tena kootou e kou mai na hekau Anau; Anau e laavea, tena kootou e lollohi hakaraoi Anau, Anau e karapusi ria, tena kootou e oo mai no matamata Anau.’

³⁷ “Tena na tama e tonu tahi raa e me ki meake ma, ‘TeAriki, te saaita hee maatou ni kkite ma Akoe ni hikai, tena maatou ki haanai Akoe, ia te saaita hee Akoe ni hiunu, tena maatou ki kou atu na vai no unu Akoe? ³⁸ Te saaita hee maatou ni kkite ma Akoe he manu siri, tena maatou ki too hakaraoi Akoe i na hare maatou raa, ia te saaita hee Akoe se hai hekau, tena maatou ki kou atu na hekau Akoe? ³⁹ Te saaita hee maatou ni kkite ma Akoe e laavea, ia ni ponotia i te hare karapusi, tena maatou ki oo atu no mmata Akoe?’ ⁴⁰ Tena te Tuku raa e me ki meake, ‘Anau e meatu kootou, he saaita peehee kootou e ppena hakatauareka i na tama Anau tera e mouraro raa, kootou e ppena te tauareka naa i Anau!’

⁴¹ “Tena ki oti Aia ki meake na tama i te vahi se laaua Aia raa, ‘Oo i taha ma Anau, kootou ko na tama e nnoho iraro na haeo TeAtua! Oo i te kina te ahi e ura tahi tera e tanattana ma Satan ia ma na ensel aia raa! ⁴² Anau e hikai, e meia kootou

se haanai Anau, Anau e hiunu, e meia kootou se hai vai e kou mai no unu Anau; ⁴³ Anau he manu siri, e meia kootou se too hakaraoi Anau i na hare kootou raa, tena Anau ni se hai hekau, e meia kootou se hai hekau ni kou mai Anau. Anau e laavea, ia e moe i te hare karapusi, e meia kootou se oo mai no lollohi Anau.’

⁴⁴ “Tena na tama sakkino raa e me ki meake, ‘TeAriki, te saaita hee maatou ni kkite ma Akoe e hikai, ia e hiunu ia ma Akoe he manu siri ia ma Akoe se hai hekau ia ma Akoe e laavea ia ma Akoe e karapusi, tena maatou se oo atu no mmata Akoe?’

⁴⁵ “Tena te Tuku raa e me ki meake, ‘Anau e meatu kootou, he saaita peehee kootou se hihhai ki tokonaki he tama na tama mouraro Anau raa, tena kootou se hihhai ki tokonaki hoki Anau.’

⁴⁶ Na tama sakkino raa e me ki oo i te kina na hakaono llihu se isi te hakaoti raa, tena na tama e ttonu raa e me ki oo i te kina te ora e ora tahi raa.”

26

Na tama hakamattua raa ku tattara hemuu ma ki taa Jisas

(Mak 14.1–2; Luk 22.1–2; Jon 11.45–53)

¹ Jisas e akoako ake na hakataakoto roo hakaatoa no oti, tena Aia ki meake na disaipol Aia raa,

² “Kootou e illoa pera ma te Pasova raa e me ki teiho mai te aho hakarua raa, tena te Tamariki te Tama nei e me ki hakaipiki ria no kou ake na tama e kiri lloto Aia raa ki ttii i aruna te kros.”

³ Tena na maatua hakananniu raa laatou ma na tama hakamattua raa ki oo no kkutu hakaatoa i te hare tuku Kaiafas te pohouru hakanaaniu na

maatua raa ⁴ no tattara ma ki hakapiki hemuu Jisas, tena ku taa Tama raa ki mate. ⁵ Na tama raa e tattara ma, “Taatau se lavaa te ppena te hakataakoto taatau nei te saaita te Pasova raa, ka oti te kanohenua raa ku hakatauttau ma taatau.”

Jisas e amuhiria te lloo manoni i Betani
(Mak 14.3–9; Jon 12.1–8)

⁶ Jisas e noho i Betani i te hare Saimon, te tama te tinotama aia raa ni kaina te manumanu haeo raa. ⁷ Jisas koi noho koi no kai, tena he hine e haere ake iaa Jisas ma te lloo manoni e sui mmaha roo no nnini i aruna te pohouru Tama raa. ⁸ Na disaipol raa ku lloto roo te saaita laatau ni kkite te hine raa e nnini te lloo manoni raa i aruna te pohouru Jisas raa, tena laatau ki meake, “Aiea te lloo naa ku ninnini puamu naea? ⁹ Te lloo nei e tau roo te kou ake alaa tama ki sui tammaki na sileni, tena taatau ku too na sileni raa no kou ake i na tama hakaalloha raa!”

¹⁰ Jisas e iroa hea na disaipol raa e tattara raa, kito Aia ki vahiri ake na tama raa, “Aiea kootou e tattara i te hine nei naea? Hea te hine nei e ppena i Anau raa he mee roo e tauareka. ¹¹ Na tama hakaalloha raa e me ki nnoho tahi ma kootou, e mea Anau se lavaa te noho tahi ma kootou. ¹² Hea te hine nei e ppena raa, aia e nnini te lloo manoni raa i aruna te tinotama Anau ki tanattana te saaita Anau e me ki tanu ria raa. ¹³ Tena Anau e meatu kootou te hakamaoni pera ma he kina peehee i roto te maarama nei na tama e takutaku te Rono Tauareka nei, na tama e me ki mannatu te hine nei i te mee aia e ppena nei.”

Judas e hakariake Jisas
(Mak 14.10–11; Luk 22.3–6)

¹⁴ Tena Judas Iskariot, he tama i roto te sanahuru ma rua na disaipol raa ku haere no mmata na maatua hakananniu raa, ¹⁵ tena ki vahiri ake, “Hea kootou e me ki kou mai anau kame anau e hakari atu Jisas i kootou?” Na maatua hakananniu raa ku ppau ake tipu toru na sileni no kou ake iaa Judas. ¹⁶ Tena kaamata te saaita naa Judas ku kirakira he saaita e tauareka aia ki hakari ake Jisas i na tama hakamattua raa.

Jisas e kai te Kai te Pasova raa ma na disaipol Aia

(Mak 14.12–21; Luk 22.7–13; 22.21–23; Jon 13.21–30)

¹⁷ Te aho kaamata te Kai te Haraoa Mannihi raa, na disaipol raa ku oo ake iaa Jisas raa no vahiri ake Tama raa ma, “I te kina hee Akoe e hihai ma maatou ki oo no tanattana te Kai te Pasova raa ma Akoe?”

¹⁸ Kito Jisas ki meake, “Oo i te tama hokotahi i roto te matakaina raa no meake ma, ‘Te Rabai raa e tattara ma te saaita Aia raa ku ttae mai, tena Aia ma na disaipol Aia raa e me ki kkai te Kai te Pasova raa i te hare akoe.’”

¹⁹ Na disaipol raa e oo no ppena hea Jisas ni tattara ake laatou raa, tena laatou ki tanattana mai te Kai te Pasova raa.

²⁰ Jisas ma te sanahuru ma rua na disaipol Aia raa ku nnoho ma ki kkai te saaita te mee raa ku hiahi. ²¹ Laatou koi nnoho koi no kkai, tena Jisas ki meake, “Anau e meatu kootou, he tama kootou e me ki hakari ake Anau i na tama e kiri lloto Anau raa.”

²² Na disaipol raa ku se hihhai roo, tena laatou ku kaamata no vahihhiri ake Jisas tama taki ttahi ma, “TeAriki, Akoe ma e tattara koi anau.”

²³ Kito Jisas ki meake, “Te tama e ttoki te haraoa aia raa i roto te parete Anau e ttoki te haraoa raa ko te tama e me ki hakari ake Anau i na tama haeo raa. ²⁴ Te Tamariki te Tama nei e me ki mate pera ma te Launiu Tapu raa e tattara, e meia te tama e hakari ake te Tamariki te Tama nei raa e me ki haeo roo! E tauareka roo kame te tama naa ni se haanau iho i te maarama nei!”

²⁵ Tena Judas te tama sakkino raa ku meake, “Rabai, Akoe ma e tattara koi anau.”

Kito Jisas ki meake, “Teenaa koi akoe ku mee mainaa.”

Te kai hakaoti TeAriki

(Mak 14.22–26; Luk 22.14–20; 1 Korin 11.23–25)

²⁶ Te saaita laatou koi kkai, Jisas ku too te muri haraoa raa no lotu ake TeAtua, tena ki ttohi te haraoa raa no vaevae ake i na disaipol Aia raa, tena ki meake, “Too no kkai, teenei ko te tinotama Anau.”

²⁷ Tena Jisas ki too te kapu raa no lotu ake TeAtua, tena ki kou ake na disaipol Aia raa, tena ki meake, “Kootou hakaatoa ki unu; ²⁸ teenei ko te toto Anau tera e huri atu te hakamaoni te tattara e ivi TeAtua raa, tena te toto Anau nei e nnini atu ki ssoro na hai sara na kanohenua hakaatoa i taha. ²⁹ Anau e meatu kootou, Anau se lavaa hoki te unu te wain nei ki tae roo te saaita Anau e unu ma kootou te wain hoou raa, i te Hakamaatua ana te Tamana Anau raa.”

³⁰ Kito na tama raa ki huhua te rue te lotu raa, tena ki oo peeraa i te Mouna e hhomo na Oliv raa.

Jisas e meake ma Pita e me ki kore e toru na vahao

(Mak 14.27–31; Luk 22.31–34; Jon 13.36–38)

³¹ Tena Jisas ki meake na disaipol raa, “Te poo nei kootou hakaatoa e me ki tiaki Anau no huro i taha, maitaname te Launiu Tapu raa e tattara ma, ‘TeAtua e me ki taa te tama e rorohi na manu raa, tena na sipsip raa e me ki maaseu huri.’” ³² Emeia i muri te saaita Anau ku ora muri raa, Anau e me ki haere i Galili i mua kootou.”

³³ Kito Pita ki tattara ake Jisas ma, “Anau se lavaa roo te tiaki Akoe, niaina ma na tama nei hakaatoa e tiaki Akoe!”

³⁴ Tena Jisas ki meake Pita, “Anau e meatu te hakamaoni, i mua te manu tane raa e tani te poo nei, akoe e me ki kore e toru na vahao pera ma akoe se iroa Anau.”

³⁵ Kito Pita ki meake, “Anau se lavaa te ppena peenaa, niaina anau e taia ria no mate ma Akoe!”

Tena na disaipol raa hakaatoa ku tattara ake pera ma Pita raa hoki.

Jisas e lotu i Getsemani

(Mak 14.32–42; Luk 22.39–46)

³⁶ Tena Jisas ki haere ma na disaipol Aia raa i te kina e hui ma ko Getsemani raa, tena Aia ki meake na disaipol raa, “Nnoho i te kina nei ki haere Anau no lotu i te kina raa.” ³⁷ Tena Aia ki too Pita ia ma te tokorua na tama Sebedi raa. Jisas ku aroha roo, tena te hakataakoto Aia raa hoki ku sakkino roo, ³⁸ kito Jisas ki meake na disaipol raa, “Te aroha i roto te hatu manava Anau raa e rahi roo, tena Anau ku taapiri koi ki mate te aroha. Nnoho i te kina nei ki ara taatou.”

³⁹ Jisas e haere no mmao hakamarie, tena Aia ki tteiho i raro no tuturi, tena ki lotu ake peenei, “Taku Tamana, kame e hainauhie, Akoe ku too te kapu te hakalono llihu nei i taha ma Anau! Emeia Akoe se tautari hea Anau e hihai, tautari koi hea Akoe e hihai.”

⁴⁰ Tena Aia ki vaakai no kite tokotoru na disaipol raa ku mmoe heilloa roo; kito Jisas ki meake Pita, “Kootou tokotoru se lavaa roo te ara ake he paa saaita ki ara taatou? ⁴¹ Tauhano te ara tahi, tena ku lotu tahi ki se lavaa kootou te maoha i na hahaaite. Te anana raa e mataora, e meia te tinotama raa e matanaenae.”

⁴² Tena Jisas ki vaakai hakaraoi hoki no lotu ake peenei, “Taku Tamana, kame Akoe se lavaa te too te kapu te hakalono llihu nei i taha ma Anau, tena tiaki Anau ki hakalono llihu pera ma Akoe e hihai raa.” ⁴³ Tena Aia ki vaakai hoki no kite tokotoru na disaipol raa ku mmoe heilloa roo; tokotoru raa ku se lavaa roo te kkira na karemata laatou.

⁴⁴ Tena Jisas ku tiaki na disaipol raa no haere te hakatoru na vahao no lotu ake na lotu Aia ni lotu ake kaamata raa. ⁴⁵ Tena Aia ki vaakai ake i na disaipol raa no meake, “Kootou koi mmoe roo no hamalollo? Kira ake! Te saaita te Tamariki te Tama nei e me ki noho i raro na mahi na tama hai ssara raa ku tae mai. ⁴⁶ Mahhike i aruna ki oo taatou. Kira ake, teenei te tama e me ki hakari ake Anau!”

Jisas ku hakapikiri a

(Mak 14.43–50; Luk 22.47–53; Jon 18.3–12)

⁴⁷ Jisas koi tattara koi te saaita Judas, he tama i roto te sanahuru ma rua na disaipol raa ku tae ake. Judas e haere ake ma te kanohenua e

rahi tera na maatua hakananniu ia ma na tama hakamattua raa ni kauna ki oo ake. Na tama raa e oo ake ma na paraamoa ia ma na muri laakau.

⁴⁸ Judas te tama sakkino raa ku oti te tattara ake na tama raa ma, “Te tama Anau e mohoni raa ko te tama kootou e hihhai raa, tena kootou ku hakapiki Tama naa!”

⁴⁹ Judas e haere tahi atu roo iaa Jisas raa no meake ma, “Rabai, te tauareka ki noho ma Akoe,” tena aia ki mohoni Jisas.

⁵⁰ Kito Jisas ki meake, “Taku soa, akoe ki vave!”

Kito na tama raa ki oo ake no hakapiki Jisas, tena ki ttaohi mmahu roo Tama raa ⁵¹ Tena he tama hokotahi e tuu ma Jisas ku ssau te paraamoa aia raa no ssepe te katarina te tama hehekau te pohouru hakanaaniua na maatua raa no hopo. ⁵² Tena Jisas ki meake te tama raa, “Tuku te paraamoa naa i te kina akoe ni too raa. Na tama hakaatoa e ppuhu ma na paraamoa raa e me ki mmate i na paraamoa. ⁵³ Kootou se illoa pera ma Anau e lavaa te kanna ake te Tamana Anau raa ki tokonaki, tena te Tamana Anau raa e lavaa te kou mai sanahuru ma rua na kuturana na ensel te saaita nei koi ki tokonaki Anau? ⁵⁴ Emeia kame peenaa, tena kaa na tattara te Launiu Tapu raa e tattara mai ma te mee nei e me ki kapihi mai raa e me ki hakamaoni peehee?”

⁵⁵ Tena Jisas ki meake te kanohenua raa, “Kootou e oo mai roo ma na paraamoa ia ma na muri laakau ki ttaohi Anau pera ma Anau he tama se hailou? Na aho hakaatoa Anau e noho no akoako i te Hare Tapu, tena kootou se hakapiki Anau. ⁵⁶ Emeia na mee nei hakaatoa e kapihi mai

ki mee hea na profet raa ni tattara i roto te Launiu Tapu raa ki hakamaoni.”

Tena na disaipol Jisas raa hakaatoa ku tiaki Tama raa no huro i taha.

Jisas e tuu i mua na tama hakananniu
(Mak 14.53–65; Luk 22.54–55; 22.63–71; Jon 18.13–14; 18.19–24)

⁵⁷ Na tama ni hakaipiki Jisas raa ku too Tama raa no kkave i te hare Kaiafas te pohouru hakanaanniu na maatua raa, tena na tama poroporo na tuua ia ma na tama hakamattua raa ku kkutu i te kina raa. ⁵⁸ Pita e hahaere tautari atu hakammao no tae roo i te kina te hare te pohouru hakanaanniu na maatua raa. Pita e uru atu i te kina te hare raa no noho i raro ma na tama lollohi raa ma ki kite aia hea na tama raa e me ki ppena. ⁵⁹ Na maatua hakananniu ia ma alaa tama hakananniu e lahulahu ma ki lave ni tattara se ttonu i te vahi Jisas ma ki lavaa laatou te taa Tama raa ki mate; ⁶⁰ e meia laatou se hai mee e lave, niaina roo ma e tammaki roo na tama e oo ake na hatu na malliu laatou iaa Jisas. Tena te hakaoti, tokorua na taanata ku oo ake i mua ⁶¹ no tattara ake ma, “Te Tama nei e tattara ma, ‘Anau e lavaa te seu te Hare Tapu TeAtua nei ki hina, tena ku hakatuu hakaraoi i roto e toru na aho.’”

⁶² Te pohouru hakanaanniu na maatua raa ku tuu i aruna no meake Jisas ma, “Akoe se isi na tattara ki tattara i te vahi na tattara na tama raa e hai atu Akoe raa?” ⁶³ Emeia Jisas e tuu hemuu koi. Te pohouru hakanaanniu na maatua raa ku meake hakaraoi hoki iaa Jisas ma, “Anau e meatu Akoe ki mee mai te hakamaoni i te inoa TeAtua e ora

raa: eaa, Akoe ko te Mesaia, te Tamariki TeAtua raa ma sei?”

⁶⁴ Kito Jisas ki meake, “Teenaa koi akoe ku mee mai naa. Emeia Anau e meatu kootou: kaamata te saaita nei kootou e me ki kkite te Tamariki te Tama nei e me ki noho i te vahi laua TeAtua Hakanaani raa, tena e me ki hamai i aruna na pukureurehu i te vaelani raa!”

⁶⁵ Te pohouru hakanaani na maatua raa e rono koi na tattara raa, tena aia ki ssae na kaukahu aia raa, tena ki meake, “Tama nei e tattara hao TeAtua! Taatou se hihhai hoki ma alaa tama ki oo mai no tattara mai i te vahi te Tama nei! Kootou e llono koi te saaita nei na tattara Aia e tattara hao TeAtua raa! ⁶⁶ Kootou e mannatu maea?”

Kito na tama raa ki meake, “Tama naa e isi te sara, tena Aia e tau te taia ria ki mate.”

⁶⁷ Tena na tama raa ku sasavare na maihu Jisas, tena ki riki Tama raa; kito na tama ni ppaa na patikauvae Jisas raa ⁶⁸ ki meake ma, “Te Mesaia, kame Akoe he profet hakamaoni, Akoe ku tini ma koai te tama ni ppaa Akoe raa!”

Pita e kore ma aia se iroa Jisas

(Mak 14.66–72; Luk 22.56–62; Jon 18.15–18; 18.25–27)

⁶⁹ Pita e noho i te kina te hare raa te saaita te hine hehekau te pohouru hakanaani na maatua raa ni haere ake no meake aia ma, “Akoe hoki e hahaere ma Jisas te tama i Galili raa.”

⁷⁰ Emeia Pita e kore i mua na tama raa hakaatoa, tena aia ki meake, “Anau se iroa hea akoe e tattara naa.” ⁷¹ Kito Pita ki tiaki te kina aia e noho raa no haere i te kina te totoka te hare raa. Tena teeraa hine hehekau ku kite Pita, tena aia

ki meake na taanata e ttuu i te kina raa, “Te tama nei e hahaere ma Jisas, te tama i Nasaret raa.”

⁷² Tena Pita ki kore hakaraoi hoki ma, “Anau e meatu te hakamaoni pera ma anau se iroa te Tama naa!”

⁷³ Tena se roroa na taanata e ttuu i te kina raa ku oo ake iaa Pita raa. Kito na tama raa ki meake, “Hakamaoni roo akoe he tama na tama raa hoki, maitaname na tattara akoe raa e huri mai pera ma akoe i roto na tama raa hoki!”

⁷⁴ Kito Pita ki meake, “Anau e meatu te hakamaoni pera ma anau e tattara roo te hakamaoni. TeAtua ki kou mai ni hakalono llihu kame anau se tattara te hakamaoni! Anau se iroa te Tama naa!”

Te saaita naa koi te manu tane raa ku tani,
⁷⁵ tena Pita ku maanatu hea Jisas ni meake aia raa ma, “I mua te manu tane raa e tani, akoe e me ki kore e toru na vahao pera ma akoe se iroa Anau.” Tena Pita ki haere i aho no tanitani roo.

27

Jisas i mua Pailat

(Mak 15.1; Luk 23.1–2; Jon 18.28–32)

¹ Te tahata roo na maatua hakananniu ia ma na tama hakamattua na Jiu raa ku hakatonutonu na hakataakoto laatou raa ma ki taa Jisas ki mate.

² Na tama raa e haihai Jisas ma na seni, tena ki hakattaki Tama raa no kou ake iaa Pailat te tama hakamaatua te taumani i Rom raa.

Judas ku mate

(Na hehekau 1.18–19)

³ Te saaita Judas, te tama ni hakari ake Jisas raa ni iroa pera ma Jisas ku mee ki taia ria ki mate,

aia ku aroha roo iaa Jisas, tena aia ki haere no kou ake hakaraoi te tipu toru na sileni raa i na maatua hakananniu ia ma na tama hakamattua na Jiu raa. ⁴ Judas e tattara ma, “Anau ku sara roo e mee anau e hakari ake te Tama se isi te sara raa ki taia ria ki mate!”

Kito na tama raa ki meake ma, “Kaa hea maa-tou i te mee naa? Teenaa he vahi koi akoe!”

⁵ Kito Judas ki peesia ake na sileni raa i roto te Hare Tapu, tena ki haere. Aia e haere no halavaua aia hokoia.

⁶ Na maatua hakananniu raa ku too na sileni raa, tena ki tattara ma, “Teenei ni sileni e tau i ki ssepe te ora te tama, ia e me ki se tonu hoki ma na tuua taatou raa ki ppono na sileni nei ma na sileni i te Hare Tapu raa.” ⁷ Na tama raa e tattara no tonu i te vahi na sileni raa, tena laatou ki sui te kerekere na tama e penapena na hopeni ma na pelaa e matakka raa ki mee mo kava na manu siri. ⁸ Teeraa hea te kerekere raa i mua haere no tae te aho nei koi kanna ria koi ma, “Te Kerekere e hhapu ria te toto.”

⁹ Tena hea profet Jeremaia ni tattara mai i mua raa ku hakamaoni,
“Na tama raa e too tipu toru na sileni raa,
teenaa ko te kooina na tama Israel raa ni nnuu
ma ki sui ake te tama raa,

¹⁰ tena laatou ki too na sileni raa no sui te kerekere na tama e penapena na hopeni
ma na pelaa e matakka raa,
e ssau pera ma TeAriki ni tattara mai anau.”

*Pailat ku vahihhiri ake iaa Jisas
(Mak 15.2–5; Luk 23.3–5; Jon 18.33–38)*

¹¹ Jisas e tuu i mua Pailat te tama hakamaatua te taumani raa, tena Pailat ki vahiri ake Jisas ma, “Akoe ko te tuku na Jiu?”

Tena Jisas ki meake, “Teenaa koi akoe ku mee mai naa.” ¹² Emeia Aia e tuu hemuu koi se hai tattara e meake i na tattara na maatua hakananniu ia ma na tama hakamattua raa e hai ake Aia raa.

¹³ Kito Pailat ki meake Jisas, “Akoe se rono na tattara hakaatoa na tama raa e hai atu Akoe raa?”

¹⁴ Emeia Jisas se hai tattara roo hokotahi e meake, tena Pailat ku mahharo e mee Jisas e tuu hemuu roo.

Jisas ku mee ki taia ria ki mate

(Mak 15.6–15; Luk 23.13–25; Jon 18.39—19.16)

¹⁵ I roto na Kai na Pasova hakaatoa, te tama hakamaatua te taumani raa e me ki hakattana he tama karapusi hokotahi tera te kanohenua raa e meake aia ki hakattana. ¹⁶ Te saaita naa e isi te tama karapusi hokotahi tera na tama hakaatoa e illoa aia, te inoa aia raa ko Jisas Barabas. ¹⁷ Te kanohenua raa ni hakkutu i te kina hokotahi, tena Pailat ku vahiri ake na tama raa ma, “Koai te tama kootou e hihhai ma anau ki hakattana: Jisas Barabas ma Jisas na tama e kanna ma ko te Mesaia raa?” ¹⁸ Pailat e iroa roo pera ma na tama hakamattua na Jiu raa e kou ake Jisas raa e mee laatou e manava kkere Tama raa.

¹⁹ Pailat koi noho i roto te hare hakatonutonu raa, tena te avana aia raa ku kou ake te tattara ma: “Te Tama naa se isi na sara e ppena, tena auu se ppena he mee i te Tama naa, maitaname te poo raa anau e moe no kite pera ma anau e hakalono

lilu haeo roo e mee na haeo taatou e ppena i te Tama naa.”

²⁰ Na maatua hakananniu ia ma na tama hakamattua raa ku tatakore ake te kanohenua raa ki meake Pailat ki hakattana Barabas ki haere, tena ku taa Jisas ki mate. ²¹ Tena Pailat e vahiri ake te kanohenua raa, “Koai te tama tokorua nei kootou e hihhai ma anau ki hakattana ma kootou?”

Kito te kanohenua raa ki meake ma, “Barabas!”

²² Tena Pailat ki vahiri ake hoki na tama raa ma, “Kaa hea anau e me ki ppena iaa Jisas te Mesaia raa?”

Kito na tama raa ki meake, “Tii Tama naa i aruna te kros!”

²³ Tena Pailat ki vahiri ake na tama raa, “Aiea hea te Tama nei e ppena e sara naa?”

Kito te kanohenua raa ki kaamata no vaa ake hakamaroa roo ma, “Tii Tama naa i aruna te kros!”

²⁴ Te saaita Pailat ku iroa pera ma kame ku hainattaa ma aia, e mee na tama raa ku kaamata no lloto, tena aia ki ahu na vai raa no ssoro na rima aia raa i mua te kanohenua raa hakaatoa, tena aia ki meake, “Te mate te Tama nei seai ma he sara anau! Teenaa he vahi kootou hokkootou!”

²⁵ Tena te kanohenua raa ki hakaioo ake hakaatoa ma, “Tiaki te mate te Tama naa ki moe i na rima maatou ia ma na tamalliki maatou raa!”

²⁶ Kito Pailat ki hakattana ake Barabas i te kanohenua raa, tena te saaita na soldia raa ni riki Jisas no oti, Pailat ku kou ake Jisas i na tama raa ki ttii i aruna te kros.

*Na soldia raa ku tataussua Jisas
(Mak 15.16–20; Jon 19.2–3)*

27 Tena na soldia Pailat raa ku too Jisas no ksave i te hare te tama hakamaatua te taumani raa, tena na soldia raa hakaatoa ku mmui ake iaa Jisas. 28 Na soldia raa e ui te kaukahu Jisas raa i taha, tena laatou ki hakauru ake te kaukahu roroa e mmea. 29 Tena na soldia raa ki ssiri te hau manamana i na laakau e tutuia raa no hakatau ake i te pohouru Jisas raa, tena ki kou ake te laakau raa ma ki ttaohi te rima laaua Tama raa, tena na soldia raa ki tataussua no tutturi i mua Tama raa, tena ki meake ma, “Hakammaha te Tuku na Jiu!” 30 Kito na soldia raa ki sasavare Jisas, tena ki too te laakau raa no lliki te pohouru Tama raa. 31 Te saaita laatou ku oti roo te tataussua Tama raa, tena laatou ki ui te kaukahu e mmea laatou ni hakauru ake raa, tena ki hakauru ake te kaukahu Tama raa. Kito na soldia raa ki hakattaki Jisas ma ki ttii i aruna te kros.

Na soldia raa ku ttii Jisas i aruna te kros

(Mak 15.21–32; Luk 23.26–43; Jon 19.17–27)

32 Te saaita na tama raa ni oo i taha ma te matakaina raa, na tama raa ku ttiri Saimon te tama i Sairini raa, tena na soldia raa ki hakamataku ake tama raa ma ki amo te kros Jisas raa. 33 Na tama raa e oo no ttae i te kina e hui ma Golgota, e mee ma, “Te Kina te Ivi te Pohouru raa.” 34 Tena na soldia raa ki kou ake na wain e hilo ma na maraseni e mmara ma ki unu Jisas i te kina raa; e meia Jisas e hakamata te wain raa, teha Aia ki kkarro te unu te wain raa.

35 Na soldia raa e ttii Jisas no oti, tena laatou ki ttahao huhu na hatu ma ki vaevae na hekau Jisas raa ma laatou. 36 Na soldia raa e ttahao no oti,

tena ki nnoho i te kina raa no matamata ake Jisas.
³⁷ Kito na soldia raa ki ttii i aruna koi te pohouru Jisas raa te hono laatou e tattaa na tattara nei, “Teenei ko Jisas, te Tuku na Jiu.” ³⁸ Tena na soldia raa ki ttii hoki tokorua na tama kailallao raa i na vahi Jisas, te tama e ttii i te vahi laaua, tena teeraa tama e ttii i te vahi se laaua Jisas raa.

³⁹ Na tama e oo hakallaka raa ku lulluu na pohouru laatou, tena ki hai ake na haeo Jisas ma, ⁴⁰ “Akoe e tattara ma Akoe e me ki seu te Hare Tapu raa, tena ma i roto e toru na aho Akoe e me ki hakatuu muri te Hare Tapu raa! Tokonaki Akoe ki ora kame Akoe he Tamariki TeAtua! Hamai i raro ma te kros naa ma Akoe e lavaa!”

⁴¹ Tena na maatua hakananniu raa, na tama poroporo na tuua raa ia ma na tama hakamattua raa ku hai ake hoki iaa Jisas ma, ⁴² “Aia e tokonaki alaa tama, e meia Aia se lavaa te tokonaki Aia Hokoia! Aiea Aia seai ma ko te tuku na tama Israel? Kame Aia e tiho mai i raro ma te kros raa te saaita nei, maatou e me ki hakattina i Aia! ⁴³ Aia e hakatina roo TeAtua, tena ki tattara ma Aia he Tamariki TeAtua. Ia tena taatou ki mmata ma TeAtua e me ki tokonaki Aia te saaita nei!”

⁴⁴ Tena tokorua na tama kailallao raa ku hai ake hoki na tattara iaa Jisas.

Jisas ku mate

(Mak 15.33–41; Luk 23.44–49; Jon 19.28–30)

⁴⁵ Te saaita te laa latea te henua raa hakaatoa ku pouri roo haere no tae te toru te hiahi. ⁴⁶ Kame te toru te hiahi, Jisas ku tani ake hakamaroa ma, “Eli, Eli, lema sabaktani?” na tattara nei e mee ma, “Taku Atua, Taku Atua, aiea Akoe e tiaki Anau naea?”

⁴⁷ E isi na tama e ttuu i te kina raa e llono Jisas, tena ki meake, “Tama nei e kakanna ake Elaija!”

⁴⁸ Tena he soldia hokotahi ku tere no too te spans raa no hhui i roto te wain e mmara raa, tena ki nnoa te mee raa te mata te laakau raa, tena ki kou ake ma Jisas ki unu.

⁴⁹ Emeia alaa tama e meake ma, “Hakattari, taatou ki mmata ma Elaija se hamai no tokonaki Aia!”

⁵⁰ Jisas e kanna hoki hakamaroa, tena ki ssau te manava hakaoti Aia raa.

⁵¹ Tena te paamaro e tootoo i roto Hare Tapu raa ku mahaa rua kaamata i aruna haere no hopo i raro. Te ruru henua raa ku ruru te henua raa, tena na hatu raa ku mahahaa, ⁵² tena na taruma raa ku ttuu tallaki, tena tammaki na tama TeAtua ni mmate raa ku ora muri. ⁵³ Na tama ni mmate ku ora raa ku tiaki na taruma laatou raa, tena te saaita Jisas ni ora muri raa, na tama raa ku oo i roto te Matakaina e Tapu raa, tena tammaki na tama e kkite na tama raa.

⁵⁴ Te saaita te soldia hakamaatua raa hakapaa ma na soldia e ttuu ma aia raa ni kkite te ruru henua raa ia ma alaa mee hoki tera ni kapihi ake raa, na tama raa ku mattaku, tena ki tattara ma, “Hakamaoni, teenei he Tamariki TeAtua!”

⁵⁵ Tammaki na hhine e ttuu i te kina raa. Na hhine raa e ttuu hakammao no matamata. Aanei ko na hhine tera ni tauttari mai Jisas kaamata mai i Galili, tena ki tokonaki hoki Tama raa. ⁵⁶ Na hhine raa ko Meri te tama i Makdala raa, ia Meri te tinna Jems laaua ma Josep raa ia ma te avana Sebedi raa e tuu hoki ma na hhine raa i te kina raa.

Josep ku too te tinotama Jisas
(Mak 15.42–47; Luk 23.50–56; Jon 19.38–42)

⁵⁷ Tena he tama hai hekau i te matakaina Ari-matea raa ku tae ake te saaita te mee raa ku hiahi; te inoa aia raa ko Josep, tena aia hoki he tama e hakatina iaa Jisas. ⁵⁸ Josep e haere iaa Pailat raa no kainno ake ma aia e lavaa te too te tinotama Jisas raa. Tena Pailat ki meake na soldia aia raa ki kou ake te tinotama Jisas raa iaa Josep. ⁵⁹ Tena Josep ki too te tinotama Jisas raa no mmini na paamaro e hoou roo, ⁶⁰ tena aia ki ppono te tinotama Jisas raa i roto te taruma aia ni kerī vahao nei koi i te kina na hatu raa. Tena aia ki hakatakape ake te hatu e rahi roo no ppui te totoa te taruma raa, tena aia ki haere i hare. ⁶¹ Meri te tama i Makdala raa laaua ma teeraa Meri hoki e nnoho i te kina raa no ana ake te taruma raa.

Na soldia e lollohi te taruma

⁶² Te aho taiao raa ko te aho te Sabat, tena na maatua hakananniu raa laatou ma na Farisi raa ku oo no mmata Pailat, ⁶³ tena ki meake, “Tama hakamaatua, maatou ku mannatu te saaita te Tama tattara mariu raa koi ora raa, Aia e tattara ma, ‘I muri e toru na aho, Anau e me ki ora muri.’” ⁶⁴ Tena kauna ni soldia ki oo no lollohi hapapuru roo te taruma raa ki tae te aho hakatoru raa, ki se lavaa na disaipol Aia raa te oo mai no too hemuu te tinotama Tama raa, tena ku tattara ake na tama pera ma Jisas ku ora muri. Te tattara mariu hakaoti nei e me ki sakkino roo i aruna na tattara malliu kaamata raa.”

⁶⁵ Kito Pailat ki meake na soldia raa, “Kootou ki oo no ppui hakaraoi roo te taruma raa, tena ku lollohi hakappuru roo.”

⁶⁶ Kito na soldia raa ki oo no ppui hakaraoi roo te taruma raa, tena ki hakammau te hakamaatino i aruna te hatu raa, tena laatou ki meake na soldia e lollohi raa ki ttuu no lollohi.

28

Jisas ku ora muri

(Mak 16.1–10; Luk 24.1–12; Jon 20.1–10)

¹ I muri te Sabat, i te tahata poo roo te aho te latapu, Meri te tama i Makdala raa laaua ma teeraa Meri hoki ku oo no mmata i te taruma raa.

² Te saaita naa koi te ruru henua hai mahi roo ku ruru, tena he ensel TeAriki e hamai i te vaelani no hakatakape te hatu raa i taha, tena ki noho i aruna te hatu raa. ³ Te tipu te ensel raa e maahina roo pera ma he uila, tena na hekau aia raa e makkini hua roo. ⁴ Na soldia raa ku poreppore roo te mattaku, tena laatou ku ssau poi ni tama ku mmate.

⁵ Tena te ensel raa ki tattara ake na hhine raa ma, “Koorua ki se mattaku, anau e iroa koorua e sesee Jisas, te tama ni ttii ria i aruna te kros raa.

⁶ Tama raa ku seai i te kina nei; Tama raa ku oti te ora muri pera ma Aia ni tattara atu kootou raa. Oo mai i te kina nei no mmata te kina Aia ni moe raa. ⁷ Koorua ki oo vave roo no meake na disaipol Aia raa pera ma, ‘Jisas ku oti te ora muri i taha ma te mate, tena te saaita nei Aia ku haere i Galili i mua kootou; kootou e me ki kkite Tama raa i te kina raa!’ Mannatu hea anau ni tattara atu raa.”

⁸ Kito tokorua raa ki tiaki hakavave te taruma raa no oo; tokorua raa e mattaku, ia e hihhia hoki, tena laaua ki huro no tattara ake na disaipol raa.

⁹ Te saaita naa koi Jisas ku ttiri tokorua hhine raa, tena Aia ki meake, “Te noho laoi ki nnoho ma koorua.” Tena tokorua hhine raa ku oo ake iaa Jisas raa no ttaohi na tapuvae Tama raa, tena ki hakamaru ake Tama raa. ¹⁰ Kito Jisas ki meake tokorua hhine raa, “Auu se mattaku, oo no meake na taina Anau raa ki oo i Galili, tena laatou e me ki kkite Anau i te kina raa.”

Na tattara na soldia

¹¹ Te tokorua hhine raa koi oo koi, tena ni soldia i roto na soldia ni lollohi te taruma raa ku vakkai i te matakaina e rahi raa no meake na maatua hakananniu raa na mee hakaatoa ni kapihi ake raa. ¹² Tena na maatua hakananniu raa ki kkutu ma na tama hakamattua raa ki hakatonutonu na hakataakoto laatou; na tama raa e sui na soldia raa tammaki na sileni, ¹³ tena ki meake, “Kootou ki tattara ake na tama pera ma na disaipol Aia raa ni oo atu hemuu te poo no too te tinotama te Tama raa te saaita kootou ni mmoe. ¹⁴ Tena kame te tama hakamaatua te taumani raa e rono na tattara nei, maatou e me ki tatakore te tama raa pera ma kootou e ttonu koi, tena kootou ki se mamannatu tammaki i na mee nei.”

¹⁵ Na soldia raa ku too na sileni raa, tena ki oo no ppena hea na maatua hakananniu raa ni tattara ake laatou raa. Teenei na tattara malliu na Jiu raa e ttoha te saaita raa haere no tae te aho nei.

*Jisas e tuu ake Aia i na disaipol Aia raa
(Mak 16.14–18; Luk 24.36–49; Jon 20.19–23;
Na hehekau 1.6–8)*

¹⁶ Te sanahuru ma tahi na disaipol raa ku oo i te mouna i Galili tera Jisas ni tattara ake laatou ki oo raa. ¹⁷ Te saaita na disaipol raa ni kkite Jisas, na tama raa ku hakamaru ake Tama raa, niaina ma alaa tama laatou koi mamannatu tammaki. ¹⁸ Jisas e haere ake no taapiri, tena ki meake na disaipol raa, “TeAtua e kou mai Anau na mahi hakaatoa i te vaelani ma te maarama nei. ¹⁹ Tena kootou ki oo i na tama na henua hakaatoa no mee na tama raa mo disaipol Anau: hakoukkou tapu na tama naa i te inoa Tamana, Tana Tama ia ma TeAnana Tapu, ²⁰ tena kootou ku akoako na tama naa ki tauttari roo na mee hakaatoa Anau ni tattara atu kootou raa. Tena Anau e me ki noho tahi roo ma kootou ki ttae te hakaoti te maarama nei.”

Nukumanu
Nukumanu: Nukumanu (Old Testament)
Olpela Testamen long tokples Nukumanu long
Niugini

copyright © 2020 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Nukumanu

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2022-08-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source
files dated 29 Jan 2022

54439682-f8e2-586d-98e1-295d02f74287